

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

"ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ"

Όνοματεπώνυμο: Κωνσταντίνος Κολοβός

Αριθμός Μητρώου: LX 31519

Επιβλέπων Καθηγητής: Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΡ. Κυριαζόπουλος Γεώργιος

ΚΟΖΑΝΗ ΜΑΡΤΙΟΣ 2022:

Υπεύθυνη δήλωση

Βεβαιώνω ότι είμαι ο συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην πτυχιακή εργασία. Επίσης έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η πτυχιακή εργασία προετοιμάστηκε από εμάς προσωπικά ειδικά για τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας στην Κοζάνη.

Ευχαριστίες

Η πτυχιακή εργασία με θέμα «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Δημοτικών Επιχειρήσεων» εκπονήθηκε στα πλαίσια του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, που εδρεύει στη πόλη της Κοζάνης. Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον επόπτη καθηγητή μου κ. Δρ. Κυριαζόπουλο Γεώργιο για την βοήθεια του, για το χρόνο που μου αφιέρωσε.

Δεν θα μπορούσα να παραλείψω την οικογένεια μου και ιδιαίτερα τους γονείς μου και τον αδερφό μου για την ενθάρρυνση, την υποστήριξη και τη βοήθεια που μου προσέφεραν όλο αυτό το διάστημα.

Τέλος, είμαι ευγνώμων σε όλους τους καθηγητές της σχολής για την ευκαιρία που μου έδωσαν να αποκτήσω το πτυχίο μου, σημαντικό για τη μελλοντική μου εξέλιξη, φυσικά και για τις γνώσεις που μου προσέφεραν.

Είναι αυτονόητο ότι για τυχόν λάθη ή παραλείψεις η ευθύνη βαρύνει αποκλειστικά εμένα και όχι τον επιβλέποντα καθηγητή μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το αντικείμενο έρευνας της εργασίας εστίασε στην διερεύνηση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης σαν σύνολο και ως θεσμός γενικότερα και στη συνέχεια, στην ανάλυση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς με τυχαία δειγματοληψία επιλέχθηκαν ΟΤΑ στις οποίες έγινε Χρηματοοικονομική Ανάλυση για συγκεκριμένες χρονολογίες, ώστε να εξάγουμε συμπεράσματα, τόσο για τις δημοτικές επιχειρήσεις που αναλύθηκαν, όσο και για το σύνολο των επιχειρήσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα τελευταία χρόνια έγινε μια σημαντική προσπάθεια από το κράτος για την ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης με στόχο τη δημιουργία ενός αποκεντρωμένου κράτους, όπου οι αποφάσεις που αφορούσαν σε τοπικό επίπεδο θα λαμβάνονταν από τις κατά τόπους αρχές. Για την εύρεση οικονομικών πόρων που θα βοηθούσαν στην ικανή ανταπόκριση των δήμων στις αυξανόμενες απαιτήσεις για υψηλού επιπέδου κοινωνικές παροχές, δημιουργήθηκε ο θεσμός των δημοτικών επιχειρήσεων. Οι οικονομικές αυτές οντότητες, έχουν ως σκοπό την παροχή έργου κοινωνικής ωφέλειας στο χώρο στον οποίο δραστηριοποιούνται, αλλά ταυτόχρονα στοχεύουν στην οικονομική αυτάρκεια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μέσω της δημιουργίας εσόδων. Σύντομα ωστόσο μετά την σύσταση του θεσμού, άρχισαν να διατυπώνονται κατηγορίες για στρέβλωση του θεσμού και για δημοτικές επιχειρήσεις που δεν εξυπηρετούσαν τους σκοπούς της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά η δραστηριότητα τους αφορούσε κυρίως σε κάλυψη λειτουργικών εξόδων των Δήμων της εκάστοτε περιοχής στην οποία υπάγονταν. Η βιβλιογραφία σχετικά με τις δημοτικές επιχειρήσεις σχετίζεται ως επί το πλείστον με το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας τους, ενώ η ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων αυτών είναι ελάχιστη. Οποιαδήποτε αναφορά στην επιτυχία ή αποτυχία του θεσμού αφορά συγκεκριμένες περιπτώσεις ή στηρίζεται σε εμπειρικά στοιχεία. Η χρησιμοποίηση χρηματοοικονομικών αναλύσεων για τη παρούσα εργασία, βασίστηκε σε αντικειμενικά δεδομένα και έτσι θα μπορέσει να μας δώσει ακριβή στοιχεία για να εξάγουμε με ασφάλεια συμπεράσματα, τόσο για τις δημοτικές επιχειρήσεις που θα αναλυθούν, όσο για την παρουσίαση κάποιων δεδομένων, που θα μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ώστε να αναλύσουμε το σύνολο των επιχειρήσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης, στο σύνολο και ως θεσμό. Στη παρούσα εργασία επιχειρήθηκε η Χρηματοοικονομική Ανάλυση τριών Δημοτικών Επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις αυτές ήταν οι ΔΕΥΑ Ορεστιάδας, η ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης καθώς και η ΕΥΔΑΠ για τα έτη 2016-2017-2018-2019, με τη πρόθεση πως το δείγμα θα είναι αρκετά ευρύ, ώστε να μπορέσουμε να εξάγουμε ασφαλή συμπεράσματα για την οικονομική κατάσταση των εταιρειών αυτών, αλλά και την αντιμετώπιση των δυσχερειών που επέφερε

αναμφίβολα η οικονομική κρίση στο κλάδο των Δημοτικών Επιχειρήσεων. Τέλος, προτείνεται μια πιο εμπειριστατωμένη έρευνα σε αυτά τα συμπεράσματα.

Λέξεις Κλειδιά: Χρηματοοικονομική Ανάλυση, Δημοτικές Επιχειρήσεις,

Abstract

The point of interest for this dissertation is focused on the investigation of Local Government Organizations as a compartment and as an ordinance in general and then on the analysis of the financial state of local governments, thus randomly selected local authorities were chosen in which a Financial Analysis was performed for specific dates, in order to draw conclusions for both the municipal enterprises analyzed and for all the services of the local government organizations in general. In recent years, a significant effort has been made by the government to strengthen local government in order to create a decentralized government where decisions concerning local jurisdiction would be taken by the local authorities. In order to find financial resources that would help the municipalities to adequately respond to the ever growing need for high level of social potential, the ordinance of municipal services was created. These economic entities aim to provide a project of social benefit in the area in which they operate, but at the same time aim at the financial self-sufficiency of the Local Government through the creation of revenues. However, soon after the establishment of the ordinance, accusations began to arise about the distorting of the ordinance about municipal enterprises that did not serve the purposes of local government, but their activity was mainly to cover operating expenses of the Municipalities of each region to which they belonged. The compositions on municipal enterprises is mostly related to the legal framework of their operation, while the analysis of financial statements of these enterprises is minimal. Any reference to the success or failure of the ordinance relates to specific cases or is based on empirical evidence. The use of financial analysis for this dissertation, was based on objective data and thus will be able to give us accurate data to safely explain conclusions, both for the municipal companies that will be analyzed, and to be able to present us some data, which we can use to analyze all the services of the local government, as a compartment and as an ordinance in general. In this dissertation, the Financial Analysis of three Municipal Enterprises was attempted. These companies are DEYA Orestiada, DEYA Alexandroupolis and EYDAP for the years 2016-2017-2018-2019, with the intention that the sample will be wide enough to be able to safely draw conclusions about the financial situation of the companies but also the treatment of the difficulties caused by the financial crisis in the sector of Municipal Enterprises. Finally, a more thorough research upon these conclusions is being suggested.

Key words: Financial Analysis, Municipal Enterprises.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
1 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ. ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.	20
1.1 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	20
1.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. ΣΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΥΣ	20
1.3 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΤΑ.....	22
1.4 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΑΝΑΛΥΘΟΥΝ	24
1.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	26
1.6 ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ	27
1.6.1 ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	28
1.6.2 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ.....	29
1.6.3 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	29
1.6.4 ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ – ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ – ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	30
1.6.5 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΞΟΔΩΝ	30
1.6.6 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΣΟΔΩΝ	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο .ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ.....	32
2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ.....	32
2.2 ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ	32
2.3 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ.....	33
2.4 ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ.....	33
2.5 ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ	34
2.5.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ.....	35
2.5.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	35
2.5.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	35
2.5.4 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	36
2.5.5 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	36
2.6 ΤΥΠΟΙ ΠΟΥ ΘΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΣΤΗ ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ ΑΥΤΩΝ	36
3 ^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	39
3.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ROA.....	39
3.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΜΙΚΤΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ.....	41
3.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ	43
3.4 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ.....	56
3.5 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ.....	58
3.6 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ.....	63
3.7 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ.....	65
3.8 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	70
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	76

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	78
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	81

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από τις αρχές της δεκαετίας του '90, έγινε μια προσπάθεια για ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης με στόχο τη δημιουργία ενός αποκεντρωμένου κράτους, όπου θα αποφάσιζαν οι κατά τόπους αρχές. Αποτέλεσμα αυτού, ήταν οι δήμοι και οι κοινότητες να εξασφαλίσουν πολλές νέες αρμοδιότητες καθώς και αυξημένες οικονομικές ευθύνες. Η αλλαγή αυτή έπρεπε να επιφέρει ανάλογη τροποποίηση της λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης και καινοτομία στην εύρεση οικονομικών πόρων, που θα βοηθούσαν στην ικανή ανταπόκριση των δήμων και στις αυξανόμενες απαιτήσεις για υψηλού επιπέδου κοινωνικές παροχές. Έτσι, θεμελιώθηκε ο θεσμός των δημοτικών επιχειρήσεων. Οι οικονομικές αυτές μονάδες, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, έχουν ως σκοπό την παροχή έργου κοινωνικής ωφέλειας στο χώρο στον οποίο δραστηριοποιούνται, αλλά ταυτόχρονα στοχεύουν στην οικονομική αυτάρκεια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μέσω της δημιουργίας εσόδων. Ιδιαίτερα την περίοδο αυτή με την ανάληψη πολλών αρμοδιοτήτων από τους Δήμους και τις κοινότητες, η επιτυχία του θεσμού θα σηματοδοτούσε την αρχή μιας εποχής, όπου η Τοπική αυτοδιοίκηση θα βρισκόταν σε θέση να ικανοποιεί τις εκάστοτε ανάγκες της με δικούς της πόρους, χωρίς να βασίζεται στον κρατικό προϋπολογισμό.

i. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σύντομα, μετά την σύσταση του θεσμού, άρχισαν να διατυπώνονται κατηγορίες για στρέβλωση του θεσμού και για δημοτικές επιχειρήσεις που δεν εξυπηρετούσαν τους σκοπούς της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά η δραστηριότητα τους αφορούσε κυρίως σε κάλυψη λειτουργικών εξόδων των Δήμων της εκάστοτε περιοχής στην οποία υπάγονταν. Η παρούσα εργασία αποσκοπεί στην καταγραφή της χρηματοοικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

ii. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Οι πηγές άντλησης των στοιχείων που θα χρησιμοποιηθούν στην έρευνα είναι η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων, το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθώς και το διαδίκτυο. Η μεθοδολογία που θα χρησιμοποιηθεί είναι η διερεύνηση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης σαν σύνολο και ως θεσμός γενικότερα και στη συνέχεια, με τυχαία δειγματοληψία θα επιλεγθούν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης στους οποίους θα γίνει Χρηματοοικονομική Ανάλυση. Εν συνεχεία, οι αριθμοδείκτες που θα προκύψουν, θα αναλυθούν προκειμένου να εξαχθούν τα συμπεράσματα της εργασίας.

iii. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στην πρώτη ενότητα της εργασίας αναφέρεται το νομικό πλαίσιο, τις διάφορες νομικές μορφές που μπορεί να πάρει μια τέτοια επιχείρηση, καθώς και οικονομικές πληροφορίες των Δημοτικών επιχειρήσεων. Έπειτα, θα αναλυθούν οι οικονομικές λειτουργίες της τοπικής αυτοδιοίκησης και τέλος θα γίνει μια γενική λογιστική ανάλυση των ΟΤΑ. Επιπρόσθετα, θα εξηγήσουμε μερικούς αριθμοδείκτες και τη χρησιμότητα αυτών, καθώς και τα μειονεκτήματα που μπορεί να φέρουν. Ακόμη, θα αναλύσουμε διάφορους αριθμοδείκτες για τις εταιρείες, τις οποίες έχουμε επιλέξει. Οι εταιρείες αυτές είναι η ΔΕΥΑ Ορεστιάδας, η ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης και η ΕΥΔΑΠ. Η ανάλυση των αριθμοδεικτών των εταιρειών αυτών θα γίνει για τα έτη 2016 έως 2019. Τέλος, θα καταλήξουμε σε ορισμένα συμπεράσματα σχετικά με τις εταιρείες αυτές, μέσα από την ορθή χρήση των αριθμοδεικτών που θα αναλύσουμε.

iv. Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η βιβλιογραφία σχετικά με τις δημοτικές επιχειρήσεις σχετίζεται σχεδόν στο σύνολο της με το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας τους, ενώ η ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων αυτών είναι ελάχιστη. Οποιαδήποτε ανάλυση που αφορά στην επιτυχία ή αποτυχία του θεσμού σχετίζεται με συγκεκριμένες περιπτώσεις ή στηρίζεται σε εμπειρικά στοιχεία. Η χρησιμοποίηση χρηματοοικονομικών αναλύσεων για τη παρούσα εργασία, θα βασιστεί σε αντικειμενικά δεδομένα και έτσι θα μπορέσει να μας δώσει ακριβή στοιχεία για να εξάγουμε με ασφάλεια συμπεράσματα, τόσο για τις δημοτικές επιχειρήσεις που θα αναλυθούν, όσο και για να μπορέσουν να μας παρουσιάσουν ορισμένα δεδομένα, που θα μας βοηθήσουν να αναλύσουμε το σύνολο των επιχειρήσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης, στο σύνολο και ως θεσμός.

v. ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΩΣ ΘΕΣΜΟΣ

Δήμος ονομάζεται το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που αποτελεί πρωτοβάθμιος ΟΤΑ και λειτουργεί ως αυτοδιοικητική οντότητα. Οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις των 332 δήμων καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 102 του Συντάγματος αλλά και του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα(νόμος 3463/2006). Περιληπτικά, οι δήμοι είναι υπεύθυνοι για την οδοποιία, το υδροαποχετευτικό δίκτυο, την πολιτική προστασία, τη συντήρηση των σχολικών μονάδων, την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, την έκδοση αδειών ίδρυσης καταστήματος, των κοιμητηρίων κ.α. Οι πρώτοι Δήμοι κάνουν την εμφάνιση τους το 1833, όταν με το Βασιλικό Διάταγμα της 27ης Δεκεμβρίου η Ελλάδα διαιρείται σε 45 Επαρχίες, 10

Νομούς και δήμους. Οι πρώτες εκλογές διεξήχθησαν το 1834 στον νομό Αργολιδοκορινθίας με έμμεσο τρόπο. Οι εκλογές στον δήμο Αθηναίων πραγματοποιήθηκαν από τις 15 έως τις 20 Μαρτίου 1835. Το 1912 ο Ελευθέριος Βενιζέλος με το πρόγραμμα ΔΝΖ 1912 «Περί δήμων και κοινοτήτων» πραγματοποίησε ριζική αναδιάρθρωση στο θέμα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Το 1997 και την εφαρμογή του Ν. 2539/97 (Πρόγραμμα «Καποδίστριας») επέβαλε τη μαζική συνένωση πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. για τη δημιουργία περισσότερων καθώς και νέων μεγαλύτερων δήμων, με λίγες εξαιρέσεις ανά περιπτώσεις. Ένα νέο κύμα συνενώσεων και δημιουργία ευρύτερων δήμων έλαβε χώρα το 2011, όταν τέθηκαν σε ισχύ οι σχετικές διατάξεις του «Καλλικράτη». Το 2019 με το Πρόγραμμα Κλεισθένης Ι οι δήμοι κατηγοριοποιούνται και δίδεται μεγαλύτερη αυτονομία στους δήμους¹.

vi. ΕΙΔΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι δήμοι είχαν από το 1984 ως το 2010 την δυνατότητα να ιδρύουν Αμιγείς Δημοτικές Επιχειρήσεις. Αυτές, είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, διευθύνονται από Πρόεδρο και Διοικητικό Συμβούλιο διορισμένους από το Δημοτικό Συμβούλιο, και λογοδοτούν για την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων στον Δήμο, ενώ προβλέπεται να ελέγχονται και από το Σώμα Ορκωτών Λογιστών, ειδικότερα στις περιπτώσεις που λαμβάνουν χρηματοδότηση ή εργασίες του δήμου. Στο Διοικητικό Συμβούλιο μετέχουν κάποια μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου ενώ θέσεις μπορούν να καταλάβουν και υπάλληλοι του Δήμου ή της επιχείρησης καθώς και πρόσωπα της τοπικής κοινωνίας που έχουν σχέση με το αντικείμενο της Εταιρείας. Σήμερα, με εξαίρεση τις δημοτικές επιχειρήσεις Ειδικού Σκοπού και την κοινωφελή επιχείρηση, οι Δήμοι έχουν υποχρεωθεί να λύσουν τις δημοτικές επιχειρήσεις ή να τις μετατρέψουν σε Ανώνυμες Εταιρίες (Α.Ε.).

Μερικές από τις Δημοτικές Επιχειρήσεις που οι περισσότεροι Δήμοι διέθεταν είναι:

Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης που σαν αντικείμενο έχει την πολιτιστική ανάπτυξη του Δήμου μέσω της διοργάνωσης διάφορων εκδηλώσεων (φεστιβάλ κλπ) και της αρωγής σε πολιτιστικές ομάδες που δραουν στον Δήμο.

Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση που σκοπεύει στο να παίρνει γενικές πρωτοβουλίες για την πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη του Δήμου. Μερικές φορές περιλαμβάνει τις υπόλοιπες Δημοτικές Επιχειρήσεις.

Κατασκευαστική Δημοτική Επιχείρηση, που αναλαμβάνει τεχνικά έργα από τον Δήμο.

Τέλος μπορεί κάθε Δήμος να ιδρύσει και άλλες μορφές Δημοτικών Επιχειρήσεων που έχουν να κάνουν με κάποια ειδικότερη δράση (για παράδειγμα εκμετάλλευση ενός

¹https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%AE%CE%BC%CE%BF%CE%B9_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82 (επίσκεψη 5/1/2022)

συγκεκριμένου σημείου τουριστικού ενδιαφέροντος κλπ.).

Δημοτικές Επιχειρήσεις Ειδικού σκοπού

Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης - Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.), που έχει την ευθύνη για τη λειτουργία και τη συντήρηση του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης του Δήμου, για τα σχετικά έργα καθώς και την έκδοση και είσπραξη των λογαριασμών. (υφίσταται σχεδόν σε όλους τους δήμους της χώρας, εκτός από τους δήμους των πολεοδομικών συγκροτημάτων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, που έχουν ξεχωριστές εταιρίες Ύδρευσης-Αποχέτευσης, που εξυπηρετούν τις ευρύτερες περιοχές τους - ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ αντίστοιχα.).

Δημοτική Επιχείρηση Ραδιοφωνίας - Τηλεόρασης, που έχει την ευθύνη για τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή/και τηλεοπτικού σταθμού που φροντίζει για την ενημέρωση των δημοτών. (τέτοιου είδους εταιρίες είναι: η Δ.Ε.Π.Θ.Ε. του Δήμου Θεσσαλονίκης (TV 100 & FM 100), η Δ.Ε.Ρ.Τ.Ο. του Δήμου Ορεστιάδας (Ορεστιάδα TV), η Δ.Ε.Π.Ε.Ι. του δήμου Ιωαννιτών και μερικές άλλες, ανά την χώρα.).²

vii. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ Ο.Τ.Α.

Η συγκρότηση ενός κράτους βασισμένου στις αρχές της λαϊκής συμμετοχής και της αποκέντρωσης αποτέλεσε διακηρυκτική αρχή της Επανάστασης του 1821. Εξάλλου ο ελληνισμός κουβαλούσε μακρά αυτοδιοικητική παράδοση από την περίοδο της Τουρκοκρατίας, όταν τα τοπικά συμβούλια κι οι δημογέροντες διαχειρίζονταν το μεγαλύτερο μέρος των ζητημάτων της καθημερινής ζωής. Τα πράγματα όμως έλαβαν διαφορετική εξέλιξη μετά την απελευθέρωση: Το Ι΄ Ψήφισμα του καποδίστρια (1828), το οποίο αποτέλεσε την πρώτη διοικητική διαίρεση της ελεύθερης Ελλάδας, δεν προέβλεπε αυτοδιοικητικούς θεσμούς. Ο συγκεντρωτισμός αυτός εντοπίζεται στην ανάγκη του Κυβερνήτη να ισχυροποιήσει εξουσία. Η χώρα βρισκόταν ακόμη σε εμπόλεμη κατάσταση, ενώ μεγάλο μέρος της παλαιάς αυτοδιοικητικής αριστοκρατίας εμφάνιζε φυγόκεντρες τάσεις. Οι πρώτοι Ο.Τ.Α., αν και όχι με τον σύγχρονο τους χαρακτήρα, συστάθηκαν μετά την εγκαθίδρυση της μοναρχίας. Μόνο στα πρώτα δεκατρία χρόνια της βασιλείας του Όθωνα, το Βασίλειο της Ελλάδας γνώρισε τρεις βασικές νομοθεσίες: Αντιβασιλείας (1833), Αρμανσπεργκ (1836), Κωλέττη (1845). Κοινό σημείο όλων ήταν πως υιοθετούσαν μια σχετική αυτοδιοικητική προσέγγιση, αλλά στην πράξη κρατούσαν τα τοπικά δημόσια νομικά πρόσωπα (δήμους, επαρχίες και νομαρχίες) υπό τον ασφυκτικό έλεγχο της κυβέρνησης, η οποία άμεσα ή έμμεσα διόριζε τους επικεφαλής τους. Η λαϊκή συμμετοχή

²https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%AE%CE%BC%CE%BF%CE%B9_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82 (επίσκεψη 5/1/2022)

περιοριζόταν στα δημοτικά (κι σπανιότερα στα νομαρχιακά) συμβούλια που κατά βάσιν ήταν εισηγητικά από τη στιγμή που τα διορισμένα μονοπρόσωπα όργανα συγκέντρωναν τις εκτελεστικές αρμοδιότητες. Επομένως, δε μπορούμε να μιλάμε ακριβώς για αιρετούς Ο.Τ.Α., αλλά για βαθμίδες της κεντρικής διοίκησης με μερική λαϊκή συμμετοχή. Στο ίδιο πνεύμα κινήθηκαν αργότερα και οι μεταρρυθμίσεις της κυβέρνησης Θεοτόκη (1899) και Μαυρομιχάλη (1909). Το σημείο τομής στα αυτοδιοικητικά πράγματα ήταν ο νόμος ΔΝΖ'/1912 του Ελευθερίου Βενιζέλου, που παραχωρούσε πλήρη αυτοδιοίκηση στους Δήμους (αστικές περιοχές ή πρωτεύουσες νομών) και τις κοινότητες (αγροτικές περιοχές). Αν και δεν έπραξε κάτι αντίστοιχο στις νομαρχίες, τις οποίες διατήρησε υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, δεν είναι υπερβολή ότι ο συγκεκριμένος νόμος αποτέλεσε τη «ληξιαρχική πράξη γέννησης» των σύγχρονων πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α.. Το σχήμα του Βενιζέλου πέρασε από πολλές περιπέτειες συνυφασμένες με τη ταραχώδη πολιτική ιστορία της χώρας, αλλά η βασική λογική του παρέμεινε αναλλοίωτη έως τη δεκαετία του '90. Η επόμενη μεγάλη αλλαγή έγινε με τον νόμο 2218/1994 της κυβέρνησης Ανδρέα Παπανδρέου, ο οποίος καθιέρωνε την αιρετή νομαρχιακή αυτοδιοίκηση: αρχής γενομένης από τις τοπικές εκλογές εκείνου του έτους, τα όργανα διοίκησης των νομαρχιών εκλέγονταν με άμεση ψηφοφορία, τα δε νομικά τους πρόσωπα μετατρέπονταν σε δευτεροβάθμιους Ο.Τ.Α.. Ακολούθησε λίγα χρόνια αργότερα «ο Καποδίστριας» της κυβέρνησης Σημίτη (Ν. 2539/ 1997), ο οποίος μετέβαλε τα διοικητικά όρια των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. μέσω συνενώσεων, αφήνοντας όμως ανέπαφο τον θεσμικό χαρακτήρα τους. Η σημερινή μορφή των Ο.Τ.Α. είναι αποτέλεσμα του «Καλλικράτη» (κυβέρνηση Γ. Παπανδρέου, Ν 3852/2010), ο οποίος συνένωσε περαιτέρω τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. και κατήργησε τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, αντικαθιστώντας τους ως δευτεροβάθμιους Ο.Τ.Α. από τις περιφέρειες. Οι τελευταίες υπήρχαν και προ Καλλικράτη, δεν αποτελούσαν όμως Ο.Τ.Α., αλλά μέρος της περιφερειακής διοίκησης του κράτους στο πλαίσιο της αποκέντρωσης.³

viii. ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ

Η αναδιοργάνωση και ο θεσμικός εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης αποτελούν μια από τις προτεραιότητες των ελληνικών κυβερνήσεων. Οι αλλαγές στον τομέα αυτό τα τελευταία χρόνια ήταν σημαντικές τόσο στο θεσμικό όσο και στο οργανωτικό πεδίο. Οι αλλαγές αυτές στοχεύουν στην αποσυγκέντρωση αρμοδιοτήτων από την κεντρική διοίκηση

³https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CF%81%CE%B3%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CE%AF_%CE%A4%CE%BF%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82_%CE%91%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%AF%CE%BA%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82 (επίσκεψη 26/12/2021)

προς την περιφέρεια, αλλά και στη θεσμική και οργανωτική ανασυγκρότηση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Η αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, η δημιουργία της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και η συγκρότηση της περιφέρειας σε πραγματικά αποκεντρωμένη δημόσια διοίκηση, επέφεραν σημαντικές αλλαγές στο σύστημα διοίκησης - αυτοδιοίκησης και αναπτυξιακής οργάνωσης της χώρας, αλλά και στη δημόσια και κοινωνική ζωή του τόπου. Το κράτος οργανώνεται σε άλλη βάση με ορθολογική κατανομή των αρμοδιοτήτων στα διάφορα επίπεδα και διαρθρώνεται περιφερειακά για να μπορεί να λειτουργεί περισσότερο αποτελεσματικά.

ix. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ονομάζονται τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που το καθένα έχει συσταθεί σε συγκεκριμένη εδαφική περιφέρεια της Ελλάδας και έχει ως σκοπό τη διοίκηση των τοπικών ζητημάτων, τα δε όργανά του εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία από τους δημότες της περιφέρειας. Εμμέσως, ο όρος εμπεριέχει και γεωγραφική και δημογραφική σημασία, υπό την έννοια ότι κάθε Ο.Τ.Α. έχει καθορισμένη έκταση, έδρα και συγκεκριμένο πληθυσμό.

Οι ΟΤΑ αποτελούνται από Δήμους και Κοινότητες. Η χώρα διαιρείται σε επτά αποκεντρωμένες διοικήσεις, δεκατρείς περιφέρειες και 332 δήμους. Διοικείται από τον δήμαρχο και το δημοτικό συμβούλιο που εκλέγονται κάθε 5 έτη με καθολική ψηφοφορία. Κάθε δήμος χωρίζεται σε διαμερίσματα με την ονομασία «δημοτικές ενότητες» και αυτές με τη σειρά τους σε «κοινότητες». Οι τελευταίες διαθέτουν δικά τους συμβούλια, ο ρόλος αυτών όμως είναι συμβουλευτικός και δεν μπορούν να λάβουν αποφάσεις.

Στην αρμοδιότητα των ΟΤΑ ανήκουν οι τοπικές υποθέσεις. Τέτοιες αρμοδιότητες αποτελούν: η κατασκευή, συντήρηση και βελτίωση των κοινόχρηστων δημοτικών χώρων (δρόμοι, πάρκα, πλατείες, κ.λπ.), η καθαριότητα και η περισυλλογή των απορριμμάτων, η συντήρηση των σχολικών κτιρίων, η διαχείριση των δημοτικών επιχειρήσεων, η κατασκευή και συντήρηση βρεφονηπιακών σταθμών και νοσηλευτικών ιδρυμάτων, κ.λπ.⁴

x. ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α.

Για να μπορέσουν οι ΟΤΑ να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, θα πρέπει σίγουρα να έχουν πρόσβαση σε επαρκή χρηματοδότηση. Οι βασικές πηγές χρηματοδότησης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι οι φόροι, τα τέλη, τα έσοδα από την εκμετάλλευση της περιουσίας τους, οι κρατικές επιχορηγήσεις, ο δανεισμός,

⁴https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CF%81%CE%B3%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CE%AF_%CE%A4%CE%BF%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82_%CE%91%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%AF%CE%BA%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82 (επίσκεψη 5/12/2021)

καθώς και τα έσοδα από την επιβολή προστίμων. Οι σημαντικότεροι από τους πόρους αυτούς είναι οι κεντρικοί αυτοτελείς πόροι των δήμων, αλλά και των περιφερειών, τα Ίδια Έσοδα, οι διάφορες επιχορηγήσεις καθώς και ο δανεισμός. Αναλυτικότερα, οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) των Δήμων, προέρχονται από τις παρακάτω πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού. Από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.) σε ποσοστό 20% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού, το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α) σε ποσοστό 12% των συνολικών εισπράξεων ανά έτος του φόρου αυτού και τέλος το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας σε ποσοστό 50% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του. Εν συνεχεία, οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών προέρχονται από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.) σε ποσοστό 2,40% των ετήσιων συνολικών εισπράξεων του φόρου αυτού και το 4% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.). Τα Ίδια Έσοδα είναι μείζονος σημασίας για τους Ο.Τ.Α., διότι συμβάλλουν σημαντικά στην οικονομική αυτοδυναμία τους. Όταν τα έσοδα αυτά υπερβαίνουν το 50% των συνολικών κερδών, παρατηρείται ένα υψηλό ποσοστό αυτοχρηματοδότησης κυρίως των λειτουργικών δαπανών, αλλά και του υπολογίσιμου τμήματος των επενδύσεων τους. Όσον αφορά τις επιχορηγήσεις, αυτές διακρίνονται σε τακτικές ή έκτακτες, με βάση τη περιοδικότητα και τη θεσμική τους κατοχύρωση και σε γενικές ή ειδικές ανάλογα με τον προορισμό των εσόδων (δαπάνες κάθε είδους ή συγκεκριμένες δαπάνες). Τέλος σχετικά με τον δανεισμό μπορούμε να αναφέρουμε ότι ο δημόσιος δανεισμός στη πραγματικότητα επιτρέπει στους Ο.Τ.Α. την αναβολή της κατανομής του κόστους για αργότερα, όταν θα επιβληθούν νέοι φόροι με τους οποίους θα πληρωθούν οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις. Ωστόσο είναι κοινωνικά προτιμότερο και οικονομικά σκοπιμότερο, η επιβάρυνση των πολιτών με το κόστος δημοσίων δαπανών, να κατανέμεται χρονικά ανάλογα με το όφελος που αυτοί αποκτούν. Βέβαια, εδώ πρέπει να αναφερθεί ότι είναι προτιμότερο οι τρέχουσες δαπάνες να χρηματοδοτούνται με φορολογικά έσοδα και οι δημόσιες δαπάνες με δανεισμό.⁵

xi. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ 2008

Στις 12 Απριλίου του 1823, στη Β' Εθνοσυνέλευση στο Άστρος Κυνουρίας έγινε ο πρώτος προϋπολογισμός του έθνους, που έδειξε πως υπήρχε ανάγκη εξωτερικού δανεισμού καθώς τα έσοδα του αγώνα υπερέβαιναν κατά πολύ τα έσοδα του κράτους. Η απόφαση αυτή θα άλλαζε ριζικά την ελληνική ιστορία. Σύντομα έγινε ξεκάθαρο ότι η Ελλάδα δεν

⁵ https://www.researchgate.net/publication/335728214_oi_peges_chrematodoteses_ton_OTA (επίσκεψη 15/12/2021)

μπορούσε να αποπληρώσει το δάνειο και έτσι στις 31 Ιουλίου του 1824 το Βουλευτικό αποφασίζει τη σύναψη και νέου δανείου για την αποπληρωμή του πρώτου, ωστόσο οι όροι κάθε άλλο παρά ευνοϊκοί είναι για τη χώρα τη στιγμή που η επανάσταση βρισκόταν σε κρίσιμη καμπή. Μετά από διάφορες μεταρρυθμίσεις τόσο του Καποδίστρια, όσο και επί της βασιλείας του Όθωνα, η οικονομία καταρρέει. Το 1843 η χώρα οδηγείται σε πτώχευση-χρεοκοπία για δεύτερη φορά στη σύντομη ιστορία της. Το 1857, η Αγγλία, η Γαλλία και η Ρωσία όρισαν τη Διεθνή Οικονομική Εξεταστική Επιτροπή για να γνωμοδοτήσει για μέτρα που μπορούσε να λάβει η τότε κυβέρνηση για την αποπληρωμή του δανείου που πήρε η Ελλάδα το 1833. Η επιτροπή όρισε ότι η Ελλάδα μπορεί να αποπληρώνει τουλάχιστον 900.000 γαλλικά φράγκα το έτος, ποσό που θα μπορούσε να αυξάνεται όταν η χώρα θα είχε τη δυνατότητα. Η Ελλάδα πλήρωσε το 1860 και μετά χρεοκόπησε -σταμάτησε πάλι τις πληρωμές- για τρία ακόμη χρόνια (1861-1862-1863), ενώ προχώρησε σε νέα συμφωνία αναδιάρθρωσης - αποπληρωμής του χρέους το 1864. Το 1879 η χώρα αρχίζει να δανείζεται ξανά από τις ξένες χρηματαγορές. Τα επόμενα χρόνια ήταν περίοδος έντονης ανάπτυξης επί Χαριλάου Τρικούπη και η χώρα δανείστηκε μεγάλα ποσά και επέβαλε φορολογίες στον καπνό, το κρασί και τις οικοδομές για διάφορα έργα υποδομής, αλλά και την υλοποίηση της Μεγάλης Ιδέας της απελευθέρωσης δηλαδή των Ελληνικών εδαφών, που ανήκαν ακόμη στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Στη συνέχεια η κρίση στη διάθεση της σταφίδας, του βασικού εξαγωγικού προϊόντος οδήγησε τον Τρικούπη στις 10 Δεκεμβρίου του 1893 να κηρύξει τη τρίτη πτώχευση της χώρας. Στη συνέχεια μετά την ήττα των ελληνικών δυνάμεων στον Ελληνοτουρκικό Πόλεμο του 1897, η κατάσταση επιδεινώθηκε αρκετά, όταν στη χώρα επιβλήθηκε πολεμική αποζημίωση και Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος. Μάλιστα, για να εξασφαλισθούν οι δανειστές ότι θα εισπράξουν πίσω τα χρήματά τους, επέβαλαν μεταξύ των όρων *«την κατ' ευθείαν είσπραξη των κερδών από τρία βασικά προϊόντα το πετρέλαιο, τα σπύρτα και τα τραπουλόχαρτα»*, τα οποία όπως διακινούσε μόνον το Ελληνικό Μονοπώλιο. Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα η οικονομία της χώρας βελτιώθηκε αισθητά, ωστόσο με τη μικρασιατική καταστροφή και την εισροή 1,5 εκατομμυρίων προσφύγων στην Ελλάδα, η χώρα αναγκάστηκε να καταφύγει σε εκ νέου δανεισμό. Η κρίση του 1929 με το κραχ της Γουόλ Στριτ είχε και τις παρενέργειές της και στην Ελλάδα με άμεσες συνέπειες την κατάρρευση τραπεζών και την αύξηση της ανεργίας. Η δραχμή δέχθηκε μεγάλες πιέσεις, τα συναλλαγματικά αποθέματα χάθηκαν και στις 18 Απριλίου 1932 ο Ελευθέριος Βενιζέλος αναγκάστηκε να κηρύξει στάση πληρωμών, δηλαδή πτώχευση, την τελευταία εμφανή, προς το παρόν, στη σύγχρονη ελληνική ιστορία. Τη μεταπολεμική περίοδο, έγιναν οκτώ υποτιμήσεις της δραχμής κατά τα έτη 1944-1953, που θα είχαν ως αποτέλεσμα τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και οδήγησαν στην

οικονομική ανάπτυξη. Μέχρι το 1955 η χώρα θα συνάψει τρία νέα εξωτερικά δάνεια, ενώ μετά το 1955 η κυβέρνηση θα συνάψει συνολικά 28 δάνεια και χάρη στο σχέδιο Μάρσαλ, η Ελλάδα θα καταφέρει να ορθοποδήσει οικονομικά τις επόμενες δύο δεκαετίες. Στη συνέχεια περί τα τέλη της περιόδου της δικτατορίας το δημόσιο χρέος θα επιδεινωθεί δραματικά και αυτό οφείλεται κυρίως στη κατακόρυφη αύξηση του εσωτερικού δανεισμού φτάνοντας μάλιστα το δημόσιο χρέος να αντιστοιχεί με το 27% του ΑΕΠ. Το 1979 η Ελλάδα υπογράφει συνθήκη προσχώρησης στην ΕΟΚ. Η ένωση ολοκληρώνεται την 1η Ιανουαρίου του 1981. Τον Οκτώβριο του 1981 η χώρα παρουσιάζει πληθωρισμό της τάξης του 24,2%, ωστόσο τον Ιούνιο του 1989, ο πληθωρισμός θα υποχωρήσει στο 13,1%. Όμως το 1990 εκτινάχθηκε στο 20,4%. Το δημόσιο χρέος δε, έφτασε στο 110% του ΑΕΠ. Η Ελλάδα αύξησε σημαντικά τα φορολογικά της έσοδα την περίοδο αυτή και συγκράτησε τις πρωτογενείς δαπάνες, καταφέροντας να έχει πρωτογενές πλεόνασμα. Το πρωτογενές πλεόνασμα αυξήθηκε από 2,2% του ΑΕΠ το 1995 σε 4,3% το 1999. Έτσι και σε συνδυασμό με τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους, από 11,2% του ΑΕΠ το 1995 στο 7,4% το 1999, κατάφερε τη σημαντική μείωση ελλειμμάτων και χρέους. Στη συνέχεια, η Ελλάδα υιοθέτησε το ευρώ τον Ιανουάριο του 2001, ωστόσο η δραχμή παρέμεινε το νόμισμα της χώρας μέχρι τις 1 Ιανουαρίου 2002. Την τριετία 2004 - 2007 το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ αυξάνεται, και το ίδιο το ΑΕΠ ταυτοχρόνως, ενώ σημειώνονται υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης με το εθνικό εισόδημα να αυξάνεται κατά 12 - 15 δισ. τον χρόνο. Υπάρχει μια γενική αύξηση των δαπανών της γενικής κυβέρνησης όπως και του μεγέθους της. Από τον Σεπτέμβριο του 2008 η ανεργία έχει ανοδική πορεία και το ΑΕΠ αρχίζει να μειώνεται, μέσα σε τέσσερις μήνες έγινε ελλειμματικό κατά -0,3% κι έτσι ξεκίνησε να συζητείται το ενδεχόμενο να παρουσιαστεί πρόβλημα αναχρηματοδότησης του χρέους. Στα μέσα του Αυγούστου είχαν ανακοινωθεί μέτρα ενίσχυσης της οικονομίας. Οι τράπεζες αρχίζουν και εμφανίζουν προβλήματα, στις 18 Νοεμβρίου 2008 το κράτος κεφαλαιοποιεί τις τράπεζες με 28δισ ευρώ, λόγω της διεθνούς οικονομικής κρίσης, αλλά και άλλων παραγόντων, το πραγματικό ετήσιο δημοσιονομικό έλλειμμα της τάξης του 15,6% για το 2009 σήμαινε ότι μέσα σε ένα χρόνο το δημόσιο χρέος αυξήθηκε από περίπου 110% σε πάνω από 125% ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος.⁶

xii. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΑΠΟ ΤΟ 2008 ΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

Η ελληνική οικονομική κρίση ή αλλιώς ελληνική κρίση χρέους, ήταν η αδυναμία του

⁶https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1%CF%82_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82#cite_note-google.gr-4 (επίσκεψη 10/12/2021)

Ελληνικού δημοσίου να δανειστεί με χαμηλά επιτόκια από τις διεθνείς αγορές, με συνέπεια την αδυναμία του να σταθεί αντάξιο στις υποχρεώσεις του. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την αδυναμία να αποπληρώσει το χρέος του, όπως τα ομόλογα που έληγαν στις αρχές του 2010, με το έλλειμμα του προϋπολογισμού να έχει ανέλθει στο -15.4%. Χρονικά μπορεί να τοποθετηθεί από το Δ' τρίμηνο του 2008, λόγω της ταυτόχρονης αύξησης της ανεργίας αλλά και της συρρίκνωσης του ΑΕΠ, μέχρι και τη λήξη του Τρίτου Μνημονίου. Η ελληνική οικονομία λόγω της έλλειψης ευελιξίας της νομισματικής πολιτικής, ως μέλος της Ευρωζώνης, στάθηκε αδύναμη απέναντι στις προκλήσεις της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης. Η αδυναμία απόκρισης του δημοσίου στις απαιτήσεις, αλλά και οι αναθεωρήσεις στατιστικών, όπως ότι το έλλειμμα του προϋπολογισμού ήταν 15,4% και όχι 6% και ότι το δημόσιο χρέος ανήλθε τελικά από 269,3 δισ. ευρώ σε 299,7 δισ. ευρώ (δηλαδή περίπου 11% υψηλότερα από ό,τι είχε αναφέρει η προηγούμενη κυβέρνηση), οδήγησε σε απώλεια εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία με την απότομη άνοδο των «spreads» και την υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας. Η κυβέρνηση θέσπισε 12 εγκυκλίους φορολογικών μεταρρυθμίσεων, περικοπών δαπανών, μεταρρυθμίσεων αλλά και την εφαρμογή τριών μέτρων διάσωσης, τα λεγόμενα "μνημόνια". Μάλιστα, στις 30 Ιουνίου 2015, η χώρα δεν πλήρωσε τις πακεταρισμένες δόσεις του δανείου προς το ΔΝΤ, με αποτέλεσμα η Ελλάδα από την 1η Ιουλίου του 2015 να θεωρείται χρεοκοπημένη χώρα, σύμφωνα με τους κανονισμούς του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Οι κοινωνικές επιπτώσεις ήταν πολύ σοβαρές. Τον Φεβρουάριο του 2012, αναφέρθηκε ότι 20.000 Έλληνες ήταν άστεγοι κατά το 2011 και ότι το 20% των καταστημάτων στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας είχαν κλείσει. Μέχρι το 2015, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) ανέφερε ότι σχεδόν το είκοσι τοις εκατό των Ελλήνων δεν είχε το απαραίτητο κεφάλαιο για να καλύψει τα καθημερινά του έξοδα.

Κατά συνέπεια, λόγω της οικονομικής κρίσης, η ανεργία επηρεάζει άμεσα τη διαχείριση του χρέους και την απομόνωση.

Ειδικότερα, όσον αφορά τον αριθμό ατόμων που δήλωσαν ότι είχαν επιχειρήσει να αυτοκτονήσουν, σημειώθηκε αύξηση κατά 36% από το 2009 έως το 2011. Σε μια μελέτη της «Eurostat», διαπιστώθηκε ότι 1 στους 3 Έλληνες πολίτες ζούσαν υπό συνθήκες φτώχειας το 2016. Από το 2015 έως το 2019, τα εισερχόμενα έσοδα από τον τουρισμό στην Ελλάδα αυξήθηκαν περισσότερο από το ένα τρίτο. Επίσης οι θεσμικοί επενδυτές έχουν αρχίσει και δίνουν μεγαλύτερη προσοχή στην Ελλάδα. Παραδείγματος χάριν, από το 2017, τα κεφάλαια από τις ΗΠΑ, τη Μέση Ανατολή, την Κίνα και την Τουρκία έχουν διοχετεύσει χρήματα σε μεγάλα εμπορικά και οικιστικά έργα ανάπτυξης ακινήτων στην Αθήνα. Ο συνολικός όγκος των επενδύσεων σε αυτά τα έργα πλησιάζει το 1 δισ. Ευρώ. Η

Ελλάδα, μετά το 2018 και το 2019, δύο έτη ανάπτυξης και εκτός προγραμμάτων στήριξης (μνημονίων), απόρροια της ύφεσης του 2008, βρέθηκε πάλι υφεσιακή, λόγω της κρίσης που προήλθε από την πανδημία του COVID-19 και των πρακτικών αναχαίτισής του, όπως των «lockdowns». Το δημόσιο έλλειμμα αυξήθηκε στον κρατικό προϋπολογισμό κατά 8%. Ενώ το δημόσιο χρέος σε επι τοις εκατό του ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 34,1%. Ο δανεισμός της Ελλάδας αυτή τη φορά ήταν χαμηλός σε κόστος, σημειώνοντας διπλάσια δάνεια από το 2010. Το 14,8% των επιχειρήσεων (ήτοι 210.217 νομικές μονάδες) ετέθησαν σε αναστολή λειτουργίας.⁷

⁷[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BA%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B7_\(2009-2018\)_\(επίσκεψη_10/12/2021\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BA%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B7_(2009-2018)_(επίσκεψη_10/12/2021)) & https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1%CF%82_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82#cite_note-google.gr-4 (επίσκεψη 13/12/2021)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο. ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.

1.1 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Οι δήμοι και οι κοινότητες της χώρας μπορούν να δημιουργούν δικές τους αμιγείς επιχειρήσεις ή να παίρνουν μέρος σε επιχειρήσεις που συνιστούν μαζί με άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή σε επιχειρήσεις που υπάρχουν ήδη. Αναφορικά με τις αμιγείς δημοτικές/κοινοτικές επιχειρήσεις για τη σύστασή τους απαιτείται πλήρης οικονομοτεχνική μελέτη, απόφαση του δημοτικού συμβουλίου (η απόφαση αυτή, θα πρέπει να ληφθεί από το απόλυτο της πλειοψηφίας των μελών) και πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της απόφασης του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και αποτελεί το καταστατικό της επιχείρησης. Στην απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για τη σύσταση δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης αναφέρεται η επωνυμία, ο σκοπός, η διάρκεια και η έδρα της επιχείρησης, η διοίκηση, το κεφάλαιο, οι πόροι, τα σχετικά με τη διάλυση και εκκαθάριση της επιχείρησης καθώς και κάθε άλλο στοιχείο αναγκαίο κατά την κρίση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Σχετικά με τη σύσταση ή συμμετοχή σε επιχείρηση που δεν είναι αμιγής δημοτική/κοινοτική ισχύει ότι και στις αμιγής δημοτικές και επιπλέον στην απόφαση του συμβουλίου καθορίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται και το ποσοστό της συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο, η εκπροσώπηση του δήμου ή της κοινότητας στα όργανα της επιχείρησης και οι όροι συμμετοχής και αποχώρησης.⁸

1.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. ΣΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΥΣ

Οι κατηγορίες των επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. μπορούν να χωριστούν σε:

➤ **Αγροτικός Τομέας**

Ο αγροτικός τομέας αποτελεί ένα ευρύ πεδίο δραστηριοποίησης των Ο.Τ.Α., ιδιαίτερα στην αγροτική ύπαιθρο στη φάση της πρωτογενούς παραγωγής, με σκοπό τη καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των εδαφικών και υδάτινων πόρων της εκάστοτε περιοχής δράσης τους.⁹

➤ **Τομέας Ορυκτού Πλούτου**

⁸ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/105.pdf> ,σελ.30 - 32 (επίσκεψη 7/12/2021)

⁹ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ.12 – 13, 1987

Στον τομέα του ορυκτού πλούτου, οι Ο.Τ.Α. μπορούν να αναπτύξουν σημαντική επιχειρηματική δραστηριότητα για την αξιοποίηση και εκμετάλλευση των λατομείων και των βιομηχανικών ορυκτών.¹⁰

➤ **Ενέργεια**

Στον τομέα της ενέργειας υπάρχουν πολλές επιλογές για την ανάπτυξη Επιχειρήσεων Ο.Τ.Α., όπως η κατασκευή και λειτουργία μικρών αυτόνομων υδροηλεκτρικών σταθμών με τη τεχνική υποστήριξη της ΔΕΗ, η πρόσθετη αξιοποίηση των λιμνών και η αξιοποίηση ήπιων μορφών ενέργειας, όπως η αιολική και η γεωθερμική ενέργεια καθώς και της ηλιακής ενέργειας.¹¹

➤ **Μεταποίηση**

Στο βιομηχανικό τομέα οι δυνατότητες ενασχόλησης, για τους εκάστοτε στην περιοχή Ο.Τ.Α., εντοπίζονται κυρίως στην αξιοποίηση εγχώριων τοπικών πρώτων υλών και την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού για τη παραγωγή προϊόντων που ικανοποιούν πρωταρχικά τις τοπικές ανάγκες και αγορές.¹²

➤ **Κατασκευές – Κατοικία**

Στον κατασκευαστικό τομέα υπάρχει ευρύτατο πεδίο δραστηριοποίησης για επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. Πολλά έργα μικρού και μεγάλου μεγέθους που συνιστούν υποδομή τοπικής κλίμακας, όπως έργα σε βιομηχανικές και βιοτεχνικές ζώνες, έργα οικιστικής υποδομής και η συντήρηση των έργων αυτών, είναι μερικά παραδείγματα έργων που προϋποθέτουν επιχειρήσεις με απλή οργάνωση και ανθρώπινο δυναμικό που εύκολα εξασφαλίζεται. Είναι λοιπόν εφικτό και σκόπιμο τα έργα αυτά να αναλαμβάνονται από επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. που θα μπορούν να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων που μπορούν να δημιουργηθούν από χιονοπτώσεις, θύελλες, πλημμύρες, σεισμούς κλπ.¹³

➤ **Συγκοινωνίες**

Οι αστικές και υπεραστικές συγκοινωνίες είναι επιχειρήσεις κοινωνικού χαρακτήρα και πρέπει να αποτελούν αρμοδιότητα κοινωνικού φορέα. Αυτό δικαιολογεί την απόφαση της κυβέρνησης να περάσουν σιγά σιγά οι υπηρεσίες αυτές στην αρμοδιότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης.¹⁴

➤ **Εμπόριο**

Στον τομέα του εμπορίου δημιουργήθηκαν Ο.Τ.Α. αμιγώς ή μικτών εμπορικών επιχειρήσεων που συμμετέχουν συνεταιρισμοί παραγωγών ομοειδών προϊόντων, με κύριους αλληλοσυνδεόμενους στόχους τη βελτίωση της ποιότητας των αγαθών, τον ομαλό

¹⁰ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ. 13 – 14, 1987

¹¹ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ. 14 – 15, 1967

¹² <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ. 15 – 16, 1987

¹³ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ. 16 – 17, 1987

¹⁴ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ. 17, 1987

εφοδιασμό της αγοράς, την αποδυνάμωση του κυκλώματος των μεσαζόντων και την εξασφάλιση λογικών τιμών, τόσο για τους παραγωγούς, όσο και για τους καταναλωτές. Ακόμη οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να έχουν ως σκοπό την ίδρυση πολυκαταστημάτων.¹⁵

➤ **Τουρισμός-Ιαματικές Πηγές**

Οι τουριστικές επιχειρήσεις αποτελούν από τις σχετικά ευκολότερες επιχειρήσεις που μπορούν να αναλάβουν οι Ο.Τ.Α., δημιουργώντας τοπικές κατασκηνώσεις, ξενώνες, ενοικιαζόμενα δωμάτια, οργανωμένες πλαζ και μαρίνες ή ακόμα και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις με τη δημιουργία ξενοδοχείων ή συγκροτημάτων «μπάγκαλους». Επίσης οι Ο.Τ.Α. θα μπορούσαν να επισκευάσουν και να αξιοποιήσουν παραδοσιακούς οικισμούς, να συντηρήσουν δρυμούς και βιοτόπους και να αναδείξουν «περιοχές φυσικού κάλλους».¹⁶

1.3 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΟΤΑ

Οι επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ανάλογα με το σκοπό ίδρυσης και τον φορέα που τις συγκροτεί διακρίνονται σε επιμέρους κατηγορίες.

Συγκεκριμένα τα είδη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην χώρα είναι τα εξής:

I. Αμιγείς Δημοτικές/Κοινοτικές επιχειρήσεις:

Οι αμιγείς Δημοτικές/Κοινοτικές επιχειρήσεις είναι επιχειρήσεις που ιδρύονται αποκλειστικά από δήμους και κοινότητες.¹⁷

II. Διαδημοτικές /Διακοινοτικές επιχειρήσεις:

Διαδημοτικές/Διακοινοτικές επιχειρήσεις θεωρούνται οι επιχειρήσεις στις οποίες μετέχουν μόνον οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, αποκλεισμένου οποιουδήποτε τρίτου φυσικού ή νομικού προσώπου.¹⁸

III. Ανώνυμες εταιρείες:

Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και οι τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων μπορούν να συγκροτούν ανώνυμες εταιρείες λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των διατάξεων για το καθεστώς λειτουργίας των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και τη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρείες. Επιπλέον οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να συμμετέχουν σε ήδη λειτουργούσα επιχείρηση είτε με την αγορά μετοχών, είτε

¹⁵ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ. 17 – 18, 1987

¹⁶ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ. 19, 1987

¹⁷ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ. 20, 1987

¹⁸ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ. 20, 1987

με τη συμμετοχή σε αύξηση του κεφαλαίου, είτε με δωρεά μετοχών.¹⁹

IV. Αμιγείς Νομαρχιακές Επιχειρήσεις:

Οι αμιγείς Νομαρχιακές επιχειρήσεις είναι επιχειρήσεις που ιδρύονται αποκλειστικά από τις Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις της εκάστοτε περιοχής.

V. Αστικές Εταιρείες μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα:

Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού έχουν την ικανότητα να συμμετέχουν σε αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες.

VI. Επιχειρήσεις Ραδιοφωνικού σταθμού:

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού μπορούν να δημιουργούν επιχειρήσεις παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών μόνο μέσω καλωδιακών δικτύων ή επίγειων αποκλειστικά πομπών και μέσα στα όρια της διοικητικής τους περιφέρειας.²⁰

VII. Δημοτικές/κοινοτικές/διαδημοτικές Επιχείρησης Ύδρευσης Και Αποχέτευσης Εταιρείες:

Οι δήμοι και οι κοινότητες της χώρας μπορούν να συστήνουν επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης με σκοπούς την:

- a. Ύδρευση, αποχέτευση και άρδευση
- b. Συγκέντρωση, μεταφορά και διάθεση απορριμμάτων
- c. Μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία δικτύων τηλεθέρμανσης
- d. Μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, επίβλεψη, διοίκηση και λειτουργία των δικτύων φυσικού αερίου, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία
- e. Εμφιάλωση και εμπορία νερού
- f. Διαχείριση, αξιοποίηση και εμπορία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που προέρχονται από τα αντικείμενα δραστηριότητας των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης.

VIII. Μικτής Οικονομίας:

Ο όρος εταιρείες μικτής οικονομίας δίνεται για να δώσει έμφαση στη συνεργασία μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.²¹

IX. Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης

X. Ποδοσφαιρική Ανώνυμη Εταιρεία:

Από το 1997 και έπειτα δεν επιτρέπεται ωστόσο, η συμμετοχή δήμων/κοινοτήτων στο μετοχικό κεφάλαιο ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιρειών (ΠΑΕ). Οι συμμετοχές στο

¹⁹ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ. 20, 1987

²⁰ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf>

²¹ <https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ. 23, 1987

μετοχικό κεφάλαιο ΠΑΕ που έγιναν πριν από την δημοσίευση του σχετικού νόμου θεωρούνται έγκυρες.

1.4 ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΑΝΑΛΥΘΟΥΝ

Οι Ο.Τ.Α. που θα αναλυθούν είναι η ΕΥΔΑΠ, η ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης και η ΔΕΥΑ Ορεστιάδας.

Η ΕΥΔΑΠ ιδρύθηκε το 1980 μετά από τη συγχώνευση της Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων των Πόλεων Αθηνών - Πειραιώς (Ε.Ε.Υ.) και περιχώρων και του Οργανισμού Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας (Ο.Α.Π.). Στη σημερινή νομική της μορφή περιήλθε το 1999, όταν τα κυριότερα πάγια της Εταιρείας, δηλαδή τα φράγματα, οι ταμιευτήρες, τα εξωτερικά υδραγωγεία και τα αντλιοστάσια απορροφήθηκαν από την Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ, παραμένοντας στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου. Τον Ιανουάριο του 2000, η ΕΥΔΑΠ εισήχθη στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Οι σκοποί της λειτουργίας της ΕΥΔΑΠ είναι οι εξής:

- Παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, διαχείριση, συντήρηση, επέκταση και ανανέωση συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Άντληση, αφαλάτωση, επεξεργασία, αποθήκευση, μεταφορά και διανομή πάσης φύσεως υδάτων με στόχο την υλοποίηση των προαναφερόμενων σκοπών της ΕΥΔΑΠ.
- Έργα και διαδικασίες συλλογής, μεταφοράς, αποθήκευσης, επεξεργασίας, καθώς και διαχείριση και διάθεση των προϊόντων της επεξεργασίας των λυμάτων.

Η περιοχή αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ είναι η μείζων περιοχή της Αττικής. Όμως η ΕΥΔΑΠ έχει τη δυνατότητα να παρέχει όλο το εύρος των υπηρεσιών της και εκτός περιοχής αρμοδιότητάς της μέσω θυγατρικών Εταιριών και μέσω σύναψης προγραμματικών συμβάσεων με τους ΟΤΑ.²²

Η ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης, άρχισε να λειτουργεί σαν επιχείρηση ως τμήμα του Δήμου, από τον Ιούλιο του 1983. Από 1-1-1984 λειτουργεί σαν αυτόνομη Επιχείρηση σε ανεξάρτητο, από το Δήμο κτίριο γραφείων το οποίο δεν είναι ιδιόκτητο. Από 1-1-2010 οι κεντρικές της υπηρεσίες στεγάζονται σε ιδιόκτητο κτίριο. Η ΔΕΥΑΑ είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) κοινωφελούς χαρακτήρα με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, διεπόμενη από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από το Ν.1069/80. Η Επιχείρηση δίνει όλο το βάρος στο κοινωφελές έργο που παράγει και δεν την ενδιαφέρει το κέρδος. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι σε όλα σχεδόν τα

²² <https://www.eydap.gr/TheCompany/CompanyProfile/> (επίσκεψη 21/12/21)

χρόνια λειτουργίας της παρουσιάζει αρνητικά λογιστικά αποτελέσματα, δηλαδή ζημίες. Φροντίζει όμως το γεγονός αυτό να μην επηρεάζει την απρόσκοπτη λειτουργία της, μέσα από εντάξεις έργων σε επιδοτούμενα προγράμματα και από την καλή διαχείριση των εισπραττόμενων τελών. Έχει δική της Οικονομική, Τεχνική Υπηρεσία, Υπηρεσία Περιβάλλοντος και εκτελεί όλες τις εισπράξεις και τις πληρωμές από δική της ταμιακή υπηρεσία. Τα έργα της εκτελούνται όλα υπό την επίβλεψη της Τεχνικής της Υπηρεσίας και της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος. Αντικείμενο της ΔΕΥΑΑ είναι η άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που αφορούν στο σχεδιασμό, μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία των δικτύων και των πάσης φύσεως εγκαταστάσεων, ύδρευσης, αποχέτευσης ομβρίων και ακαθάρτων, επεξεργασίας λυμάτων και επαναχρησιμοποίησής τους και επεξεργασίας και αξιοποίησης ιλύος. Στο αντικείμενο της περιλαμβάνονται επίσης:

- η μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία δικτύων τηλεθέρμανσης,
- η μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, επίβλεψη, διοίκηση και λειτουργία δικτύων φυσικού αερίου, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία,
- η εμφιάλωση και εμπορία νερού,
- η διαχείριση, αξιοποίηση και εμπορία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που προέρχονται από τα αντικείμενα δραστηριότητας της επιχείρησης ή τις δραστηριότητες του δήμου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- κάθε άλλη σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητα, που νόμιμα θα της ανατεθεί, από το δήμο, την περιφερειακή αυτοδιοίκηση, το δημόσιο αλλά και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

Περιοχή αρμοδιότητας της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Δήμου Αλεξανδρούπολης είναι οι περιοχές αρμοδιότητας των συγχωνευόμενων ΔΕΥΑ, δηλαδή η περιοχή που ορίζεται από τα γεωγραφικά όρια των πρώην δήμων και νυν δημοτικών ενοτήτων, Αλεξανδρούπολης, Τραϊανούπολης και Φερών.²³

Η Δ.Ε.Υ.Α. Ορεστιάδας ιδρύθηκε το 1981, έτος σταθμός για την πόλη της Νέας Ορεστιάδας στην προσπάθεια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων. Η επιχείρηση από την ημέρα λειτουργίας της έως σήμερα αυξάνει συνεχώς το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, καθώς διευρύνει τον όγκο του αντικειμένου δράσης της. Στόχος της Δ.Ε.Υ.Α. Ορεστιάδας είναι η καλύτερη δυνατή παροχή των προσφερόμενων υπηρεσιών στους δημότες-καταναλωτές, στοιχείο που αντικατοπτρίζεται στην συνεχή επέκταση και βελτίωση των δικτύων, στον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και στην ανανέωση των τρόπων δράσης της Επιχείρησης, σύμφωνα

²³ <https://www.deyaalex.gr/h-deyaa-menou/istoria-skopos-menou.html> (επίσκεψη 21/12/2021)

με τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες και απαιτήσεις. Πραγματοποιεί νέες επενδύσεις, εκτελεί έργα, εφαρμόζει καινοτόμες μεθόδους και συμμετέχει σε προγράμματα. Στο πλαίσιο της δραστηριότητας της έχει κατασκευάσει σημαντικά έργα υποδομών υψηλού προϋπολογισμού με συγχρηματοδότηση από το Ελληνικό Δημόσιο και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ταμείο Συνοχής, ΕΤΠΑ), δίνοντας παράλληλα στην Ορεστιάδα τις υποδομές μίας σύγχρονης, αναπτυγμένης πόλης με γνώμονα πάντα την ποιότητα ζωής των πολιτών και την προστασία του περιβάλλοντος.²⁴

1.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Αν ανακεφαλαιώσουμε τις οικονομικές λειτουργίες του σύγχρονου κράτους, φτάνουμε στο συμπέρασμα, πως αυτές συνοψίζονται στην επίτευξη της δίκαιης διανομής του εισοδήματος στους πολίτες, στην ίση κατανομή των διαθέσιμων μέσων παραγωγής και στη σταθερότητα της οικονομίας. Το ερώτημα που συναντάται είναι σε ποιο επίπεδο διοίκησης, θα πρέπει οι λειτουργίες αυτές να ασκούνται. Εάν δηλαδή οι λειτουργίες αυτές θα ανήκουν ως επί το πλείστον στις αρμοδιότητες της κεντρικής διοίκησης ή της τοπικής ή ακόμη σε συνδυασμό και των δύο. Για το λόγο αυτό θα αναλύσουμε την κάθε λειτουργία ξεχωριστά.

i) Η λειτουργία της διανομής

Τα μέτρα για την αναδιανομή του εισοδήματος πρέπει να λαμβάνονται από την Κεντρική Διοίκηση, γιατί σε αντίθετη περίπτωση οι ενέργειες των Ο.Τ.Α. θα προκαλέσουν αλλαγή στον τόπο εγκατάστασης του κεφαλαίου και των πολιτών και κατά συνέπεια δεν θα έχουν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Για παράδειγμα, μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι Ο.Τ.Α. θέλουν να επιχειρήσουν την αναδιανομή του εισοδήματος από τα πλουσιότερα οικονομικά στρώματα στα κατώτερα, μέσω επιβολής υψηλής φορολογίας στους πλούσιους και παροχής εισοδηματικών ενισχύσεων στους φτωχούς. Στην περίπτωση αυτή, θα έχουμε μετακίνηση των πλούσιων που κατοικούν στη συγκεκριμένη περιοχή, σε άλλον Ο.Τ.Α., και ταυτόχρονα, οι φτωχοί άλλων περιοχών θα θελήσουν να μετακινηθούν στον Ο.Τ.Α. του παραδείγματος, με την έντονα προοδευτική φορολογία. Η μετοίκιση αυτή των πολιτών θα προκαλέσει μείωση του εισοδήματος και της φορολογικής βάσης στη συγκεκριμένη περιοχή και θα έχει ως αποτέλεσμα, την μη εκπλήρωση του αρχικού στόχου.

ii) Η λειτουργία της σταθεροποίησης

Η επίτευξη υψηλού επιπέδου απασχόλησης και σταθερών τιμών δεν μπορεί παρά να αποτελεί αρμοδιότητα της Κεντρικής Διοίκησης. Ο λόγος για τον οποίο η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν πρέπει να αποσκοπεί στη σταθεροποίηση της οικονομίας δεν είναι μόνον ότι ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί ευκολότερα όταν η σταθεροποιητική

²⁴ <https://www.deyao.gr/deyao/istoriko/> (επίσκεψη 21/12/2021)

πολιτική σχεδιάζεται και ασκείται από την Κεντρική Διοίκηση, αλλά και γιατί η χρησιμοποίηση από τους ΟΤΑ μέσω μακροοικονομικής πολιτικής μπορεί να έχει ανεπιθύμητα αποτελέσματα. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν μπορεί να ασκήσει νομισματική πολιτική γιατί για το σκοπό αυτό θα έπρεπε οι Ο.Τ.Α. να έχουν την δυνατότητα να τυπώνουν χρήματα. Είναι αυτονόητο ότι αν τα δημοτικά συμβούλια είχαν τη δυνατότητα να τυπώνουν χρήμα θα προτιμούσαν να αγοράζουν αγαθά και υπηρεσίες από άλλες κοινότητες με νέο χρήμα παρά να επιβαρύνουν τους δημότες τους με τοπικούς φόρους και τέλη. Μια άλλη ιδέα θα ήταν αν μπορούσε η τοπική αυτοδιοίκηση να ασκήσει δημοσιονομική πολιτική, όμως και αυτός ο τρόπος δεν θα μας έδινε το επιθυμητό αποτέλεσμα. Η δημοσιονομική πολιτική ασκείται κυρίως με την αύξηση των δαπανών και τη μείωση της φορολογίας όταν απαιτείται τόνωση της συνολικής ζήτησης ή και με τη μείωση των δαπανών και την αύξηση της φορολογίας αντίστοιχα.

ii) Η λειτουργία της κατανομής των μέσων παραγωγής

Στη λειτουργία της κατανομής των μέσων παραγωγής συμπεριλαμβάνεται ο εφοδιασμός της κοινωνίας με δημόσια αγαθά και υπηρεσίες, η ρύθμιση των εξωτερικών οικονομιών και επιβαρύνσεων και η διόρθωση των μονοπωλιακών παρεκκλίσεων. Η παρέμβαση του Κράτους στην κατανομή των μέσων παραγωγής μπορεί να κρίνεται αναγκαίος για ποικίλους λόγους. Για παράδειγμα, μπορεί να απαιτείται έλεγχος των διαφόρων μονοπωλίων ή ολιγοπωλίων, ενθάρρυνση της κατανάλωσης συγκεκριμένων αγαθών και αποθάρρυνση της κατανάλωσης άλλων, δωρεάν παροχή ορισμένων αγαθών και κάλυψη της αντίστοιχης δαπάνης με τη φορολογία κλπ. Δημιουργείται λοιπόν το ερώτημα αν είναι δυνατή η παρέμβαση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την πραγματοποίηση των στόχων αυτών και ποιος ο βαθμός της αποτελεσματικότητάς της σε σχέση με την Κεντρική Διοίκηση. Για πολλά αγαθά και υπηρεσίες η παροχή τους από την Κεντρική Διοίκηση είναι πολύ πιο αποτελεσματική απ' ό,τι αν γινόταν από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ένας σημαντικός λόγος είναι ότι το όφελος από την παροχή αγαθών και υπηρεσιών επηρεάζει, τόσο τους κατοίκους της περιοχής στην οποία τα αγαθά αυτά και οι υπηρεσίες παρέχονται, όσο και το σύνολο των ανθρώπων της γύρω περιοχής, με συνέπεια η Κεντρική Διοίκηση συγκρινόμενη με την Τοπική Αυτοδιοίκηση να έχει πολύ μεγαλύτερες δυνατότητες παρέμβασης.

1.6 ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ

Ένα από τα κυριότερα κομμάτια της Λογιστικής είναι η Ανάλυση των Χρηματοοικονομικών ή Λογιστικών καταστάσεων. Όταν λέμε ανάλυση εννοούμε την διερεύνηση, ερμηνεία και αξιολόγηση των οικονομικών καταστάσεων. Η ανάλυση απαρτίζεται από τη στατική

ανάλυση και την ανάλυση μέσω αριθμοδεικτών. Η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων επιτελείται μια σημαντική λειτουργία μετατροπής διαφόρων στοιχείων, από απλούς αριθμούς σε χρήσιμες πληροφορίες, που σπάνια προσφέρονται αυτούσιες. Οι λογιστικές ή χρηματοοικονομικές καταστάσεις προσφέρουν δεδομένα που μπορούν να βοηθήσουν τους ενδιαφερόμενους για τις επιχειρηματικές μονάδες να λάβουν σωστές αποφάσεις. Αποτελούν κατα συνέπεια, σημαντική πηγή πληροφοριών. Η πιο σημαντική πηγή πληροφοριών για τη δραστηριότητα μιας επιχειρήσεως είναι οι βασικές λογιστικές καταστάσεις, οι οποίες είναι ο ισολογισμός και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως. Εκεί εμφανίζονται τα περιουσιακά στοιχεία, οι πηγές προελεύσεως των κεφαλαίων της, καθώς και τα οικονομικά αποτελέσματα από τις δραστηριότητες της. Ωστόσο, η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων δεν αφαιρεί τον ανθρώπινο (υποκειμενικό) παράγοντα, ο οποίος πάντοτε σφραγίζει και χρωματίζει τη λήψη αποφάσεων.

1.6.1 ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Τα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο Πάγιο Ενεργητικό του Δήμου, εμφανίζουν το χαρακτηριστικό ότι παραμένουν μακροχρόνια (για διάστημα μεγαλύτερο του έτους) με την ίδια μορφή. Σύμφωνα με το Π.Δ. 315/1999 στη νομάδα 1, στο πάγιο ενεργητικό του Δήμου περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες παγίων:

- **ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (λογαριασμοί 10-15)**

Είναι τα υλικά αγαθά που αποκτά ο Δήμος (Ο.Τ.Α) με σκοπό να χρησιμοποιεί ως μέσα δράσης του κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη του ενός έτους.

- **ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ή ΑΪΛΑ ΠΑΓΙΑ (λογ. 16.00 έως 16.09)**

Είναι τα δεκτικά χρηματικής αποτίμησης ασώματα (άυλα) οικονομικά αγαθά που απαιτούνται από τον Δήμο (Ο.Τ.Α), με σκοπό να χρησιμοποιούνται παραγωγικά για χρονικό διάστημα οπωσδήποτε μεγαλύτερο του έτους και είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλάγματος

- **ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΤΕΛΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ (λογ. 16.10 έως 16.98)**

Είναι έξοδα που αποσβένονται τμηματικά και πραγματοποιούνται για την ίδρυση και την οργάνωση του Δήμου (Ο.Τ.Α) για την απόκτηση ενσωμάτων ή ασωμάτων ακινητοποιήσεων και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή του.

- **ΠΑΓΙΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ (λογ. 17)**

Είναι οι πάγιες (μόνιμες) εγκαταστάσεις κοινής χρήσης, δηλαδή αυτές που ανήκουν στην περιουσία του Δήμου (Ο.Τ.Α.), ανεξαρτήτως του τρόπου κατασκευής ή χρηματοδότησης αυτών.

• ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ & ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (λογ 18)

Είναι οι τίτλοι (μετοχές, ομολογίες κ.λ.π) που αποκτώνται από το Δήμο με σκοπό την μακροχρόνια κατοχή τους για επένδυση των διαθεσίμων του Δήμου και εξασφάλιση εσόδων (μερίσματα, τόκοι κ.λπ).

1.6.2 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Στα «Αποθέματα» παρακολουθούνται τα αποθέματα των Ο.Τ.Α., τα οποία προέρχονται από τις ακόλουθες πηγές προέλευσης (δημιουργίας ή απόκτησης). Πηγές προέλευσης Αποθεμάτων:

- Απογραφή
- Αγορά
- Ιδιοπαραγωγή
- Μεταποίηση
- Εισφορά σε είδος
- Δωρεά

Οι αντίστοιχες «ροές προορισμού» (χρησιμοποίησης, ανάλωσης) των Αποθεμάτων κατά περιγραφή και λογαριασμό είναι οι ακόλουθες:

<u>Κατά περιγραφή</u>	<u>Κατά λογαριασμό</u>
• Μεταπώληση χωρίς Μεταποίηση	20
• Μεταπώληση με μεταποίηση	21
• Υποπροϊόντα & υπολείμματα	22
• Παραγωγή σε εξέλιξη	23
• Υλικά κατασκευής & επισκευής τεχνικών έργων	24
• Αναλώσιμα υλικά	25
• Ανταλλακτικά παγίων στοιχείων	26
• Είδη συσκευασίας	28

1.6.3 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Στη κατηγορία αυτή, παρακολουθούνται οι εξής κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων:

- Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις, οι οποίες παρακολουθούνται στους λογαριασμούς 30,32,33,35 & 36.
- Τα αξιόγραφα, δηλαδή οι τίτλοι γραμματίων εισπρακτέων, συναλλαγματικών εισπρακτέων, καθώς και τα λοιπά χρεόγραφα που παρακολουθούνται στους λογαριασμούς 31 και 34 αντίστοιχα

- Τα χρηματικά διαθέσιμα, τα οποία παρακολουθούνται στον λογαριασμό 38.

1.6.4 ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ – ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ – ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Στη κατηγορία αυτή παρακολουθούνται οι κάτωθι λογαριασμοί:

- Οι λογαριασμοί Καθαρής Θέσης
- Οι λογαριασμοί των Προβλέψεων
- Οι λογαριασμοί των Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων
- Οι λογαριασμοί συνδέσμου με άλλα κέντρα.

1.6.5 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΞΟΔΩΝ

- **Σημασία:** Η σημασία της κατηγορίας αυτής είναι τεράστια σε κάθε λογιστικό σύστημα, γιατί μέσω αυτής και σε συνδυασμό με την επόμενη κατηγορία, είναι δυνατός ο προσδιορισμός του οργανικού αποτελέσματος χρήσης κάθε οικονομικής μονάδας.
- **Εννοιολογικοί χαρακτηρισμοί**
 - **Έξοδο:** ονομάζεται η ανάλωση κάθε χρηματικού ποσού που είναι απαραίτητο για την πραγματοποίηση αντίστοιχου εσόδου (ή κοινωνικού έργου ωφελείας).
 - **Δαπάνη:** είναι η διαδικασία ή ενέργεια πραγματοποίησης του εξόδου.
 - **Κόστος:** υπό την ευρεία έννοια είναι η διάθεση, η επένδυση αγοραστικής δύναμης για την απόκτηση υλικών ή άυλων αγαθών ή υπηρεσιών, με σκοπό την χρησιμοποίηση τους για την πραγματοποίηση εσόδων από πωλήσεις ή την κάλυψη κοινωνικών αναγκών.
- **Διακρίσεις εξόδων**
 - **Οργανικά κόστη - έξοδα:** είναι εκείνα που αναφέρονται στην ομαλή εκμετάλλευση της χρήσης και συσχετίζονται με τα οργανικά έσοδα για τον προσδιορισμό του οργανικού αποτελέσματος.
 - **Ανόργανα κόστη - έξοδα:** είναι εκείνα που δεν αναφέρονται στην ομαλή εκμετάλλευση της χρήσης και δεν συσχετίζονται με τα οργανικά έσοδα για τον προσδιορισμό των οργανικών αποτελεσμάτων. Αυτό το κόστος συνδέεται με τυχαίες και ευκαιριακές πράξεις ή δραστηριότητες.
 - **Ομαλά κόστη-έξοδα:** είναι το οργανικό κόστος - έξοδο που ενσωματώνεται στο κόστος των διαφόρων λειτουργιών της οικονομικής μονάδας με τη μορφή που προϋπάρχει, δηλαδή του μορφής του κόστους, επειδή βρίσκεται σε ομαλή σχέση με το έργο που παράγεται από τις λειτουργίες αυτές. (Δηλαδή αναφερόμαστε στο κοστολογήσιμο κόστος).
 - **Ανώμαλο κόστος - έξοδο:** είναι εκείνο που δεν ενσωματώνεται στο λειτουργικό κόστος, επειδή κρίνεται ότι δεν βρίσκεται σε ομαλή σχέση με το έργο που αντίστοιχα παράγεται. Το κόστος αυτό εμφανίζει έντονα τα χαρακτηριστικά της έκτακτης μη οργανικής

ζημιάς. Παραδείγματα τέτοιου είδους κόστους - εξόδου, αποτελούν ενδεικτικά: Τα πρόστιμα και προσαυξήσεις των φόρων, οι τόκοι υπερημερίας, οι ποινικές ρήτρες, οι δωρεές, οι απώλειες από πυρκαγιές κ.λπ.

1.6.6 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΣΟΔΩΝ

Σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία άρθρο 25 Ν. 1828/1989 και άρθρο 217 του Π.Δ. 410/1995 άρθρο του Ν.3463/2006, τα έσοδα των Ο.Τ.Α. διακρίνονται αναλόγως της πηγής και τον προορισμό τους, στις ακόλουθες βασικές κατηγορίες.

- Σε τακτικά έσοδα και
- Σε έκτακτα έσοδα

Αναλύοντας τις ανωτέρω κατηγορίες, ως προς το εννοιολογικό τους περιεχόμενο, προκύπτουν τα εξής:

➤ **Τακτικά έσοδα**, σύμφωνα με το άρθρο 157 παρ. 1 του ν.3463/2006, χαρακτηρίζονται τα έσοδα που προέρχονται από:

- Θεσμοθετημένους πόρους.
- Έσοδα κινητής και ακίνητης περιουσίας των Ο.Τ.Α.
- Ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα
- Φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές
- Τοπικά δυνητικά τέλη, δικαιώματα και εισφορές

➤ **Έκτακτα έσοδα** (το άρθρο 157 παρ. 1 του Ν. 3463/2006) χαρακτηρίζονται τα έσοδα που προέρχονται από:

- Δάνεια, δωρεές, κληροδοτήματα και κληρονομίες
- Διάθεση και εκποίηση περιουσιακών στοιχείων
- Συμμετοχή σε επιχειρηματική δραστηριότητα (Ν. 3463/2006)
- Κάθε είδους πρόστιμα ή άλλες διοικητικές κυρώσεις
- Κάθε άλλη πηγή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Οι αριθμοδείκτες ή χρηματοοικονομικοί δείκτες (αγγλικά: financial ratio ή accounting ratio) είναι το πηλίκο μεταξύ επιλεγμένων αριθμητικών τιμών που λαμβάνονται από τις οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης. Καταρτίζονται με σκοπό τον προσδιορισμό της πραγματικής θέσεως ή της αποδοτικότητας των διάφορων τμημάτων ή ολόκληρων τομέων οι οποίοι αφορούν μία οικονομική μονάδα και σε τελική ανάλυση της πραγματικής καταστάσεως ολόκληρης της οικονομικής μονάδας ή και γενικότερα του κλάδου στον οποίο ανήκει η μονάδα αυτή. Ένας αριθμοδείκτης παριστάνεται συνήθως είτε με τη μορφή πηλίκου κάποιων μεγεθών είτε με τη μορφή ποσοστού. Εάν προτιμηθεί η μορφή του ποσοστού, τότε συνήθως λαμβάνουμε ως διαιρετέο τον αριθμό που δείχνει την ευνοϊκή αξία για την επιχείρηση ούτως ώστε οποιαδήποτε βελτίωση της κατάστασης να μεταφράζεται σε αύξηση του ποσοστού.²⁵

2.2 ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Οι αριθμοδείκτες καταρτίζονται με βάση τους εξής κανόνες:

- Η συσχέτιση των μεγεθών γίνεται κατά τρόπο ώστε οι δείκτες - αριθμοί που προκύπτουν να είναι ανάλογοι με την κατάσταση που απεικονίζουν, δηλαδή οι υψηλότεροι δείκτες να αντιστοιχούν σε ευνοϊκότερες καταστάσεις και οι χαμηλότεροι σε δυσμενέστερες.
- Τα μεγέθη των συσχετίσεων επιλέγονται κατά τρόπο που να μειώνει στο ελάχιστον π.χ. τα λάθη ή τα αποτελέσματα των νομισματικών διακυμάνσεων.
- Δείκτες που οι όροι τους αναφέρονται σε διάστημα χρήσεως μικρότερο από δώδεκα (12) μήνες δεν είναι ενδεικτικοί της όλης καταστάσεως της οικονομικής μονάδας και κρίνονται πάντοτε σε συσχέτιση με δείκτες αντίστοιχων χρονικών περιόδων προηγούμενων ετών.
- Οι δείκτες καλύπτουν όλους τους τομείς δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας. Για το λόγο αυτό ταξινομούνται σε ομάδες με τρόπο τέτοιο, ώστε να επιτρέπει μία αρκετά πλατύτερη ανάλυση κάθε δραστηριότητας.
- Δείκτης μεμονωμένος έχει σχετική μόνο χρησιμότητα. Γι' αυτό κρίνεται απαραίτητο να γίνεται σύγκριση διάφορων δεικτών μεταξύ τους, ώστε να εξασφαλίζονται ορθά συμπεράσματα.²⁶

²⁵ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%82> (επίσκεψη 8/12/2021)

²⁶ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5>

2.3 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Οι αναλυτές (εσωτερικοί ή εξωτερικοί) προκειμένου να αναλύσουν τις οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, κατάσταση ταμειακών ροών) χρησιμοποιούν ως μέσα τους χρηματοοικονομικούς δείκτες ή αριθμοδείκτες. Με την χρήση αυτών μπορούν να καθορίσουν τις ανάγκες χρηματοδότησης της επιχείρησης καθώς επίσης και τις δυνατότητες διαπραγμάτευσης που έχει με τους εξωτερικούς της χρηματοδότες. Έτσι, μπορούμε να πληροφορηθούμε σε γενικές γραμμές για τη ρευστότητα, τη δραστηριότητα, την αποδοτικότητα και την βιωσιμότητα μιας επιχείρησης σε σχέση με την διάρθρωση των κεφαλαίων της και σε τελική ανάλυση την πραγματική κατάσταση ολόκληρης της οικονομικής μονάδας.

Επίσης είναι πολύ σημαντικοί γιατί βοηθούν τον αναλυτή να πραγματοποιήσει:

- **Διαχρονική ανάλυση (time-series analysis)**

Σύγκριση των παρόντων χρηματοοικονομικών στοιχείων της επιχείρησης με τα αντίστοιχα που παρουσίασε η ίδια στο παρελθόν ή θα παρουσιάσει στο προβλεπόμενο μέλλον. Εξετάζεται εάν η χρηματοοικονομική κατάσταση ή απόδοση της επιχείρησης έχει βελτιωθεί ή έχει χειροτερεύσει με την πάροδο του χρόνου.

- **Διαστρωματική ανάλυση (comparative analysis or cross-sectional analysis)**

Σύγκριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων της επιχείρησης με τα αντίστοιχα παρόμοιων επιχειρήσεων ή τη μέση τιμή του κλάδου στον οποίο ανήκει κατά τη διάρκεια του ίδιου χρονικού διαστήματος.²⁷

2.4 ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Ο υπολογισμός και η παρουσίαση των διαφόρων αριθμοδεικτών είναι μία μέθοδος αναλύσεως η οποία πολλές φορές παρέχει μόνο ενδείξεις. Για το λόγο αυτό ένας μεμονωμένος αριθμοδείκτης δεν είναι δυνατόν να μας δώσει πλήρη εικόνα της οικονομικής θέσης μίας επιχείρησης, αν δεν συγκριθεί με άλλους πρότυπους αριθμοδείκτες ή αν δεν συσχετισθεί με τους αντίστοιχους αριθμοδείκτες μίας σειράς προηγούμενων χρήσεων. Τέτοια πρότυπα μπορεί να αποτελέσουν τα παρακάτω:

- Αριθμοδείκτες για μία σειρά παλαιότερων οικονομικών δεδομένων των οικονομικών καταστάσεων της συγκεκριμένης επιχείρησης.
- Αριθμοδείκτες ορισμένων ανταγωνιστριών επιχειρήσεων, επιλεγμένων με

[%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%82](#) (επίσκεψη 8/12/2021)

²⁷<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%82> (επίσκεψη 8/12/2021)

κατάλληλα κριτήρια.

- Αριθμοδείκτες που να αναφέρονται στο μέσο όρο του κλάδου στον οποίο ανήκει η επιχείρηση η οποία μελετάται.
- Λογικά και εμπειρικά πρότυπα του αναλυτή, τα οποία πολλές φορές βασίζονται στην πείρα του.

Ένα ακόμη μειονέκτημα των αριθμοδεικτών, είναι το γεγονός ότι δίνετε η δυνατότητα στην διοίκηση μίας επιχείρησης να προβεί σε ενέργειες οι οποίες έχουν ως στόχο τη διαστρέβλωση των αριθμοδεικτών και την παρουσίαση μίας επιθυμητής εικόνας στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων.²⁸

2.5 ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τους αριθμοδείκτες οι οποίοι εξυπηρετούν τις ανάγκες αξιολογήσεως της οικονομικής θέσεως της οικονομικής μονάδας, όπως αυτή εμφανίζεται σε στατική μορφή. Τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την κατάρτιση των αριθμοδεικτών αυτών αντλούνται βασικά από τους λογαριασμούς του ισολογισμού. Στη συνέχεια, η δεύτερη κατηγορία περιλαμβάνει τους αριθμοδείκτες οι οποίοι εξυπηρετούν τις ανάγκες αναλύσεως της δυναμικής εικόνας της επιχειρηματικής προσπάθειας και του αποτελέσματος που προκύπτει από τη λειτουργία της οικονομικής μονάδας. Τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την κατάρτιση των αριθμοδεικτών αυτών αντλούνται βασικά από τους λογαριασμούς οργανικών, κατ' είδος, εξόδων και εσόδων, γενικής εκμεταλλεύσεως και αποτελεσμάτων. Τέλος, η τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει δείκτες οι οποίοι εξυπηρετούν την ανάγκη συσχέτισεως των στατικών στοιχείων του ισολογισμού προς τα δυναμικά στοιχεία της εκμεταλλεύσεως, με σκοπό τον προσδιορισμό της ορθολογικής ή μη χρησιμοποίησεως των μέσων της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Σύμφωνα με τις παραπάνω βασικές κατηγορίες προκύπτει η εξής ταξινόμηση των αριθμοδεικτών:

- Αριθμοδείκτες Ρευστότητας
- Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας
- Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας
- Αριθμοδείκτες Διαρθρώσεως Κεφαλαίων και Βιωσιμότητας
- Αριθμοδείκτες Επενδύσεων ή Επενδυτικοί Αριθμοδείκτες.²⁹

²⁸ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%82> (επίσκεψη 8/12/2021)

²⁹ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%82> (επίσκεψη 8/12/2021)

2.5.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό τόσο της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσης της επιχείρησης όσο και της ικανότητάς της να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Χαρακτηριστικοί Δείκτες Ρευστότητας είναι:

- Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας
- Αριθμοδείκτης Ειδικής Ρευστότητας
- Αριθμοδείκτης Ταμειακής Ρευστότητας
- Αριθμοδείκτης Αμυντικού Χρονικού Διαστήματος³⁰

2.5.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Χρησιμοποιούνται προκειμένου να μετρηθεί ο βαθμός αποτελεσματικότητας μιας επιχειρήσεως στη χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων, κατά πόσο δηλαδή γίνεται ή όχι χρησιμοποίηση αυτών. Χαρακτηριστικοί Δείκτες Δραστηριότητας είναι:

- Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εισπράξεως Απαιτήσεων
- Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων
- Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων
- Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού
- Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων
- Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων³¹

2.5.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Με αυτούς μετράτε η αποδοτικότητα μιας επιχειρήσεως, η δυναμικότητα των κερδών της και η ικανότητα της διοικήσεώς της. Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας μετρούν τον βαθμό επιτυχίας ή αποτυχίας μιας επιχειρήσεως σε δεδομένη χρονική στιγμή. Χαρακτηριστικοί Δείκτες Αποδοτικότητας είναι:

- Αριθμοδείκτης Οικονομικής Μοχλεύσεως
- Αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου ή Καθαρού Κέρδους
- Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Απασχολούμενων Κεφαλαίων
- Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων³²

³⁰ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%82> (επίσκεψη 8/12/2021)

³¹ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%82> (επίσκεψη 8/12/2021)

³² <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%82> (επίσκεψη 8/12/2021)

2.5.4 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Μέσω των συγκεκριμένων αριθμοδεικτών εκτιμάται η μακροχρόνια ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της και ο βαθμός προστασίας που απολαμβάνουν οι πιστωτές της. Χαρακτηριστικοί Δείκτες Διαρθρώσεων Κεφαλαίων και Βιωσιμότητας είναι:

- Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Συνολικά Κεφάλαια
- Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων προς Δανειακά Κεφάλαια
- Αριθμοδείκτης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού προς Συνολικές Υποχρεώσεις
- Αριθμοδείκτης Παγίων προς Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις
- Αριθμοδείκτης Καλύψεως Τόκων³³
-

2.5.5 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Οι αριθμοδείκτες αυτοί συσχετίζουν τον αριθμό των μετοχών μιας επιχειρήσεως και τη χρηματιστηριακή τους τιμή με τα κέρδη, τα μερίσματα και τα άλλα περιουσιακά στοιχεία της. Χαρακτηριστικοί Δείκτες Επενδύσεων είναι:

- Μερισματική Απόδοση
- Ποσοστό Διανεμόμενων Κερδών
- Εσωτερική Αξία Μετοχής
- Ταμειακή Ροή κατά Μετοχή
- Απόσβεση κατά Μετοχή³⁴

2.6 ΤΥΠΟΙ ΠΟΥ ΘΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΣΤΗ ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΤΥΠΩΝ ΑΥΤΩΝ³⁵

➤ Αριθμοδείκτης Συνολικής Αποδοτικότητας

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δίνει πληροφόρηση σχετικά με την ικανότητα της επιχείρησης να δημιουργεί κέρδη και υπολογίζεται ως εξής:

Συνολική αποδοτικότητα = Συνολικά Κέρδη / Σύνολο Καθαρού Ενεργητικού

➤ Αριθμοδείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους

Μικτό Περιθώριο κέρδους: Μέσω αυτού του αριθμοδείκτη μπορούμε να δούμε το

³³ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%82> (επίσκεψη 8/12/2021)

³⁴ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%82> (επίσκεψη 8/12/2021)

³⁵ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%82> (επίσκεψη 8/12/2021)

ποσοστό μικτού κέρδους που αντιστοιχεί στις καθαρές μας πωλήσεις και υπολογίζεται όπως ακολούθως:

Μικτό Περιθώριο Κέρδους= Μικτό Κέρδος(Πωλήσεις-Κόστος Πωληθέντων) / Πωλήσεις

➤ **Αριθμοδείκτες Κυκλοφοριακής Ταχύτητας**

α) Συνολική Κυκλοφοριακή Ταχύτητα: Αυτός ο δείκτης μας δείχνει πόσες φορές μέσα στο χρόνο το σύνολο του καθαρού ενεργητικού μετατρέπεται σε καθαρές πωλήσεις και υπολογίζεται ως εξής:

Συνολική Κυκλοφοριακή Ταχύτητα= Καθαρές Πωλήσεις / Σύνολο καθαρού ενεργητικού

β) Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Παγίου: Αυτός ο δείκτης μας δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησεως των στοιχείων του πάγιου ενεργητικού σε σχέση με τις καθαρές πωλήσεις της επιχείρησης και υπολογίζεται ως εξής:

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Παγίου Ενεργητικού= Καθαρές Πωλήσεις/ Πάγιο ενεργητικό

γ) Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Κυκλοφορούντος Ενεργητικού: Αυτό ο δείκτης μας δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησεως των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού σε σχέση με τις καθαρές πωλήσεις της επιχείρησης και υπολογίζεται ως εξής:

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Κυκλοφορούντος Ενεργητικού = Καθαρές Πωλήσεις / Κυκλοφορούν ενεργητικού

δ) Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων: Αυτός ο δείκτης μας δείχνει τη συχνότητα ανανέωσης των αποθεμάτων στη διάρκεια του χρόνου και υπολογίζεται ως εξής:

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων= Καθαρές Πωλήσεις / Αποθέματα

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Διαθεσίμων: Αυτό ο δείκτης μας δείχνει τη συχνότητα ανανέωσης των διαθεσίμων στη διάρκεια του χρόνου και υπολογίζεται ως εξής:

Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Διαθεσίμων= Καθαρές Πωλήσεις / Διαθεσίμων

➤ **Αριθμοδείκτης Μέσης Διάρκειας**

Μέση διάρκεια επενδύσεων σε αποθέματα: Αυτό ο δείκτης μας δείχνει το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ανανέωση των αποθεμάτων και υπολογίζεται ως εξής:

Μέση Διάρκεια Επενδύσεων σε Αποθέματα=(Αποθέματα Χ 365 ημέρες) / Καθαρές Πωλήσεις

➤ **Αριθμοδείκτες Ρευστότητας**

α) Γενική Ρευστότητα: Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει την ικανότητα της επιχείρησης να πληρώνει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της και υπολογίζεται ως εξής:

Γενική Ρευστότητα = Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

β) Ειδική ή Άμεση Ρευστότητα: Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι πιο συντηρητικός σε σχέση με την τρέχουσα ρευστότητα αφού από τον αριθμητή αφαιρούνται τα αποθέματα που είναι πιθανό να επηρεάζουν την ρευστότητα της επιχείρησης και υπολογίζεται όπως ακολούθως:
Ειδική ή Άμεση Ρευστότητα = (Κυκλοφορούν Ενεργητικό - Αποθέματα) / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

➤ **Αριθμοδείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης**

Δανειακή Επιβάρυνση: Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει τι ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων είναι ξένα κεφάλαια και υπολογίζεται όπως ακολούθως:

Δανειακή Επιβάρυνση = Ξένα Κεφάλαια / Ίδια κεφάλαια

➤ **Αριθμοδείκτης Παγιοποίησης Περιουσίας**

Παγιοποίηση Περιουσίας: Ο αριθμοδείκτης αυτός μας δείχνει πόσο διαφέρει το πάγιο ενεργητικό από το κυκλοφορούν ενεργητικό και υπολογίζεται όπως ακολούθως:

Παγιοποίηση Περιουσίας (1) = Πάγιο ενεργητικό / Κυκλοφορούν Ενεργητικό

Υπάρχει επίσης ένας δεύτερος αριθμοδείκτης Παγιοποίησης Περιουσίας, ο οποίος μας δείχνει σε τι ποσοστό το σύνολο του ενεργητικού αντιστοιχεί το πάγιο ενεργητικό και υπολογίζεται ως εξής:

*Παγιοποίηση Περιουσίας (2) = [Πάγιο ενεργητικό / Σύνολο Ενεργητικού]*100*

➤ **Αριθμοδείκτης Χρηματοδότησης Ενεργητικού**

Χρηματοδότηση Πάγιου Ενεργητικού με Ίδια Κεφάλαια: Ο αριθμοδείκτης αυτός μας επιτρέπει να ελέγξουμε αν τηρείται η χρηματοδότηση του πάγιου ενεργητικού με ίδια κεφάλαια και υπολογίζεται ως εξής:

Χρηματοδότηση Πάγιου Ενεργητικού με Ίδια Κεφάλαια = Ίδια Κεφάλαια / Πάγιο ενεργητικό

Χρηματοδότηση Κυκλοφορούντος Ενεργητικού με Κεφάλαια Μεγάλης Διάρκειας: Ο αριθμοδείκτης αυτός μας επιτρέπει να ελέγξουμε αν ισχύει η αρχή που αναφέρεται στην ανάγκη χρηματοδότησης μέρους του κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας και υπολογίζεται ως εξής:

Χρηματοδότηση Κυκλοφορούντος Ενεργητικού με Κεφάλαια Μεγάλης Διάρκειας = Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης / Κυκλοφορούν ενεργητικό

3.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ROA

➤ ROA = ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΕΡΔΗ / ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

- ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{4.502.942,42}{18.483.859,76} = 0,24$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{8.663.692,63}{65.102.336,98} = 0,13$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{532.821.000}{1.551.840.000} = 0,34$$

- ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{4.677.487,83}{18.272.762,75} = 0,25$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{7.913.635,40}{62.563.809,51} = 0,12$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{548.338.000}{1.532.621.000} = 0,35$$

- ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{4.626.543,74}{18.267.475,38} = 0,25$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{9.036.049,59}{61.169.481,47} = 0,14$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{606.317.000}{1.533.608.000} = 0,39$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{4.668.269,16}{18.076.414,50} = 0,25$$

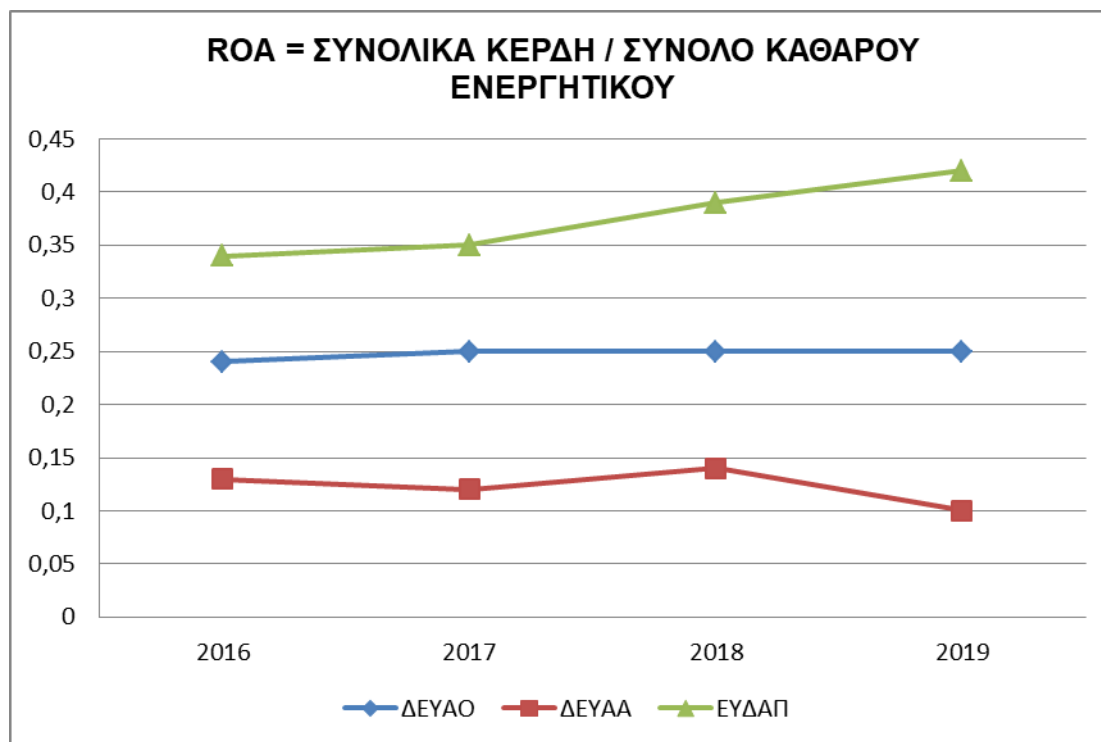
$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{6.115.691,29}{56.407.703,26} = 0,10$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{656.458.000}{1.562.867.000} = 0,42$$

Πίνακας 1: ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΡΟΑ

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	0,24	0,25	0,25	0,25
ΔΕΥΑΑ	0,13	0,12	0,14	0,10
ΕΥΔΑΠ	0,34	0,35	0,39	0,42

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 1

Η Συνολική Αποδοτικότητα (ROA) της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,24** το έτος 2016, **0,25** το 2017, **0,25** το 2018 και **0,25** το 2019. Άρα η ικανότητα της δημοτικής επιχείρησης να δημιουργεί κέρδη αυξήθηκε το 2017 κατά 0,01 και έπειτα παρέμεινε σταθερή.

Η Συνολική Αποδοτικότητα (ROA) της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,13** το έτος 2016, **0,12** το 2017, **0,14** το 2018 και **0,10** το 2019.

Παρατηρούμε λοιπόν μία μικρή διακύμανση από χρόνο σε χρόνο καθώς η ικανότητα της δημοτικής επιχείρησης να δημιουργεί κέρδη μειώθηκε κατά 0,01 από το έτος 2016 στο έτος 2017, στη συνέχεια αυξήθηκε το 2018 κατά 0,02 και τέλος έπεσε κατά 0,04 το 2019.

Η Συνολική Αποδοτικότητα (ROA) της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,34** το έτος 2016, **0,35** το 2017, **0,39** το 2018 και **0,42** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μία αύξηση στην ικανότητα της δημοτικής επιχείρησης να δημιουργεί κέρδη από χρόνο σε χρόνο, καθώς το 2017 αυξήθηκε κατά 0,01 σε σχέση με το προηγούμενο έτος, το 2018 κατά 0,04 και τέλος το 2019 κατά 0,03.

3.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΜΙΚΤΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

➤ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΜΙΚΤΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ = ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ / ΠΩΛΗΣΕΙΣ

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{2.487.963,25 - 2.342.944,61}{2.487.963,25} = 0,05$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{6.071.119,53 - 5.992.836,58}{6.071.119,53} = 0,012$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{328.821.000 - 182.637.000}{328.821.000} = 0,44$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{2.449.869,42 - 1.993.539,81}{2.449.869,42} = 0,18$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{6.178.226,97 - 5.846.144,26}{6.178.226,97} = 0,053$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{327.324.000 - 184.478.000}{327.324.000} = 0,43$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{2.445.698,94 - 2.051.742,27}{2.445.698,94} = 0,16$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{5.938.600,82 - 6.306.551,04}{5.938.600,82} = -0,0619$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{322.396.000 - 182.433.000}{322.396.000} = 0,434$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.615.606,07 - 2.210.500,92}{2.615.606,07} = 0,154$$

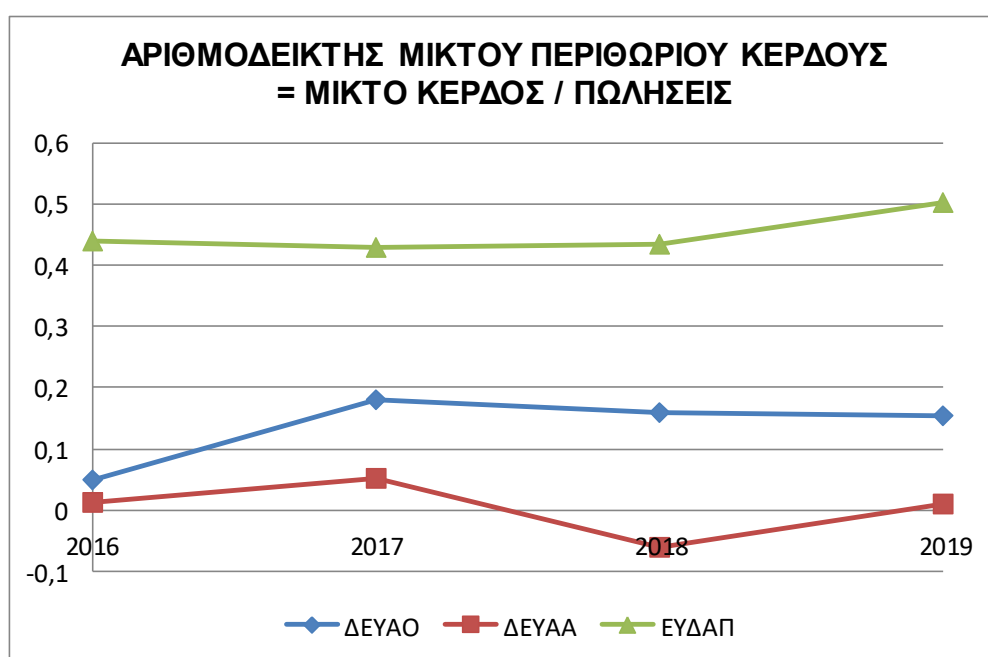
$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.144.662,22 - 6.076.170,70}{6.144.662,22} = 0,011$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{323.744.000 - 160.460.000}{323.744.000} = 0,504$$

Πίνακας 2: Μικτό Περιθώριο Κέρδους

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	0,05	0,18	0,16	0,154
ΔΕΥΑΑ	0,012	0,053	-0,0619	0,011
ΕΥΔΑΠ	0,44	0,43	0,434	0,504

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 2

Ο αριθμοδείκτης του Μικτού Περιθωρίου Κέρδους της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη

2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,05** το έτος 2016, **0,18** το 2017, **0,16** το 2018 και **0,154** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση από χρόνο σε χρόνο καθώς το ποσοστό μικτού κέρδους που αντιστοιχεί στις καθαρές μας πωλήσεις αυξήθηκε αρκετά από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,13 στη συνέχεια όμως η διακύμανση μειώνεται αισθητά, καθώς ο αριθμοδείκτης Περιθώριου Κέρδους μειώθηκε το 2018 κατα 0,02 και τέλος έπεσε κατά 0,06 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης του Μικτού Περιθώριου Κέρδους της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,012** το έτος 2016, **0,053** το 2017, **-0,0619** το 2018 και **0,011** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση των τιμών από χρόνο σε χρόνο καθώς το Περιθωριο Κέρδους αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,041 έπειτα μειώνεται το 2018 κατα 0,1149 και τέλος θα αυξηθεί εκ νέου κατά 0,0729 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης του Μικτού Περιθώριου Κέρδους της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,44** το έτος 2016, **0,43** το 2017, **0,434** το 2018 και **0,504** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν ότι το ποσοστό μικτού κέρδους που αντιστοιχεί στις καθαρές πωλήσεις τα έτη 2016-2017-2018 παρέμεινε σχεδόν σταθερό με μικρή μείωση από το 2016 στο 2017 κατά 0,01 και από το έτος 2017 στο 2018 αυξάνεται ελάχιστα κατά 0,04. Τέλος το 2019 υπήρξε μια μικρή αύξηση κατά 0,07 και ο αριθμοδείκτης αυτός έγινε 0,504.

3.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ

➤ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ = ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{2.487.963,94}{18.483.859,76} = 0,134$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{6.071.119,53}{65.102.336,98} = 0,093$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{328.821.000}{1.521.840.000} = 0,216$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{2.449.869,42}{18.272.762,75} = 0,134$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.178.226,97}{62.583.809,51} = 0,098$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{327.324.000}{1.532.621.000} = 0,213$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.445.698,94}{18.267.475,38} = 0,133$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{5.938.600,82}{61.169.481,47} = 0,097$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{322.396.000}{1.533.608.000} = 0,21$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.615.606,07}{18.076.414,50} = 0,144$$

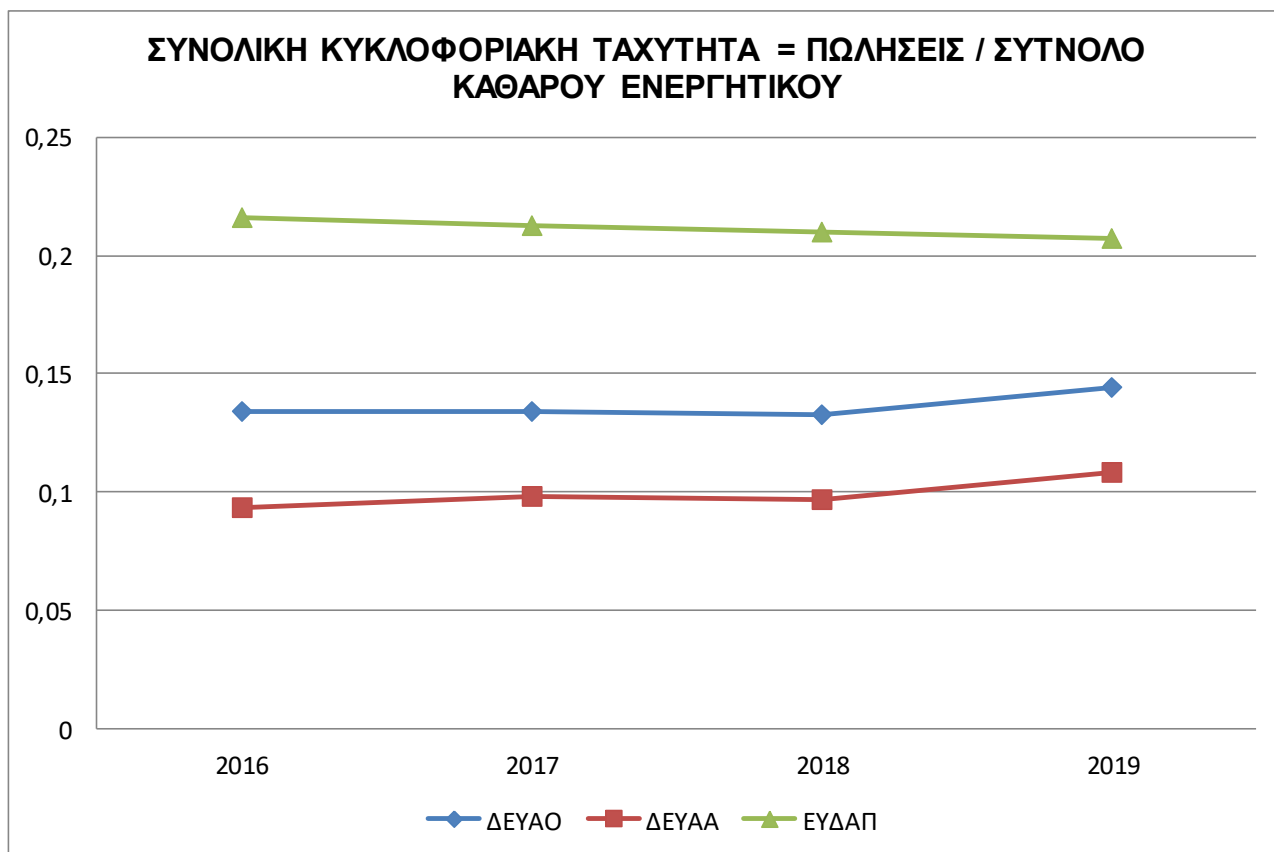
$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.144.662,22}{56.407.703,26} = 0,108$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{323.744.000}{1.562.867.000} = 0,207$$

Πίνακας 3: Συνολική Κυκλοφοριακή Ταχύτητα

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	0,134	0,134	0,133	0,144
ΔΕΥΑΑ	0,093	0,098	0,097	0,108
ΕΥΔΑΠ	0,216	0,213	0,21	0,207

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 3

Ο αριθμοδείκτης της Συνολικής Κυκλοφοριακής Ταχύτητας της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,134** το έτος 2016, **0,134** το 2017, **0,133** το 2018 και **0,144** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν ότι το πόσες φορές μέσα στο χρόνο το σύνολο του καθαρού ενεργητικού μετατρέπεται σε καθαρές πωλήσεις για τη ΔΕΥΑ Ορεστιάδας παρέμεινε σταθερό τα έτη 2016-2017, ενώ το 2018 το ποσό αυτό πέφτει ελάχιστα κατά 0,001 και τέλος το 2019 ανεβαίνει κατά 0,011 και γίνεται 0,144.

Ο αριθμοδείκτης της Συνολικής Κυκλοφοριακής Ταχύτητας της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,093** το έτος 2016, **0,098** το 2017, **0,097** το 2018 και **0,108** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν ότι ο Αριθμοδείκτης Συνολικής Κυκλοφοριακής Ταχύτητας της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης μεταβάλλεται τα έτη 2016-2017 κατά 0,005, ενώ το 2018 το ποσό αυτό πέφτει ελάχιστα κατά 0,001 και τέλος το 2019 ανεβαίνει κατά 0,011.

Ο αριθμοδείκτης της Συνολικής Κυκλοφοριακής Ταχύτητας της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,216** το έτος 2016, **0,213** το 2017, **0,21** το 2018 και **0,207** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν ότι ο Αριθμοδείκτης Συνολικής Κυκλοφοριακής Ταχύτητας της ΕΥΔΑΠ πέφτει από το 2016 στο 2017 κατά 0,003 και στη συνέχεια το επόμενο έτος μειώνεται ομοίως κατά 0,003. Τέλος το 2019 για άλλη μία φορά ο αριθμοδείκτης θα μειωθεί κατά 0,003.

➤ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΠΑΓΙΟΥ = ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.487.963,94}{13.980.917,34} = 0,177$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.071.119,53}{56.438.644,35} = 0,107$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{328.821.000}{1.020.229.000} = 0,32$$

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.449.869,42}{13.595.274,92} = 0,18$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.178.226,97}{54.650.174,11} = 0,113$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{327.324.000}{985.491.000} = 0,33$$

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.445.698,94}{13.640.931,64} = 0,179$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{5.938.600,82}{52.133.431,88} = 0,113$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{322.396.000}{928.501.000} = 0,347$$

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.615.606,07}{13.408.145,33} = 0,195$$

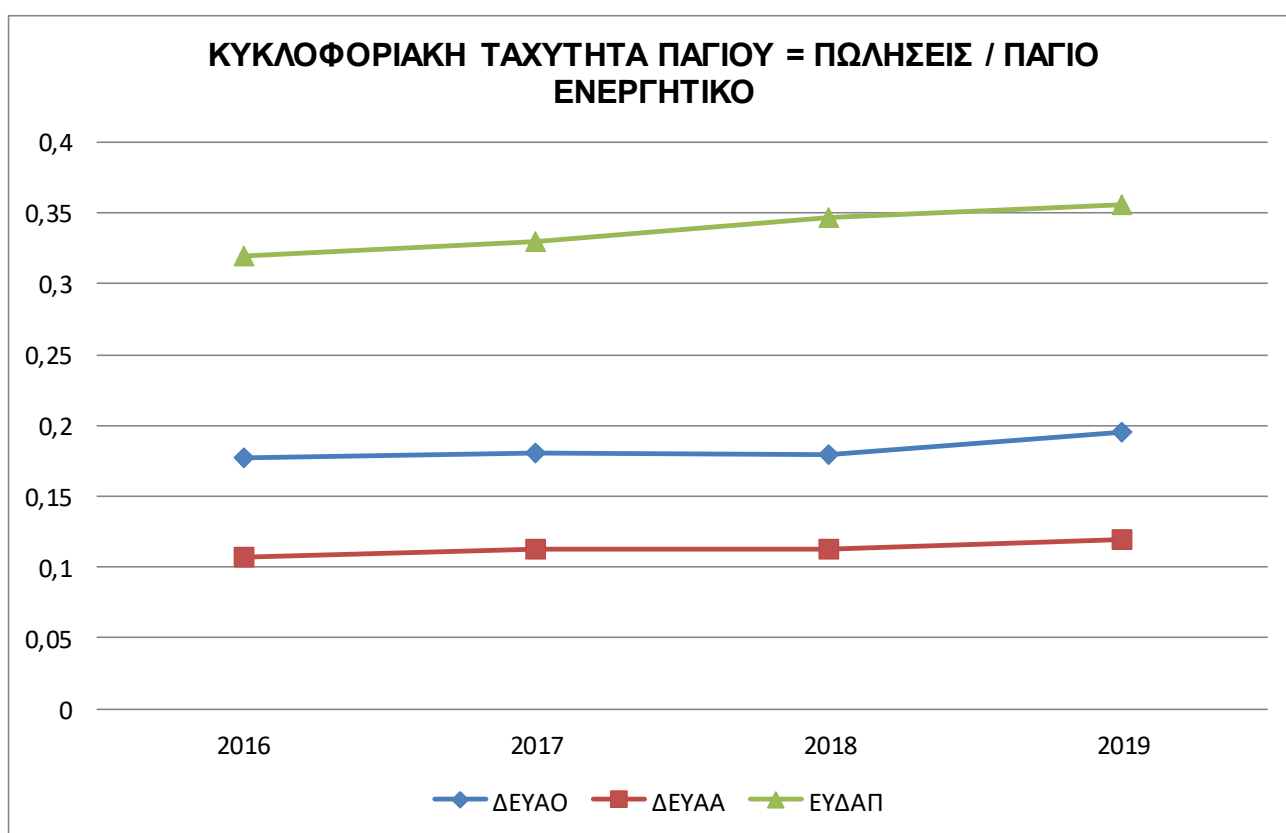
$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.144.662,22}{50.292.011,97} = 0,12$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{323.744.000}{907.619.000} = 0,356$$

Πίνακας 4: Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Παγίου

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	0,177	0,18	0,179	0,195
ΔΕΥΑΑ	0,107	0,113	0,113	0,12
ΕΥΔΑΠ	0,32	0,33	0,347	0,356

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 4

Ο αριθμοδείκτης της Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Παγίου της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,177** το έτος 2016, **0,18** το 2017, **0,179** το 2018 και **0,195** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια μικρή διακύμανση των τιμών από χρόνο σε χρόνο καθώς το ποσό του αριθμοδείκτη αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,003 στη συνέχεια μειώνεται ελάχιστα το 2018 κατα 0,001 και τέλος το 2019 θα αυξηθεί κατά 0,016.

Ο αριθμοδείκτης της Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Παγίου της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,107** το έτος 2016, **0,113** το

2017, **0,113** το 2018 και **0,12** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια αύξηση από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,006 στη συνέχεια παραμένει σταθερό το 2018 στα 0,113 και τέλος αυξήθηκε εκ νέου κατά 0,007 το 2019. Σύμφωνα με το δείκτη αυτό, είναι ασφαλές να πούμε ότι ο βαθμός χρησιμοποίησης των στοιχείων του πάγιου ενεργητικού σε σχέση με τις καθαρές πωλήσεις της επιχείρησης, παραμένει σχετικά σταθερός στη διάρκεια της περιόδου 2016-2019.

Ο αριθμοδείκτης της Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Παγίου της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,32** το έτος 2016, **0,33** το 2017, **0,347** το 2018 και **0,356** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια συνεχόμενη αύξηση ανά έτος στο βαθμό χρησιμοποίησης των στοιχείων του πάγιου ενεργητικού σε σχέση με τις καθαρές πωλήσεις της επιχείρησης, καθώς το 2017 το ποσό αυτό αυξήθηκε κατά 0,01, το 2018 κατά 0,017 και το 2019 κατά 0,009.

➤ **ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ= ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ**

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{2.487.963,94}{4.502.942,42} = 0,55$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{6.071.119,53}{8.663.692,63} = 0,7$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{328.821.000}{531.724.000} = 0,618$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{2.449.869,42}{4.667.487,83} = 0,524$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{6.178.226,97}{7.913.635,40} = 0,78$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{327.324.000}{547.290.000} = 0,598$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.445.698,94}{4.626.543,74} = 0,528$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{5.938.600,82}{6.052.107,19} = 0,98$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{322.396.000}{605.320.000} = 0,53$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.615.606,07}{4.668.269,16} = 0,56$$

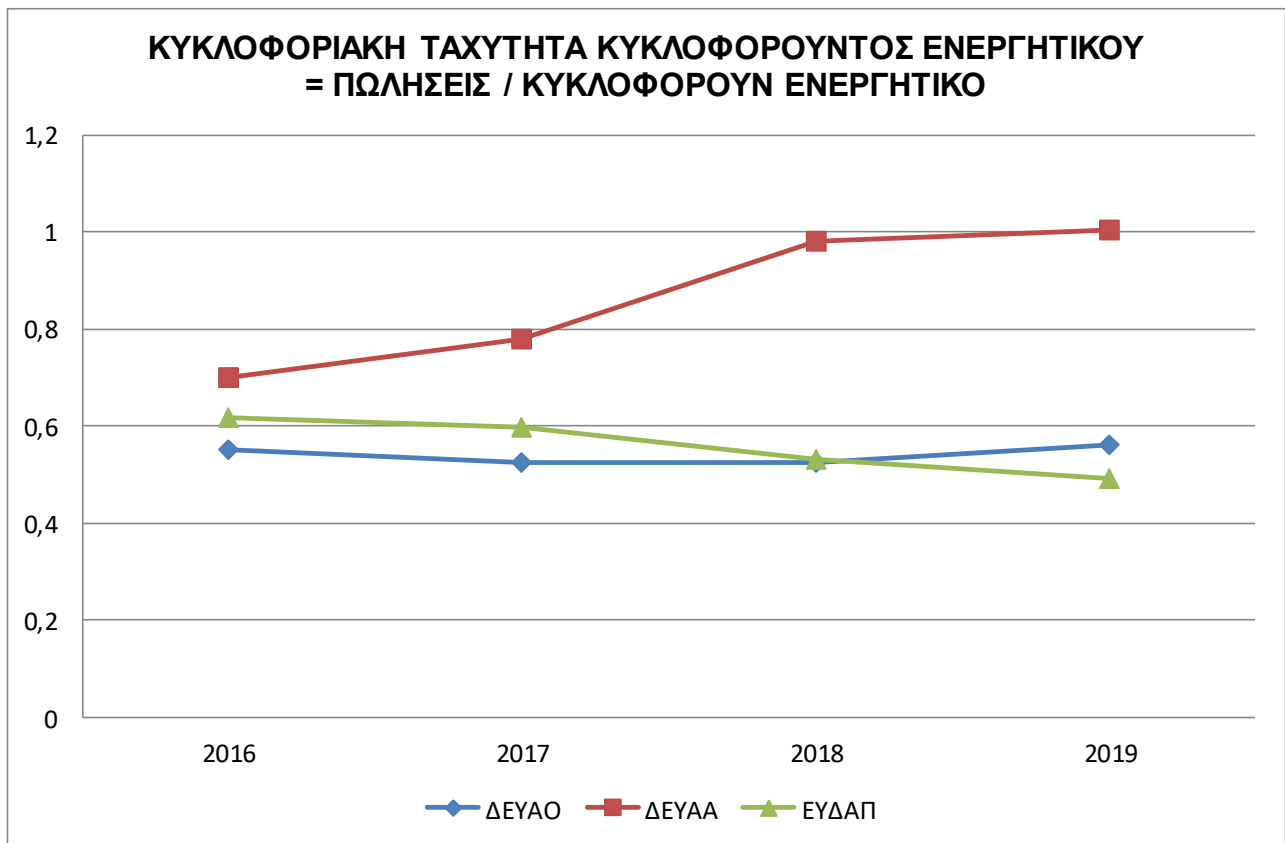
$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.144.662,22}{6.115.691,29} = 1,004$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{323.744.000}{655.503.000} = 0,493$$

Πίνακας 5: Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Κυκλοφορούντος Ενεργητικού

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	0,55	0,524	0,524	0,56
ΔΕΥΑΑ	0,7	0,78	0,98	1,004
ΕΥΔΑΠ	0,618	0,598	0,53	0,493

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 5

Ο αριθμοδείκτης της Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,55** το έτος 2016, **0,524** το 2017, **0,524** το 2018 και **0,56** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση των τιμών από χρόνο σε χρόνο καθώς το ποσό του αριθμοδείκτη μειώθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,026 στη συνέχεια παραμένει σταθερό το 2018 και τέλος ανέβηκε κατά 0,032 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,7** το έτος 2016, **0,78** το 2017, **0,98** το 2018 και **1,004** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια αύξηση από χρόνο σε χρόνο καθώς το ποσό του αριθμοδείκτη αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,08 στη συνέχεια κατά 0,2 το 2018 και τέλος ανέβηκε κατά 0,024 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Κυκλοφορούντος Ενεργητικού της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,618** το έτος 2016, **0,598** το 2017, **0,53** το 2018 και **0,493** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια πτώση από έτος σε έτος του βαθμού χρησιμοποίησης των στοιχείων του πάγιου ενεργητικού σε σχέση με τις καθαρές πωλήσεις της επιχείρησης, καθώς το 2017 το ποσό αυτό θα μειωθεί κατά 0,02, το 2018 θα μειωθεί εκ νέου κατά 0,068 και τέλος το 2019, θα μειωθεί για άλλη μία φορά κατά 0,037.

➤ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ = ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.487.963,94}{204.130} = 10,36$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.091.119,53}{75.084,79} = 81,12$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{328.821.000}{12.387.000} = 26,54$$

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.449.869,72}{218.574,33} = 11,208$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.178.226,97}{67.518,13} = 91,504$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{327.324.000}{10.940.000} = 29,919$$

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.445.698,94}{219.826,36} = 11,12$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{5.938.600,82}{39.684,19} = 149,64$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{322.396.000}{11.355.000} = 28,39$$

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.615.606,07}{236.759,94} = 11,04$$

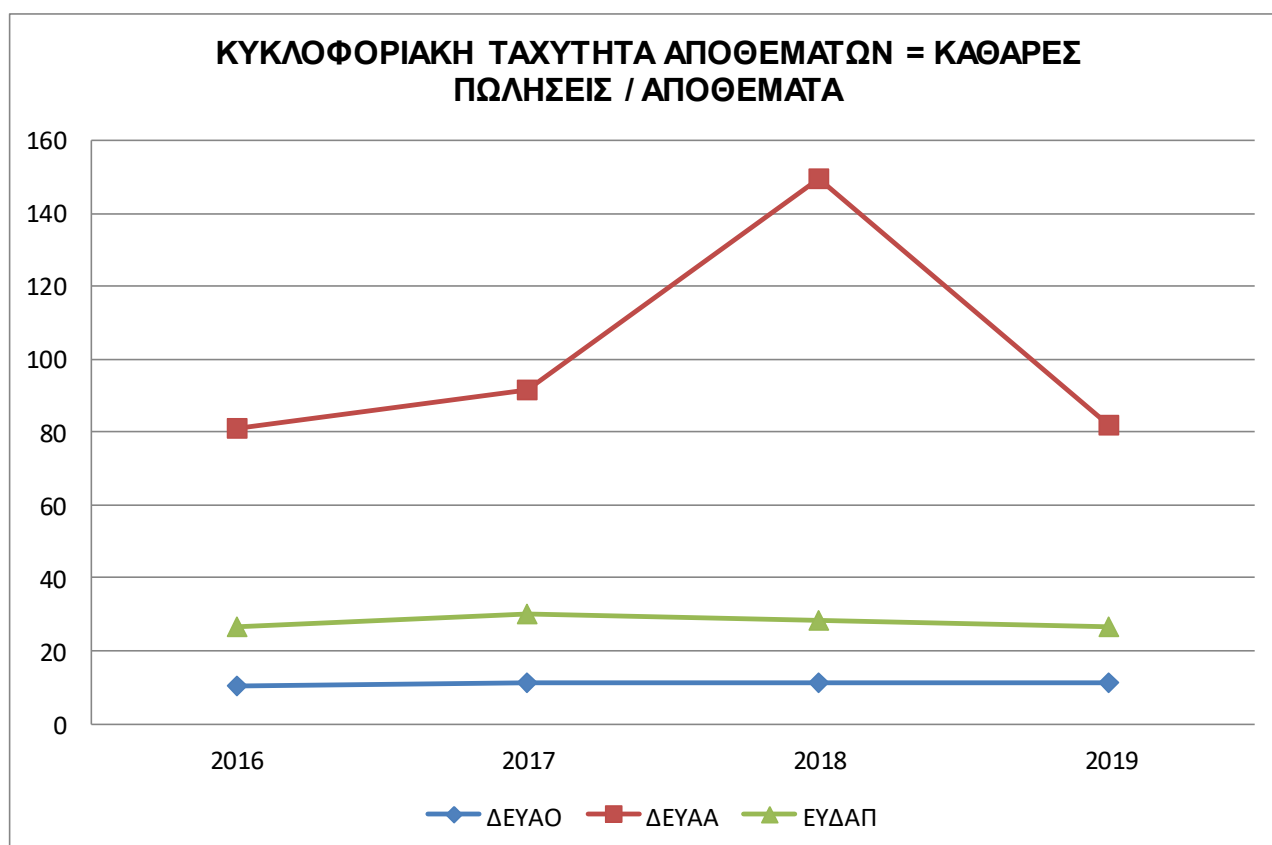
$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.144.662,22}{74.892,30} = 82,04$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{323.744.000}{12.219.000} = 26,495$$

Πίνακας 6: Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Αποθεμάτων

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	10,36	11,208	11,12	11,04
ΔΕΥΑΑ	81,12	91,504	149,64	82,04
ΕΥΔΑΠ	26,54	29,919	28,39	26,495

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 6

Ο αριθμοδείκτης της Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **10,36** το έτος 2016, **11,208** το έτος 2017, **11,12** το έτος 2018 και **11,04** το έτος 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μία διακύμανση των τιμών από χρόνο σε χρόνο καθώς το ποσό του αριθμοδείκτη αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,0848, στη συνέχεια μειώνεται το 2018 κατά 0,088 και τέλος έπεσε εκ νέου κατά 0,08 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων της ΔΕΥΑ

Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **81,12** το έτος 2016, **91,504** το 2017, **149,64** το 2018 και **82,04** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση των τιμών από χρόνο σε χρόνο στον αριθμοδείκτη. Η συχνότητα ανανέωσης των αποθεμάτων στη διάρκεια του χρόνου, που είναι ουσιαστικά αυτό που μας δείχνει η τιμή του αριθμοδείκτη αυτού, αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 10,384 στη συνέχεια αυξάνεται σημαντικά το 2018 κατα 58,136, αυτό συνέβη διότι τα αποθέματα τη χρονία εκείνη ήταν πολύ λιγότερα σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές. Τέλος ο αριθμοδείκτης αυτός θα πέσει κατά 67,6 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Αποθεμάτων της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **26,54** το έτος 2016, **29,919** το 2017, **28,39** το 2018 και **26,495** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση των τιμών από χρόνο σε χρόνο καθώς η συχνότητα ανανέωσης των αποθεμάτων στη διάρκεια του χρόνου αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 3,38 στη συνέχεια μειώνεται το 2018 κατα 1,53 τέλος θα μειωθεί εκ νέου κατά 1,895 το 2019.

➤ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ = ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.487.963,94}{2.771.213,77} = 0,897$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.091.119,53}{2.858.137,77} = 2,13$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{328.821.000}{279.471.000} = 1,176$$

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.449.869,42}{2.746.429,53} = 0,89$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.178.226,97}{2.469.558,74} = 2,501$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{327.324.000}{293.920.000} = 1,113$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.445.698,94}{2.763.499,72} = 0,885$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{5.938.600,82}{3.333.218,20} = 1,78$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{322.396.000}{382.615.000} = 0,84$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{2.615.606,07}{2.646.448,44} = 0,988$$

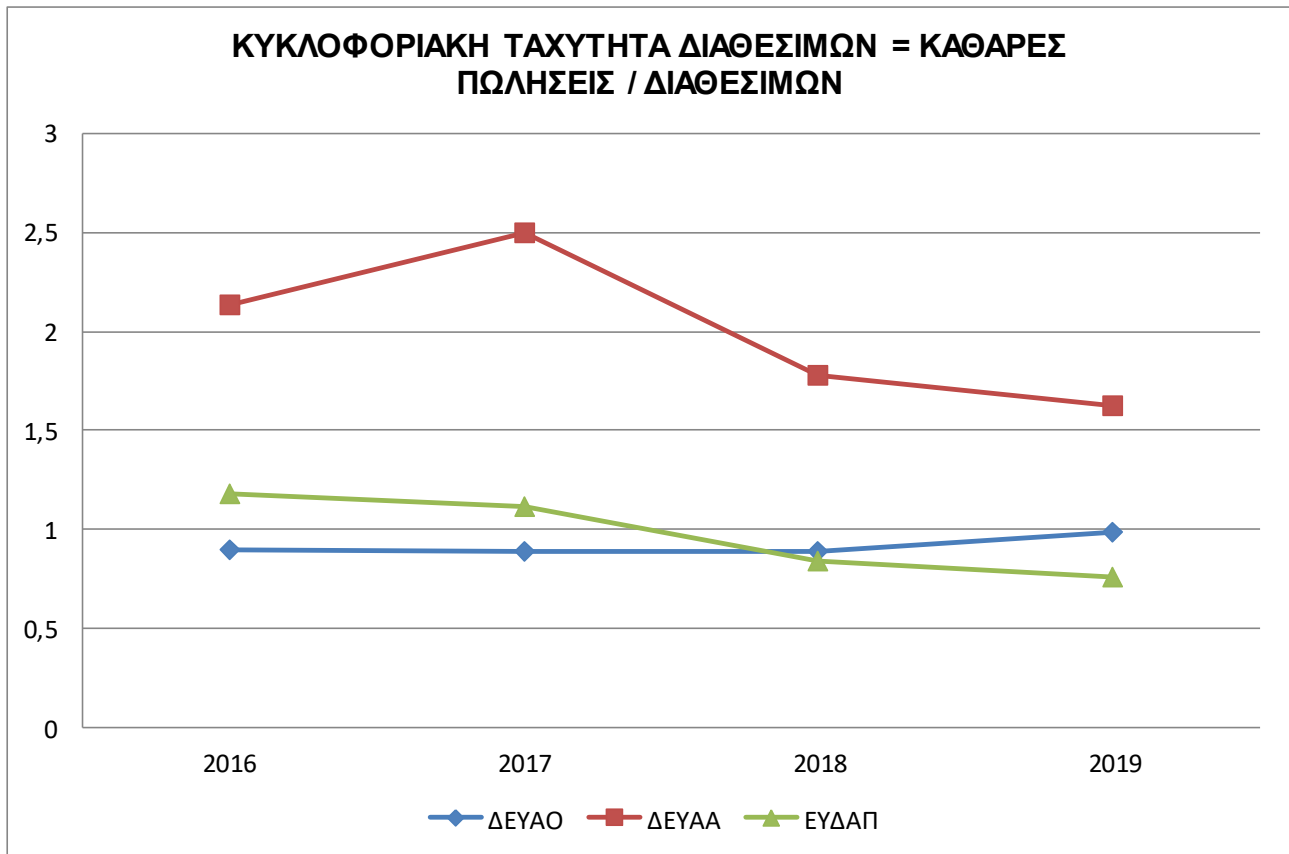
$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.144.662,22}{3.777.344,83} = 1,626$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{323.744.000}{427.725.000} = 0,756$$

Πίνακας 7: Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Διαθεσίμων

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	0,897	0,89	0,885	0,988
ΔΕΥΑΑ	2,13	2,501	1,78	1,626
ΕΥΔΑΠ	1,176	1,113	0,84	0,756

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 7

Ο αριθμοδείκτης της Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Διαθεσίμων της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,897** το έτος 2016, **0,89** το 2017, **0,885** το 2018 και **0,988** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν πως η συχνότητα ανανέωσης των διαθεσίμων στη διάρκεια του χρόνου για την ΔΕΥΑ Ορεστιάδας παρέμεινε σχετικά σταθερή, καθώς το ποσό του αριθμοδείκτη αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,007, στη συνέχεια μειώνεται το 2018 κατά 0,005 και τέλος αυξήθηκε κατά 0,103 το 2019, καθώς τη χρονιά αυτή αυξήθηκαν οι πωλήσεις που είναι ο αριθμητής του αριθμοδείκτη κατά 200.000 σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

Ο αριθμοδείκτης της Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Διαθεσίμων της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **2,13** το έτος 2016, **2,5** το 2017, **1,78** το 2018 και **1,62** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακυμανση στον αριθμοδείκτη, καθώς τα διαθέσιμα μεταβάλλονται σημαντικά από χρόνο σε χρόνο για τη ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης. Το ποσό του αριθμοδείκτη αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,37, στη συνέχεια μειώνεται το 2018 κατά 0,72 και τέλος μειώνεται εκ νέου κατά 0,154 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Κυκλοφοριακής Ταχύτητας Διαθεσίμων της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **1,17** το έτος 2016, **1,11** το 2017, **0,84** το 2018 και **0,75** το

έτος 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια μείωση από χρόνο σε χρόνο στον αριθμοδείκτη, καθώς τα διαθέσιμα αυξάνονται κάθε χρόνο. Ο αριθμοδείκτης έπεσε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,06, στη συνέχεια θα μειωθεί ξανά το 2018 κατά 0,273 και τέλος μειώνεται εκ νέου κατά 0,084 το 2019.

3.4 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

➤ ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ= ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ*365 ΗΜΕΡΕΣ / ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{204.130,00*365}{2.487.963,94} = 29,947$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{75.084,79*365}{6.071.119,53} = 4,514$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{12.387.000*365}{328.821.000} = 13,749$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{218.574,33*365}{2.449.869,72} = 32,56$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{67.518,13*365}{6.178.226,97} = 3,98$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{10.940.000*365}{327.324.000} = 12,199$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{219.826,36*365}{2.445.698,94} = 32,807$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{39.684,19*365}{5.938.600,82} = 2,439$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{11.355.000 \cdot 365}{322.396.000} = 12,85$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{236.759,94 \cdot 365}{2.615.606,07} = 33,039$$

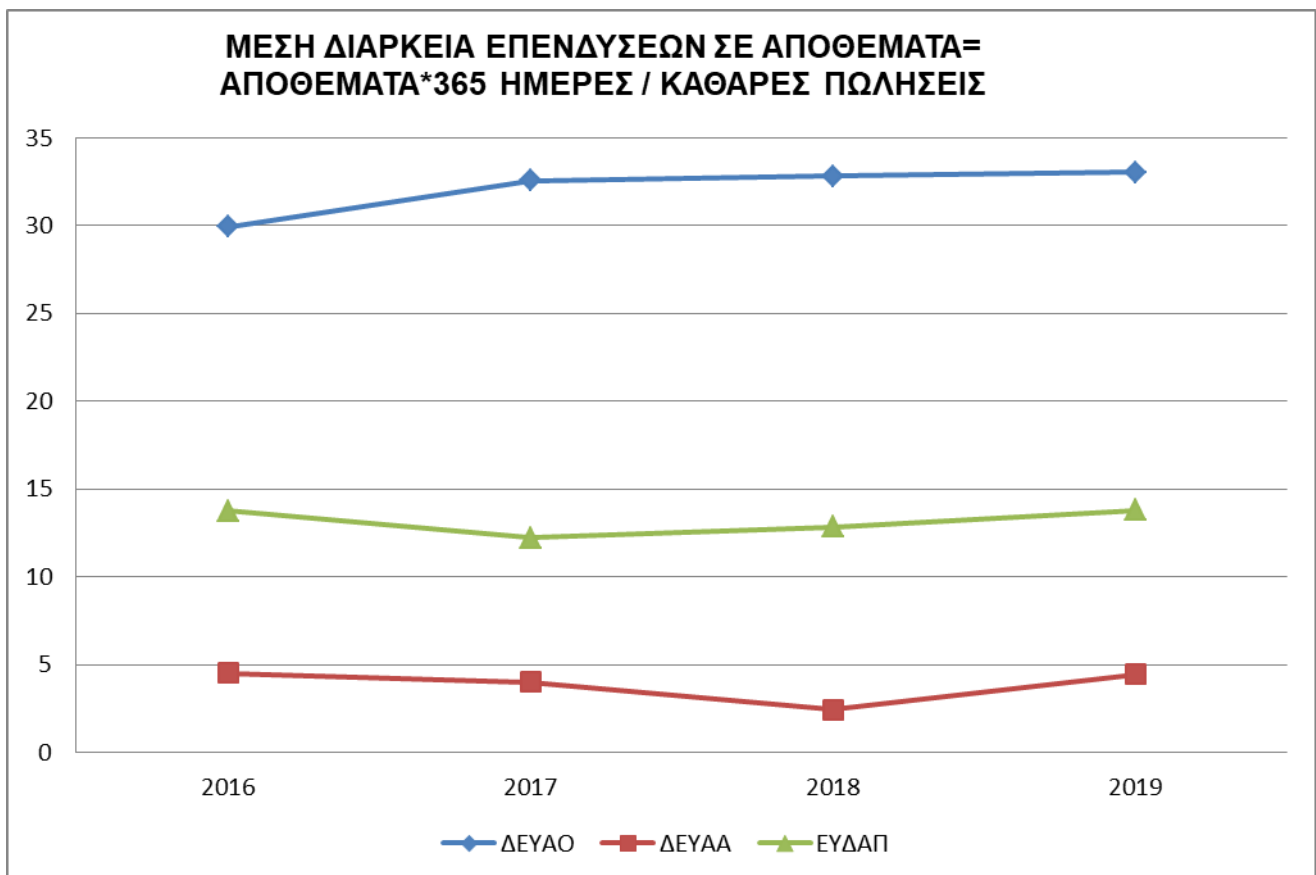
$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{74.892,30 \cdot 365}{6.144.662,22} = 4,448$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{12.219.000 \cdot 365}{323.744.000} = 13,77$$

Πίνακας 8: Μέση διάρκεια επενδύσεων σε αποθέματα

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	29,947	32,56	32,807	33,039
ΔΕΥΑΑ	4,514	3,98	2,439	4,448
ΕΥΔΑΠ	13,749	12,199	12,85	13,77

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 8

Ο αριθμοδείκτης της Μέσης Διάρκειας Επενδύσεων σε Αποθέματα της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **29,947** το έτος 2016, **32,56** το 2017, **32,8** το 2018 και **33,039** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια αύξηση στις τιμές του αριθμοδείκτη, από χρόνο σε χρόνο καθώς το ποσό του αριθμοδείκτη αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 2,61 στη συνέχεια αυξάνεται ελάχιστα το 2018 κατα 0,247 και τέλος ανέβηκε κατά 0,232 το 2019. Αυτό συνέβη διότι κάθε χρόνο τα αποθέματα της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας αυξάνονταν και οι καθαρές πωλήσεις έμεναν σχετικά σταθερές, ενώ η αύξηση τους το έτος 2019 κατα 169.907,13 δεν ήταν αρκετή για να επηρεάσει την ανοδική πορεία του αριθμοδείκτη.

Ο αριθμοδείκτης της Μέσης Διάρκειας Επενδύσεων σε Αποθέματα της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **4,51** το έτος 2016, **3,98** το 2017, **2,44** το 2018 και **4,45** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν πως παρότι οι Καθαρές πωλήσεις μένουν σχετικά σταθερές από έτος σε έτος, τα Αποθέματα μεταβάλλονται σημαντικά και επηρεάζουν τον αριθμοδείκτη μειώνοντας το ποσό του από το έτος 2016 στο 2017 κατά 0,53, το 2018 θα μειωθεί εκ νέου και μάλιστα σημαντικά κατά 1,54 καθώς τα αποθέματα θα μειωθούν σχεδόν στα μισά σε σχέση με το προηγούμενο έτος και το 2019 θα αυξηθεί κατά 2,01 για να επιστεψει στα προηγούμενα επίπεδα του.

Ο αριθμοδείκτης της Μέσης Διάρκειας Επενδύσεων σε Αποθέματα της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **13,75** το έτος 2016, **12,12** το 2017, **12,85** το 2018 και **13,77** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν ότι ο Αριθμοδείκτης Μέσης Διάρκειας Επενδύσεων σε Αποθέματα της ΕΥΔΑΠ μειώνεται από το 2016 στο 2017 κατά 1,63, στη συνέχεια αυξάνεται κατα 0,73 το 2018 και τέλος το 2019 θα αυξηθεί εκ νέου, αυτή τη φορά κατά 0,92. Παρότι οι καθαρές πωλήσεις για άλλη μια φορά παραμένουν σχετικά σταθερές, τα αποθέματα διαφέρουν από χρόνο σε χρόνο δημιουργώντας έτσι τις διακυμάνσεις αυτές.

3.5 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

➤ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{4.502.942,42}{548.167,42} = 8,214$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{8.663.692,63}{1.591.353,76} = 5.44$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{531.724.000}{109.125.000} = 4,87$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{4.677.487,83}{467.638,94} = 10,002$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{7.913.635,40}{1.039.957,25} = 7,609$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{547.290.000}{52.765.000} = 10,37$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{4.626.543,74}{444.964,90} = 10,39$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{6.052.107,19}{647.274,22} = 9,35$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{605.320.000}{63.383.000} = 9,55$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{4.668.269,16}{467.638,94} = 9,98$$

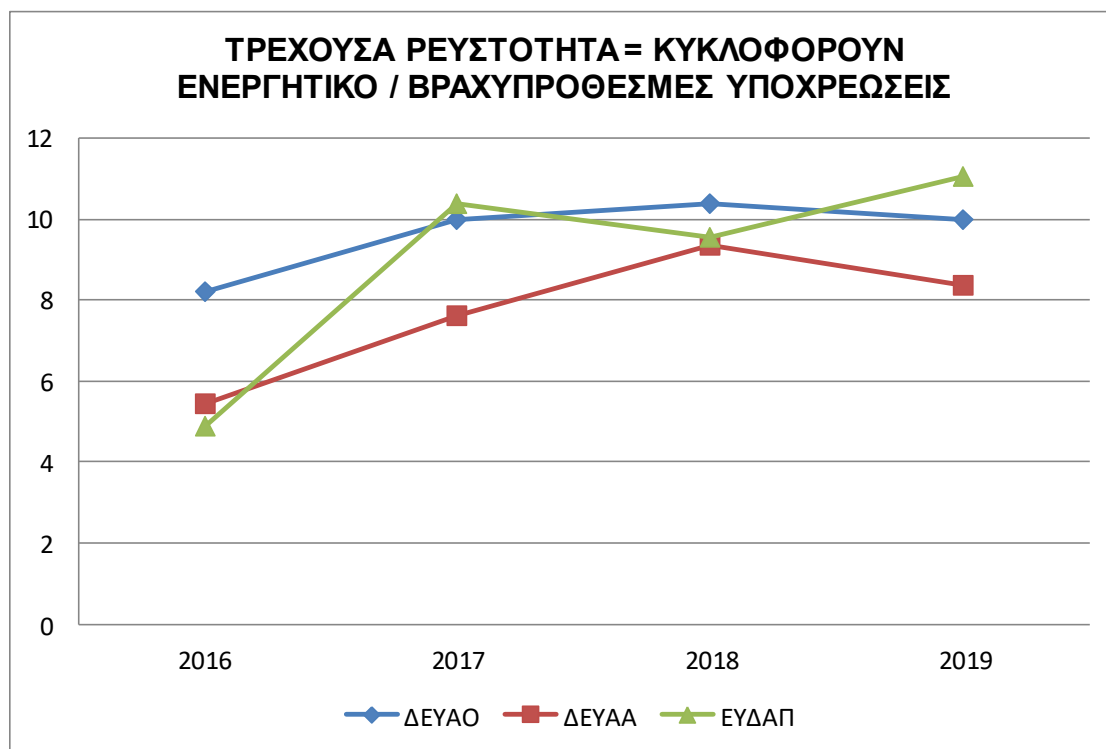
$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{6.115.691,29}{732.176,86} = 8,35$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{655.503.000}{59.327.000} = 11,04$$

Πίνακας 9: Τρέχουσα Ρευστότητα

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	8,214	10,002	10,39	9,98
ΔΕΥΑΑ	5,44	7,609	9,35	8,35
ΕΥΔΑΠ	4,87	10,37	9,55	11,04

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 9

Ο αριθμοδείκτης της Τρέχουσας Ρευστότητας της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **8,21** το έτος 2016, **10,002** το 2017, **10,39** το 2018 και **9,98** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση από χρόνο σε χρόνο στην ικανότητα της επιχείρησης να πληρώνει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις καθώς ο αριθμοδείκτης της Τρέχουσας Ρευστότητας αυξήθηκε κατά 1,788 από το 2016 στο 2017 και αυξήθηκε εκ νέου κατά 0,388, ωστόσο το ποσό αυτό μειώθηκε το 2019 κατά 0,41.

Ο αριθμοδείκτης της Τρέχουσας Ρευστότητας της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **5,44** το έτος 2016, **7,61** το 2017, **9,35** το 2018 και **8,35** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση των τιμών από χρόνο σε χρόνο καθώς αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 2,17 στη συνέχεια αυξάνεται εκ νέου το 2018 κατα 1,74 και τέλος έπεσε κατά 1 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Τρέχουσας Ρευστότητας της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **4,87** το έτος 2016, **10,37** το 2017, **9,55** το 2018 και **11,04** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν ότι το ποσοστό του αριθμοδείκτη της Τρέχουσας Ρευστότητας

αυξάνεται σημαντικά από το έτος 2016 στο 2017 κατά 5,5 μονάδες, αύξηση που δικαιολογείται καθώς οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις που αποτελούν τον παρονομαστή του αριθμοδείκτη, μειώθηκε σχεδόν στο μισό. Το έτος 2018 θα μειωθεί κατά 0,82 και το 2019 θα αυξηθεί κατά 1,49.

➤ ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ = ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ-ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{4.502.942,42 - 204.130,90}{548.167,42} = 7,84$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{8.663.692,63 - 75.084,79}{1.591.353,76} = 5,39$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{531.724.000 - 12.387.000}{109.125.000} = 4,759$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{4.677.487,83 - 218.574,53}{467.638,94} = 9,53$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{7.913.635,40 - 67.518,13}{1.039.957,25} = 7,54$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{547.290.000 - 10.940.000}{52.765.000} = 10,16$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{4.626.543,74 - 219.826,36}{444.964,90} = 9,9$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.052.107,19 - 39.684,19}{647.274,22} = 9,28$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{605.320.000 - 11.355.000}{63.383.000} = 9,37$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{4.668.269,16 - 236.759,94}{433.602,23} = 10,22$$

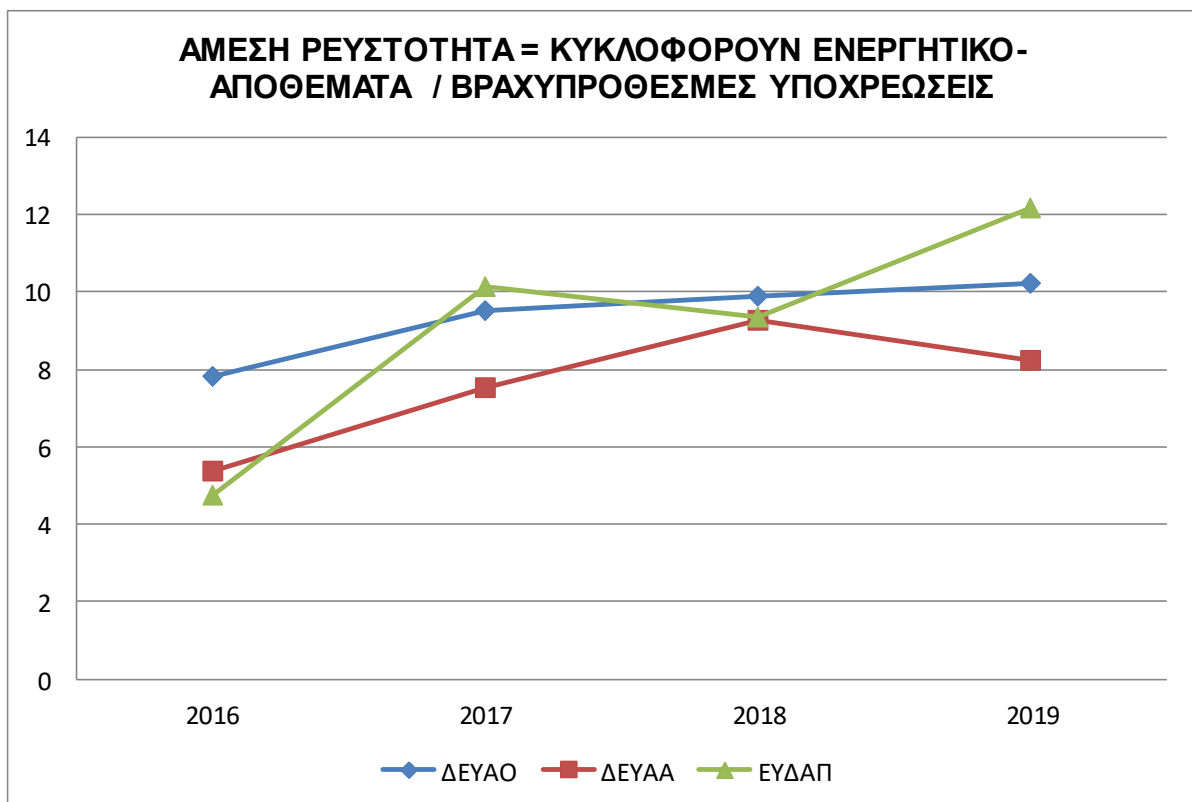
$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{6.115.691,29 - 74.892,30}{732.176,86} = 8,25$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{655.503.000 - 12.219.000}{52.765.000} = 12,19$$

Πίνακας 10: Άμεση Ρευστότητα

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	7,84	9,53	9,9	10,22
ΔΕΥΑΑ	5,39	7,54	9,28	8,25
ΕΥΔΑΠ	4,759	10,16	9,37	12,19

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 10

Ο αριθμοδείκτης της Άμεσης Ρευστότητας της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-

2019, διακυμάνθηκε σε **7,84** το έτος 2016, **9,53** το 2017, **9,9** το 2018 και **10,22** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια αύξηση των τιμών από χρόνο σε χρόνο καθώς το ποσό του αριθμοδείκτη αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 1,69 στη συνέχεια αυξάνεται εκ νέου το 2018 κατά 0,37 και τέλος ανεβαίνει για άλλη μία φορά κατά 0,32 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Άμεσης Ρευστότητας της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **5,39** το έτος 2016, **7,54** το 2017, **9,28** το 2018 και **8,25** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια αύξηση από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 2,15 στη συνέχεια αυξάνεται εκ νέου το 2018 κατά 1,74 και τέλος μειώθηκε κατά 1,03 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Άμεσης Ρευστότητας της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **4,756** το έτος 2016, **10,16** το 2017, **9,37** το 2018 και **12,19** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση από έτος σε έτος καθώς, ο αριθμοδείκτης που είναι πιο συντηρητικός σε σχέση με την τρέχουσα ρευστότητα αφού από τον αριθμητή αφαιρούνται τα αποθέματα που είναι πιθανό να επηρεάζουν την ρευστότητα της επιχείρησης, το 2017 αυξήθηκε από το 2016 κατά 5,4 ποσό μεγαλύτερο από το ποσό του αριθμοδείκτη για το έτος 2016 που ήταν 4,756, καθώς παρατηρούμε ότι οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις μειώθηκαν στο μισό από το ένα έτος στο άλλο. Το 2018, το ποσό του αριθμοδείκτη μειώθηκε κατά 0,79 και το 2019 αυξήθηκε κατά 2,82.

3.6 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ

➤ ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ = ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ / ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{14.989.449,69}{3.257.378,26} = 4,6$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{46.099.116,05}{19.003.220,93} = 2,42$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{647.074.000}{904.879.000} = 0,71$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{14.702.923,88}{3.310.228,90} = 4,44$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{43.199.994,16}{19.363.815,35} = 2,23$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{590.590.000}{942.191.000} = 0,62$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{14.757.260,61}{3.223.513,07} = 4,57$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{40.761.668,76}{16.673.872,34} = 2,44$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{584.390.000}{949.431.000} = 0,615$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{14.661.763,92}{3.119.466,02} = 4,7$$

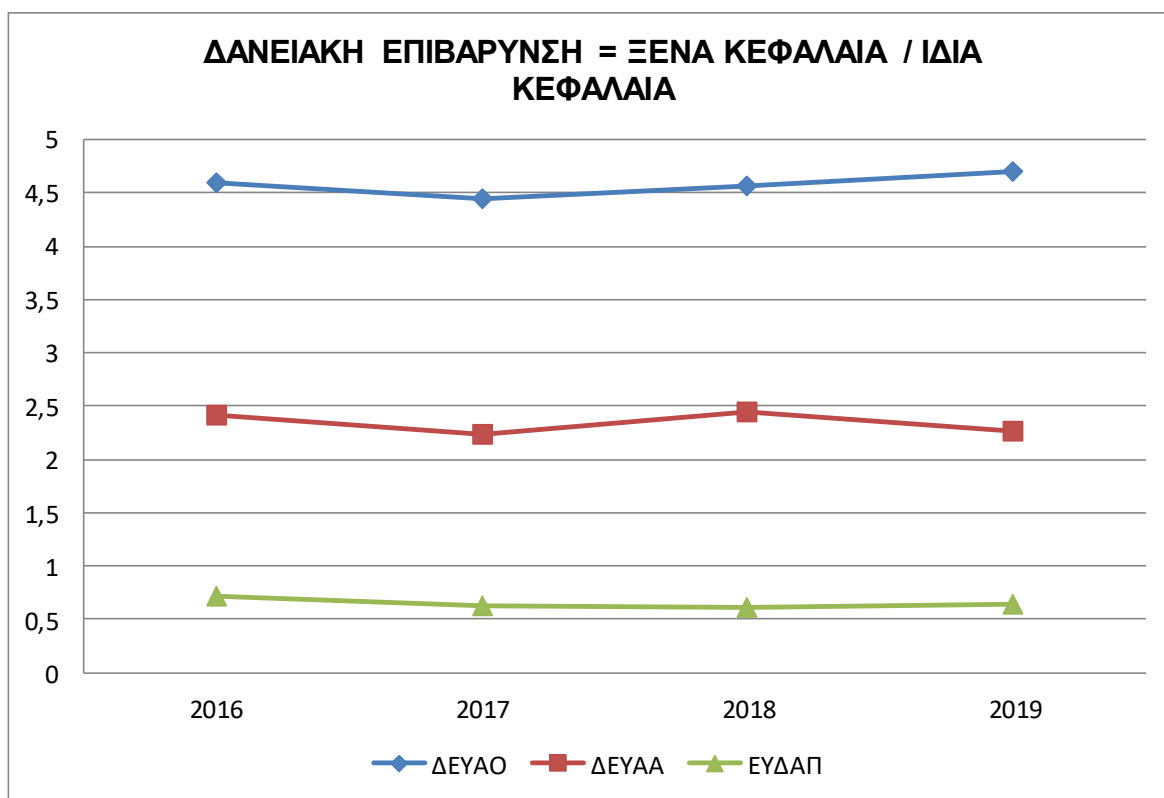
$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{38.656.557,48}{16.983.629,51} = 2,27$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{611.738.000}{951.384.000} = 0,642$$

Πίνακας 11: Δανειακή Επιβάρυνση

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	4,6	4,44	4,57	4,7
ΔΕΥΑΑ	2,42	2,23	2,44	2,27
ΕΥΔΑΠ	0,71	0,62	0,615	0,642

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 11

Ο αριθμοδείκτης της Δανειακής Επιβάρυνσης της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **4,6** το έτος 2016, **4,44** το 2017, **4,57** το 2018 και **4,7** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση των τιμών από χρόνο σε χρόνο καθώς το ποσό του αριθμοδείκτη μειώθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,16 στη συνέχεια αυξάνεται το 2018 κατα 0,13 και τέλος ανεβαίνει για άλλη μία φορά κατά 0,13 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Δανειακής Επιβάρυνσης της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **2,42** το έτος 2016, **2,23** το 2017, **2,44** το 2018 και **2,27** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια μείωση του αριθμοδείκτη από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,21 στη συνέχεια αυξάνεται το 2018 κατά 0,21 και τέλος μειώθηκε κατά 0,17 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Δανειακής Επιβάρυνσης της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,71** το έτος 2016, **0,62** το 2017, **0,615** το 2018 και **0,642** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση των τιμών από χρόνο σε χρόνο το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων είναι ξένα κεφάλαια μειώθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,09 στη συνέχεια μειώνεται το 2018 κατα 0,05 και τέλος θα αυξηθεί κατά 0,027 το 2019.

3.7 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

➤ ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ = ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{13.980.917,34}{4.502.942,42} = 3,104$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{56.438.644,35}{8.663.692,63} = 6,51$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{1.020.229.000}{531.724.000} = 1,918$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{13.595.274,92}{4.677.487,83} = 2,90$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{54.650.174,11}{7.913.635,40} = 6,905$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{985.491.000}{547.290.000} = 1,8$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{13.640.931,64}{4.626.543,74} = 2,948$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{52.133.431,88}{6.052.107,19} = 8,61$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{928.501.000}{605.320.000} = 1,53$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{13.408.145,33}{4.668.269,16} = 2,87$$

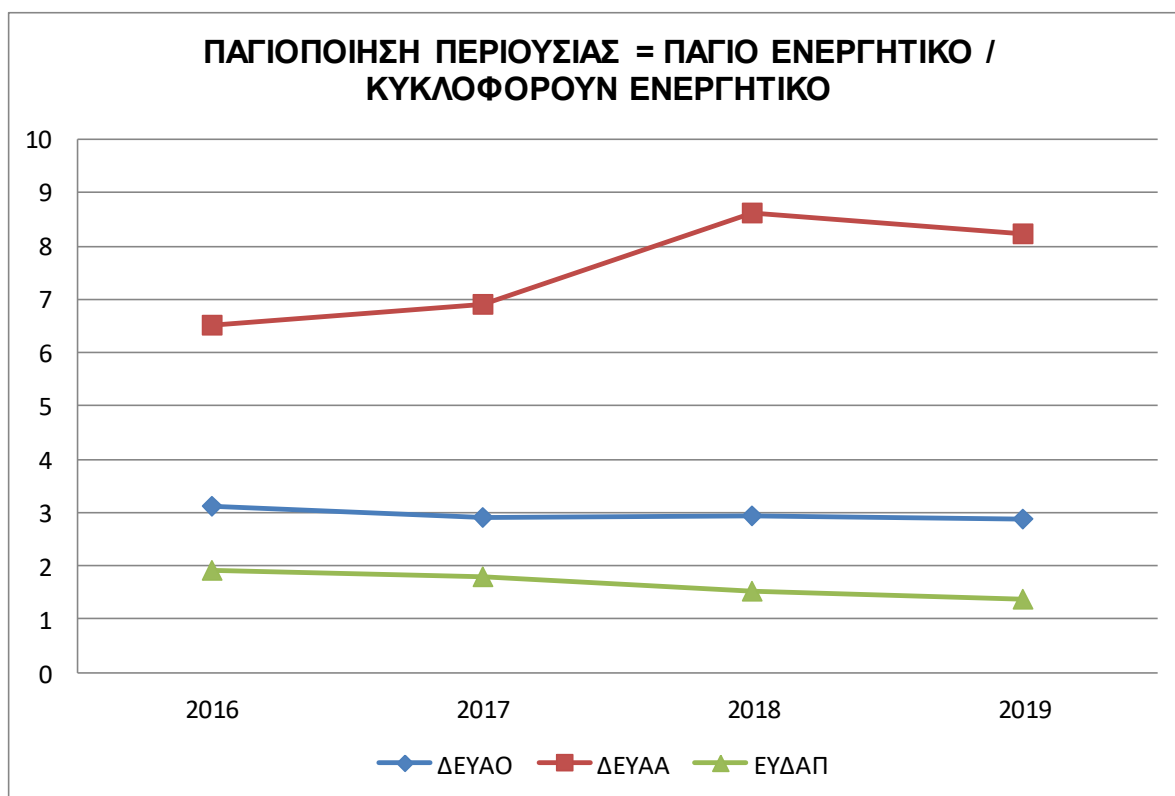
$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{50.292.011,97}{6.115.691,29} = 8,22$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{907.619.000}{655.503.000} = 1,38$$

Πίνακας 12: Παγιοποίηση Περιουσίας

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	3,104	2,9	2,948	2,87
ΔΕΥΑΑ	6,51	6,905	8,61	8,22
ΕΥΔΑΠ	1,918	1,8	1,53	1,38

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 12

Ο αριθμοδείκτης της Παγιοποίησης της Περιουσίας της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **3,104** το έτος 2016, **2,9** το έτος 2017, **2,948** το 2018 και **2,87** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση στις τιμές του αριθμοδείκτη από έτος σε έτος καθώς το ποσό του αριθμοδείκτη μειώθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,204, στη συνέχεια αυξάνεται ελάχιστα το 2018 κατά 0,048 και τέλος μειώνεται κατά 0,078 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Παγιοποίησης της Περιουσίας της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **6,51** το έτος 2016, **6,905** το 2017, **8,61** το 2018 και **8,22** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν πως παρόλο που το Πάγιο Ενεργητικό μειώνεται από έτος σε έτος, οι αριθμοδείκτες δεν παρουσιάζουν κάποια συνεχόμενη αύξηση, έτσι

από το έτος 2016 στο 2017 μεώνεται κατά 0,395, το 2018 θα αυξηθεί κατά 1,705 καθώς το Κυκλοφορούν Ενεργητικό θα μειωθεί σχεδόν κατά 25% και το 2019 θα μειωθεί κατά 0,39.

Ο αριθμοδείκτης της Παγιοποίησης της Περιουσίας της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **1,918** το έτος 2016, **1,8** το 2017, **1,53** το 2018 και **1,38** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν ότι η Παγιοποίηση Περιουσίας της ΕΥΔΑΠ μειώνεται κάθε χρόνο και από το 2016 στο 2017 μειώνεται κατά 0,118, στη συνέχεια μειώνεται εκ νέου κατά 0,27 το 2018 και τέλος το 2019 θα μειωθεί για άλλη μία φορά κατά 0,15.

➤ ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ = ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{13.980.917,34}{18.483.859,76} = 0,756$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{56.438.644,35}{65.102.336,98} = 0,866$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{1.020.229.000}{1.521.840.000} = 0,67$$

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{13.595.274,92}{18.272.762,75} = 0,744$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{54.650.174,11}{62.583.809,51} = 0,873$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{985.491.000}{1.532.621.000} = 0,643$$

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{13.640.931,64}{18.267.475,38} = 0,746$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{52.133.431,88}{61.169.481,47} = 0,85$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{928.501.000}{1.533.608.000} = 0,605$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{13.408.145,33}{18.076.414,50} = 0,74$$

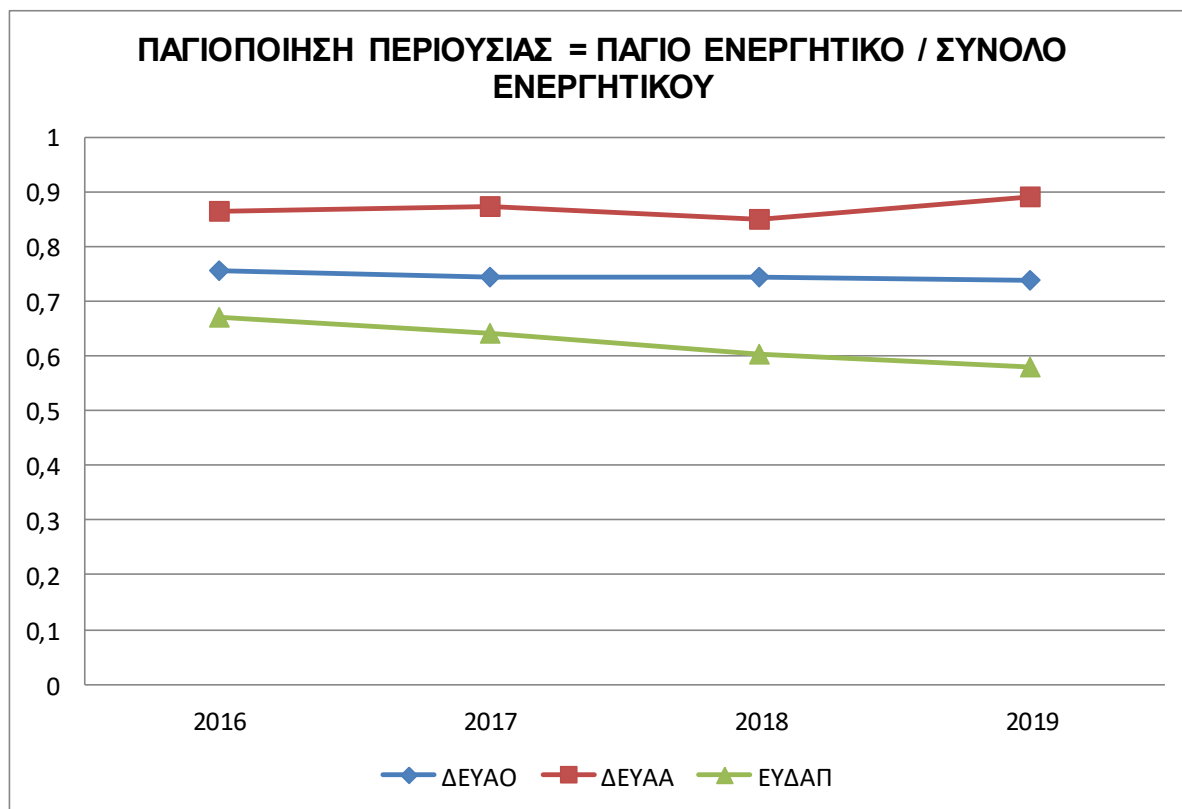
$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{50.292.011,97}{56.407.703,26} = 0,89$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{907.619.000}{1.562.867.000} = 0,58$$

Πίνακας 13: Παγιοποίηση Περιουσίας

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	0,756	0,744	0,746	0,74
ΔΕΥΑΑ	0,866	0,873	0,85	0,89
ΕΥΔΑΠ	0,67	0,643	0,605	0,58

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 13.

Ο αριθμοδείκτης της Παγιοποίησης της Περιουσίας της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα

έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,756** το έτος 2016, **0,744** το 2017, **0,746** το 2018 και **0,74** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια μικρή διακύμανση στις τιμές του αριθμοδείκτη, από χρόνο σε χρόνο καθώς το ποσό του αριθμοδείκτη μειώθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,012 στη συνέχεια αυξάνεται ελάχιστα το 2018 κατά 0,002 και τέλος μειώνεται κατά 0,006 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Παγιοποίησης της Περιουσίας της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,866** το έτος 2016, **0,873** το 2017, **0,85** το 2018 και **0,89** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν πως παρότι το Πάγιο Ενεργητικό μειώνεται από έτος σε έτος, το ίδιο συμβαίνει και με το Σύνολο Ενεργητικού, και έτσι οι αριθμοδείκτες δεν παρουσιάζουν κάποια συνεχόμενη αύξηση, αλλά μικρές μεταβολές από έτος σε έτος. Έτσι από το έτος 2016 στο 2017 αυξάνεται κατά 0,007, το 2018 θα μειωθεί κατά 0,023 και τέλος το 2019 θα αυξηθεί κατά 0,04.

Ο αριθμοδείκτης της Παγιοποίησης της Περιουσίας της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,67** το έτος 2016, **0,643** το 2017, **0,605** το 2018 και **0,58** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν ότι η Παγιοποίηση Περιουσίας της ΕΥΔΑΠ μειώνεται κάθε χρόνο και από το 2016 στο 2017 μειώνεται κατά 0,027, στη συνέχεια μειώνεται εκ νέου κατά 0,038 το 2018 και τέλος το 2019 θα μειωθεί για άλλη μία φορά κατά 0,025.

3.8 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

➤ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΕ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ= ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ / ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{3.257.378,26}{13.980.917,34} = 0,23$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{19.003.220,93}{56.438.644,35} = 0,336$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{904.879.000}{1.020.229.000} = 0,88$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{3.310.228,90}{13.595.274,92} = 0,24$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{19.363.815,35}{54.650.174,11} = 0,35$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{942.191.000}{985.491.000} = 0,956$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{3.223.513,07}{13.640.931,64} = 0,236$$

$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{16.673.872,34}{52.133.431,88} = 0,319$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{949.431.000}{928.501.000} = 1,02$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{3.119.466,02}{13.408.145,33} = 0,232$$

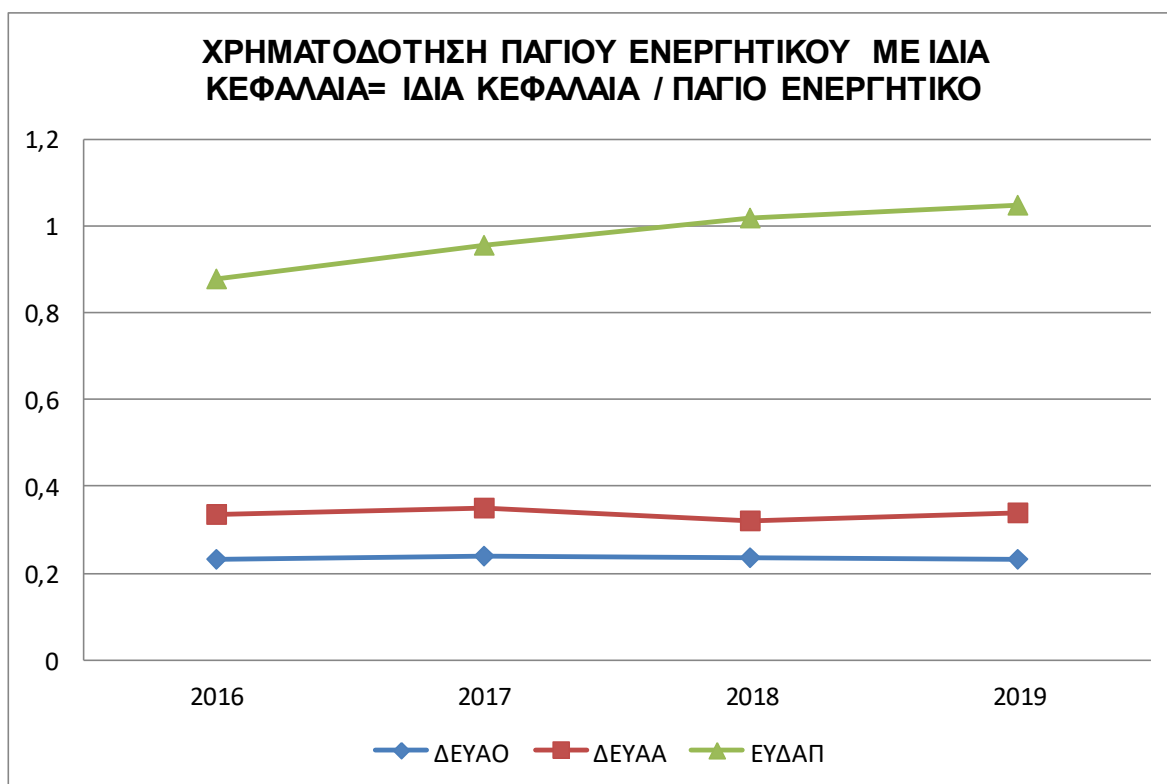
$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{16.983.629,51}{50.292.011,97} = 0,337$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{951.384.000}{907.619.000} = 1,048$$

Πίνακας 14: Χρηματοδότηση Παγίου Ενεργητικού με Ίδια Κεφάλαια

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	0,23	0,24	0,236	0,232
ΔΕΥΑΑ	0,336	0,35	0,319	0,337
ΕΥΔΑΠ	0,88	0,956	1,02	1,048

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 14

Ο αριθμοδείκτης της Χρηματοδότησης Πάγιου Ενεργητικού με Ίδια Κεφάλαια της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,23** το έτος 2016, **0,24** το 2017, **0,236** το 2018 και **0,232** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια μικρή διακύμανση από χρόνο σε χρόνο στον αριθμοδείκτης, καθώς αυξήθηκε κατά 0,01 από το 2016 στο 2017 και στη συνέχεια θα μειωθεί κατά 0,004 το επόμενο έτος, ενώ μάλιστα, ο αριθμοδείκτης αυτός θα μειωθεί άλλη μια φορά κατά 0,004 το 2019.

Ο αριθμοδείκτης της Χρηματοδότησης Πάγιου Ενεργητικού με Ίδια Κεφάλαια της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,336** το έτος 2016, **0,35** το 2017, **0,319** το 2018 και **0,337** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση των τιμών από χρόνο σε χρόνο καθώς αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,014 στη συνέχεια θα μειωθεί το 2018 κατα 0,031 και τέλος θα αυξηθεί για άλλη μια φορά, αυτή τη φορά κατά 0,018 το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν, ότι παρότι το Πάγιο Ενεργητικο μειώνεται κάθε έτος, οι αριθμοδείκτες της Χρηματοδότησης Πάγιου Ενεργητικού με Ίδια Κεφάλαια της εταιρείας, δεν μειώνονται και αυτοί κάθε χρόνο. Αυτό συμβαίνει εξαιτίας της διαρκώς μεταβαλλόμενης Καθαρής θέσης της εταιρείας, που αποτελεί τον αριθμητή του αριθμοδείκτη.

Ο αριθμοδείκτης της Χρηματοδότησης Πάγιου Ενεργητικού με Ίδια Κεφάλαια της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,88** το έτος 2016, **0,956** το 2017, **1,02** το 2018 και **1,048** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν ότι ο αριθμοδείκτης της Χρηματοδότησης

Πάγιου Ενεργητικού με Ίδια Κεφάλαια της ΕΥΔΑΠ, αυξάνεται κάθε χρόνο και μάλιστα, από το 2016 στο 2017 θα αυξηθεί κατά 0,076, στη συνέχεια κατά 0,064 για το έτος 2018 και τέλος κατά 0,028 για το έτος 2019.

➤ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΓΑΛΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ = ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ / ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2016**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{4.502.942,42 - 548.167,42}{4.502.942,42} = 0,878$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{8.663.692,63 - 1.591.353,78}{8.663.692,63} = 0,816$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{531.724.000 - 109.125.000}{531.724.000} = 0,794$$

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{4.677.487,83 - 467.638,94}{4.677.487,83} = 0,9$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{7.913.635,40 - 1.039.957,25}{7.913.635,40} = 0,868$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{547.290.000 - 52.765.000}{547.290.000} = 0,903$$

• **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018**

$$\text{ΔΕΥΑΟ} = \frac{4.626.543,74 - 444.964,90}{4.626.543,74} = 0,903$$

$$\text{ΔΕΥΑΑ} = \frac{6.052.107,19 - 1.591.353,78}{6.052.107,19} = 0,737$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{605.320.000 - 63.383.000}{605.320.000} = 0,895$$

- **ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019**

$$\Delta\text{ΕΥΑΟ} = \frac{4.668.269,16 - 433.602,23}{4.668.269,16} = 0,907$$

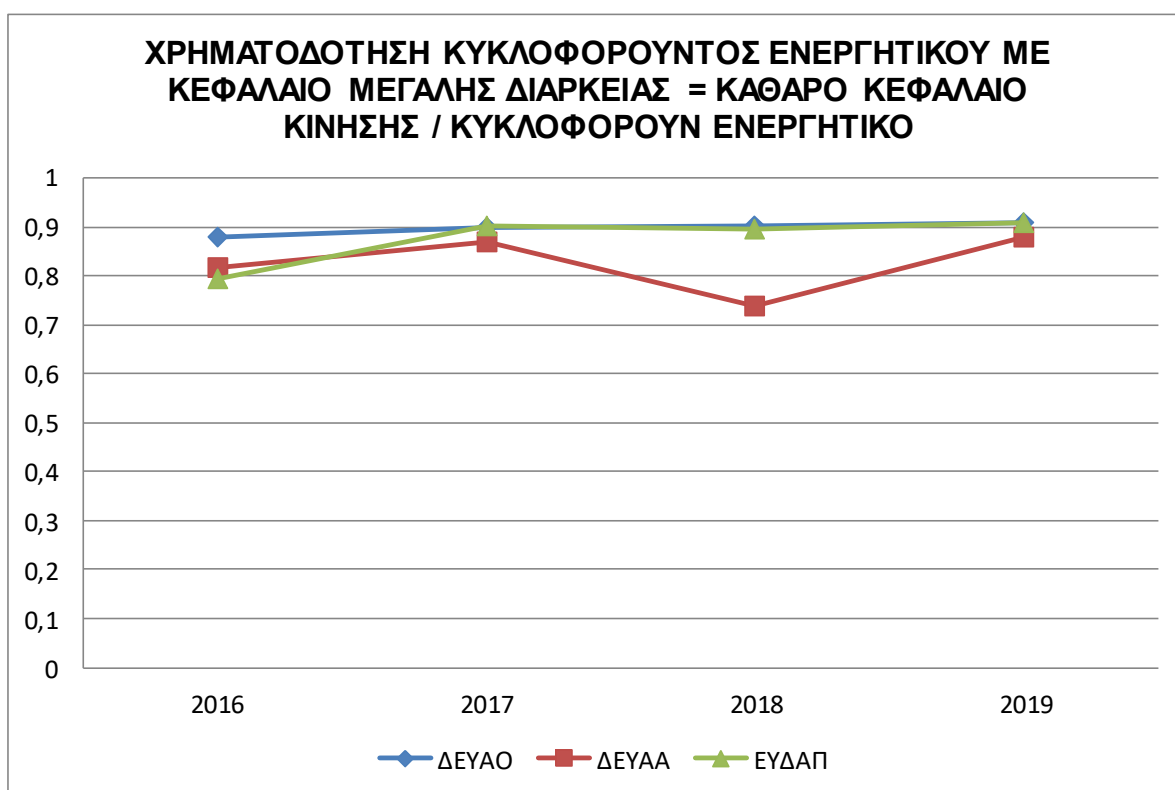
$$\Delta\text{ΕΥΑΑ} = \frac{6.115.691,29 - 732.176,86}{6.115.691,29} = 0,88$$

$$\text{ΕΥΔΑΠ} = \frac{655.503.000 - 59.327.000}{655.503.000} = 0,909$$

Πίνακας 15: Χρηματοδότηση Κυκλοφορούντος Ενεργητικού με Κεφάλαιο Μεγάλης Διάρκειας

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2017	2018	2019
ΔΕΥΑΟ	0,878	0,9	0,903	0,907
ΔΕΥΑΑ	0,816	0,868	0,737	0,88
ΕΥΔΑΠ	0,794	0,903	0,895	0,909

Πηγή: Υπολογισμοί συγγραφέα από δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πηγή: Πίνακας 15

Ο αριθμοδείκτης της Χρηματοδότησης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού με Κεφάλαιο Μεγάλης Διάρκειας της ΔΕΥΑ Ορεστιάδας κατά τα έτη 2016-2019 είχε μικρές

μεταβολές και διακυμάνθηκε σε **0,878** το έτος 2016, **0,9** το 2017, **0,903** το 2018 και **0,907** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια αύξηση στις τιμές του αριθμοδείκτη απο χρόνο σε χρόνο, καθώς το ποσό του αριθμοδείκτη αυξήθηκε από το έτος 2016 στο έτος 2017 κατά 0,022 στη συνέχεια αυξάνεται ελάχιστα το 2018 κατά 0,003 και τέλος ανέβηκε και πάλι ελάχιστα κατά 0,004 το 2019. Αυτό συνέβη διότι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μειώνονται κάθε χρόνο και επηρεάζουν το καθαρό κεφάλαιο κίνησης που είναι ο αριθμητής του αριθμοδείκτη.

Ο αριθμοδείκτης της Χρηματοδότησης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού με Κεφάλαιο Μεγάλης Διάρκειας της ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,816** το έτος 2016, **0,868** το 2017, **0,737** το 2018 και **0,88** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν μια διακύμανση στον αριθμοδείκτη, καθώς το ποσό του αυξάνεται από το έτος 2016 στο 2017 κατά 0,052, το 2018 θα μειωθεί κατά 0,131 καθώς τόσο οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις, όσο και το Κυκλοφορούν Ενεργητικό θα μειωθούν σημαντικά σε σχέση με το προηγούμενο έτος και το 2019 θα αυξηθεί κατά 0,143.

Ο αριθμοδείκτης της Χρηματοδότησης Κυκλοφορούντος Ενεργητικού με Κεφάλαιο Μεγάλης Διάρκειας της ΕΥΔΑΠ κατά τα έτη 2016-2019, διακυμάνθηκε σε **0,794** το έτος 2016, **0,903** το 2017, **0,895** το 2018 και **0,909** το 2019. Παρατηρούμε λοιπόν ότι ο αριθμοδείκτης αυτός που μας επιτρέπει να ελέγξουμε αν ισχύει η αρχή που αναφέρεται στην ανάγκη χρηματοδότησης μέρους του κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαια μεγάλης διάρκειας, μεταβάλλεται αρκετά από έτος σε έτος για την ΕΥΔΑΠ, καθώς από το 2016 στο 2017 ο αριθμοδείκτης αυτός αυξάνεται κατά 0,109, το 2018 θα μειωθεί λίγο κατά 0,008 και τέλος το 2019, θα αυξηθεί εκ νέου κατά 0,014. Έτσι λοιπόν, παρότι το Κυκλοφορούν Ενεργητικό της ΕΥΔΑΠ αυξάνεται από έτος σε έτος, βλέπουμε ότι το γεγονός πως οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις μειώθηκαν τόσο πολύ από το έτος 2016 στο 2017, και παρέμειναν έπειτα σε παρομοια με το 2017 επίπεδα, επηρεάζουν τον αριθμοδείκτη διατηρώντας τις διακυμάνσεις του σε μικρά σχετικά με τις προαναφερθείσες διακυμάνσεις επίπεδα

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα εργασία έγινε μία προσπάθεια ανάλυσης των χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών των δημοτικών επιχειρήσεων ΔΕΥΑ Ορεστιάδας, ΔΕΥΑ Αλεξανδρούπολης καθώς και της ΕΥΔΑΠ. Η ανάλυση βασίστηκε στην επεξεργασία των ισολογισμών των ετών 2016 (1/1/2016 – 31/12/2016), 2017 (1/1/2017 – 31/12/2017), 2018 (1/1/2018 – 31/12/2018) και τέλος το έτος 2019 (1/1/2019 – 31/12/2019) για τις εκάστοτε επιχειρήσεις. Ειδικότερα, αναλύθηκαν αριθμοδείκτες αποδοτικότητας, αριθμοδείκτες περιθωρίου κέρδους, διάφοροι αριθμοδείκτες ταχύτητας, αριθμοδείκτες μέσης διάρκειας, αριθμοδείκτες τρέχουσας και άμεσης ρευστότητας, αριθμοδείκτες δανειακής επιβάρυνσης και παγιοποίησης περιουσίας και τέλος αριθμοδείκτες χρηματοδότησης πάγιου και κυκλοφορούντος ενεργητικού. Μέσα από την ανάλυση αυτή, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα συμπεράσματα. Ο αριθμοδείκτης της συνολικής αποδοτικότητας (ROA) βασίζεται στα κέρδη και μας δείχνει, τι ποσοστό των κερδών αντιστοιχούν στο σύνολο του καθαρού ενεργητικού για την εκάστοτε εταιρεία. Παρατηρούμε λοιπόν πως η ΕΥΔΑΠ έχει τα μεγαλύτερα ποσοστά σε σχέση με τις άλλες δύο εταιρείες και μάλιστα το ποσοστό αυτό αυξάνεται κάθε χρόνο. Στη συνέχεια βρίσκεται η ΔΕΥΑΟ, της οποίας ο ROA παραμένει σχετικά σταθερός και τέλος η ΔΕΥΑΑ, η οποία παρουσιάζει τους αριθμοδείκτες με τα χαμηλότερα ποσοστά. Όπως και ο ROA, έτσι και ο αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους βασίζεται στο κέρδος. Και εδώ λοιπόν παρατηρούμε πως η ΕΥΔΑΠ έχει τα μεγαλύτερα ποσοστά και στη συνέχεια ακολουθεί και πάλι η ΔΕΥΑΟ και τέλος βρίσκεται η ΔΕΥΑΑ που μάλιστα το 2018 εμφανίζει αρνητική τιμή, γεγονός που αποδεικνύει ότι τη συγκεκριμένη χρονιά παρουσίασε ζημίες. Οι αριθμοδείκτες της κυκλοφοριακής ταχύτητας είναι όλοι μικρότεροι του ενός και αυτό μας δείχνει ότι οι εταιρείες είναι σε θέση να μετατρέψουν σε πωλήσεις τα κεφάλαια που επενδύθηκαν μία φορά σε ένα έτος. Φαίνεται επίσης πως η ΕΥΔΑΠ έχει τα μεγαλύτερα ποσοστά στο σύνολο των αριθμοδεικτών της κυκλοφοριακής ταχύτητας τόσο στη συνολική κυκλοφοριακή ταχύτητα, όσο και στη κυκλοφοριακή ταχύτητα παγίου. Στη συνέχεια ακολουθεί η ΔΕΥΑΟ και τέλος η ΔΕΥΑΑ. Έπειτα, στη κυκλοφοριακή ταχύτητα κυκλοφορούντος ενεργητικού, αλλά και στη κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων, η ΔΕΥΑΑ έχει τα μεγαλύτερα, με διαφορά ποσοστά, στη συνέχεια ακολουθεί η ΕΥΔΑΠ και τέλος η ΔΕΥΑΟ. Αυτό συνέβη, διότι οι πωλήσεις της ΔΕΥΑΑ σε αναλογία με το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν μεγαλύτερες σε σχέση με τις άλλες εταιρείες. Επιπλέον τα αποθέματα της ΔΕΥΑΑ είναι πολύ μικρά σε σχέση με τις καθαρές πωλήσεις, γεγονός που θα μπορούσε να προξενήσει προβλήματα, αν δεν προσεχθεί από τους αρμόδιους της εταιρείας. Κλείνοντας με τους αριθμοδείκτες της

κυκλοφοριακής ταχύτητας, παρατηρούμε πάλι μια μεγάλη διαφορά ανάμεσα στη ΔΕΥΑΑ και τις ΔΕΥΑΟ και ΕΥΔΑΠ, καθώς πάλι παρότι οι αριθμοδείκτες των ΕΥΔΑΠ και ΔΕΥΑΟ κυμαίνονται σε παρόμοια επίπεδα, ο αριθμοδείκτης της ΔΕΥΑΑ είναι κατά πολύ μεγαλύτερος. Εν συνεχεία, οι αριθμοδείκτες της μέσης διάρκειας μας δείχνουν το διάστημα που απαιτείται για την ανανέωση των αποθεμάτων και εδώ, η ΔΕΥΑΟ έχει τα μεγαλύτερα ποσοστά. Στη συνέχεια ακολουθεί η ΕΥΔΑΠ και τέλος η ΔΕΥΑΑ, γεγονός που εξηγείται από τις πολύ μεγάλες πωλήσεις που παρουσιάζει. Οι αριθμοδείκτες της τρέχουσας ρευστότητας είναι όλοι πάνω από ένα, κάτι το οποίο δηλώνει ότι οι εταιρείες είναι σε θέση να πληρώσουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Οι αριθμοδείκτες έχουν μία διακύμανση από χρόνο σε χρόνο, ωστόσο αξίζει να γίνει αναφορά σε αυτόν της ΕΥΔΑΠ ο οποίος από το 2016 έως το 2017 αυξήθηκε σε περισσότερο από το διπλάσιο, εξαιτίας των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της που αποτελούν τον παρονομαστή του αριθμοδείκτη και μειώθηκε σχεδόν στο μισό. Όμοια βλέπουμε πως συμπεριφέρονται και οι αριθμοδείκτες της άμεσης ρευστότητας των εταιρειών. Οι αριθμοδείκτες της δανειακής επιβάρυνσης μας δείχνουν πως η ΔΕΥΑΑ δανείζεται σταθερά σε ποσοστά διπλάσια από αυτά της ΔΕΥΑΟ, η οποία με τη σειρά της δανείζεται σχεδόν τα διπλάσια από την ΕΥΔΑΠ. Οι αριθμοδείκτες παγιοποίησης περιουσίας μας δείχνουν εκ νέου ότι η ΔΕΥΑΑ έχει υψηλό σταθερό κόστος και υψηλά πάγια έξοδα. Εν συνεχεία βρίσκεται η ΔΕΥΑΟ και τέλος η ΕΥΔΑΠ. Τέλος, η χρηματοδότηση πάγιου ενεργητικού με ίδια κεφάλαια μας δείχνει ότι η ΕΥΔΑΠ χρηματοδοτεί τα πάγια της μέσω των ίδιων κεφαλαίων και όπως προαναφέραμε δεν επιβαρύνεται από δανεισμούς σε αντίθεση με τις ΔΕΥΑΑ και ΔΕΥΑΟ. Στον αριθμοδείκτη χρηματοδότησης κυκλοφορούντος ενεργητικού με κεφάλαιο μεγάλης διάρκειας παρατηρούμε τη μικρότερη απόκλιση για όλες τις εταιρείες με τους δείκτες να βρίσκονται μεταξύ του 0,8 και 0,9 με εξαίρεση τη ΔΕΥΑΑ η οποία το 2018 έπεσε στο 0,7. Εν κατακλείδη, η πιο σταθερή και κερδοφόρα εταιρεία από αυτές που αναλύσαμε, είναι η ΕΥΔΑΠ. Στη συνέχεια, παρότι το μεγάλο ποσοστό πωλήσεων και γενικότερα τον μεγαλύτερο προϋπολογισμό της ΔΕΥΑΑ, βρίσκεται η ΔΕΥΑΟ παρά τα υψηλά ποσοστά δανεισμών που έχει και η ίδια και τα χαμηλά ποσοστά χρηματοδότησης πάγιου ενεργητικού με ίδια κεφάλαια που μοιράζεται με τη ΔΕΥΑΑ. Αυτό συμβαίνει διότι σταθερά, αν εξαιρέσουμε τους αριθμοδείκτες της δανειακής επιβάρυνσης της, βρίσκεται σε καλύτερο επίπεδο στο σύνολο των υπόλοιπων αριθμοδεικτών από ότι η ΔΕΥΑΑ. Τέλος η πιο ασταθής εταιρεία είναι η ΔΕΥΑΑ, η οποία το 2018 παρουσίασε μάλιστα μια μεγάλη πτώση στο σύνολο των αριθμοδεικτών της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

Βασιλείου Δ., Ηρειώτης Ν. (2009). *Αρχές Χρηματοοικονομικής Λογιστικής*. Αθήνα: Rosili.

Βασιλείου Δ., Ηρειώτης Ν., Μπάλιος Δ. (2019). *Αρχές Χρηματοοικονομικής Λογιστικής Χρηματοοικονομική Ανάλυση και Λήψη Αποφάσεων*. Αθήνα: Rosili.

Λαζαρίδης Θ., Κοντέος Γ., Σαριαννίδης Ν. (2013). *Σύγχρονη Χρηματοοικονομική Ανάλυση*. Κοζάνη: Θεμιστοκλής Λαζαρίδης.

Ξανθάκης Μ., Αλεξάκης Χ. (2006) *Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Σταμούλης.

Barley R., Myers S., Allen F. (2017). *Αρχές Χρηματοοικονομικής των Επιχειρήσεων*. Αθήνα: Utopia.

Rice A. (2016). *Εφαρμοσμένη Λογιστική και Χρηματοοικονομική Ανάλυση*. Αθήνα: Rosili.

Titman S., Keown. A., Martin D. J., (2015). *Χρηματοοικονομική Διαχείριση Αρχές και Εφαρμογές*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Ηλεκτρονική

https://www.deyaalex.gr/arxeia/isologismos/xrhm_kat_2019.pdf (επίσκεψη 1/12/2021)

https://www.deyaalex.gr/arxeia/isologismos/xrhm_kat_2017_1.pdf (επίσκεψη 1/12/2021)

<https://www.deyao.gr/wp-content/uploads/2020/11/%CE%99%CE%A3%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A3-2019-%CE%A7%CE%A1%CE%A9%CE%9C%CE%91.pdf> (επίσκεψη 1/12/2021)

https://www.eydap.gr/userfiles/FinancialResults/2019/etisia_oik_ekthesi_2019.pdf
(επίσκεψη 1/12/2021)

https://www.eydap.gr/userfiles/FinancialResults/2017/etisia_oik_ekthesi_2017.pdf

(επίσκεψη 1/12/2021)

https://www.deyao.gr/deyao/oikonomika_stoixeia/isologismoι/ (επίσκεψη 1/12/2021)

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CF%81%CE%B3%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CE%AF_%CE%A4%CE%BF%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82_%CE%91%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%AF%CE%BA%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82 (επίσκεψη 5/12/2021)

<https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/105.pdf> (επίσκεψη 7/12/2021)

<https://www.eetaa.gr/ekdoseis/pdf/024.pdf> , σελ. 23, 1987 (επίσκεψη 7/12/2021)

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%B9%CE%B8%CE%BC%CE%BF%CE%B4%CE%B5%CE%AF%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%82> (8/12/21)

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1%CF%82_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82#cite_note-google.gr-4

(επίσκεψη 10/12/2021)

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BA%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B7_\(2009-2018\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BA%CF%81%CE%AF%CF%83%CE%B7_(2009-2018)) (επίσκεψη 10/12/2021)

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1%CF%82_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82#cite_note-google.gr-4

(επίσκεψη 13/12/2021)

https://www.researchgate.net/publication/335728214_oi_peges_chrematodoteses_ton_OT_A (επίσκεψη 15/12/2021)

<https://www.eydap.gr/TheCompany/CompanyProfile/> (επίσκεψη 21/12/21)

<https://www.deyaalex.gr/h-deyaa-menou/istoria-skopos-menou.html> (επίσκεψη 21/12/2021)

<https://www.deyao.gr/deyao/istoriko/> (επίσκεψη 21/12/2021)

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CF%81%CE%B3%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CE%AF_%CE%A4%CE%BF%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82_%CE%91%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%AF%CE%BA%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82 (επίσκεψη 26/12/2021)

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%AE%CE%BC%CE%BF%CE%B9_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82 (επίσκεψη 5/1/2022)

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%AE%CE%BC%CE%BF%CE%B9_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82 (επίσκεψη 5/1/2022)

<https://ditiki.gr/ypografetai-ananeosi-symfonoy-synergias-metaxy-toy-tmimatos-epikoinonias-amp-psifiakon-meson-toy-panepistimiou-dytikis-makedonias-kai-toy-gallikoy-institoytoy-thes-nikis/> (επίσκεψη 17/2/2022)

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/el/4/4e/%CE%A4%CE%95%CE%99_%CE%94%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82_%CE%9C%CE%B1%CE%BA%CE%B5%CE%B4%CE%BF%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82.jpg (επίσκεψη 28/2/2022)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΣΗΜ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κύκλος εργασιών	5	327.343	328.851	327.324	328.821
Κόστος πωληθέντων	6	(184.478)	(182.637)	(184.478)	(182.637)
Μικτό Κέρδος		142.865	146.214	142.846	146.184
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	5	3.782	3.783	3.782	3.783
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	6	(67.564)	(68.750)	(67.487)	(68.697)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	6	(29.510)	(26.991)	(29.510)	(26.991)
Κέρδη Εκμεταλλεύσεως		49.573	54.256	49.631	54.279
Λοιπά έξοδα		(1.753)	(4.348)	(1.753)	(4.348)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	9	19.156	13.914	19.148	13.904
Χρηματοοικονομικά έξοδα	10	(503)	(4.431)	(503)	(4.431)
Απομείωση χρεογράφων	17	-	(18.067)	-	(18.067)
Κέρδη προ Φόρων		66.473	41.324	66.523	41.337
Φόρος εισοδήματος	11	(23.046)	(17.275)	(23.046)	(17.275)
Κέρδη μετά από Φόρους		43.427	24.049	43.477	24.062
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ)	12	0,41	0,23		
Προτεινόμενο μέρισμα (σε Ευρώ)				0,20	0,11

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Καθαρά κέρδη χρήσης	43.427	24.049	43.477	24.062
Ανακατάταξη στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων των ζημιών απομείωσης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	-	994	-	994
Αποτίμηση στην εύλογη αξία διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων - Λοιπά εισοδήματα που μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους	649	127	649	127
Αναλογιστικά κέρδη - ζημίες προγραμμάτων καθορισμένων παροχών - Λοιπά εισοδήματα που δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους	4.901	(13.859)	4.901	(13.859)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	48.977	11.311	49.027	11.324

36

³⁶ https://www.eydap.gr/userfiles/FinancialResults/2017/etisia_oik_ekthesi_2017.pdf , σελ. 113 (επίσκεψη 1/12/2021)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Υπεραξία	13	3.357	3.357	3.357	3.357
Λουτές άυλες ακινητοποιήσεις	14	1.026	1.284	1.026	1.284
Ενοσώματες ακινητοποιήσεις	15	852.522	881.337	852.520	881.337
Επενδύσεις σε θυγατρικές	16	-	-	1.210	1.210
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	17	3.659	2.855	3.659	2.855
Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	18	19.034	22.598	19.034	22.598
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαιτήρηση	19	104.685	107.588	104.685	107.588
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		984.283	1.019.019	985.491	1.020.229
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	20	10.940	12.387	10.940	12.387
Απαιτήσεις από Πελάτες	21	215.971	207.437	215.955	207.439
Λουτές Απαιτήσεις	22	21.328	17.329	21.297	17.303
Τρέχουσες Φορολογικές Απαιτήσεις	11	5.178	15.124	5.178	15.124
Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα	23	294.921	280.544	293.920	279.471
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		548.388	532.821	547.290	531.724
Σύνολο Ενεργητικού		1.532.621	1.551.840	1.532.781	1.551.953
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	24	63.900	63.900	63.900	63.900
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		40.502	40.502	40.502	40.502
Αποθεματικά Κεφάλαια	25	379.123	378.474	379.123	378.474
Συσσωρευμένα κέρδη (κέρδη εις νέον)	26	458.503	421.890	458.666	422.003
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		942.028	904.766	942.191	904.879
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό	27	301.006	291.214	301.006	291.214
Προβλέψεις	28	35.245	41.701	35.245	41.701
Επιχορηγήσεις επενδύσεων και συμμετοχές καταναλωτών	29	183.187	186.737	183.187	186.737
Εγγυήσεις Καταναλωτών	30	18.387	18.297	18.387	18.297
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		537.825	537.949	537.825	537.949
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	31	38.889	78.190	38.882	78.182
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	11	-	-	-	-
Λουτές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	31	13.879	30.935	13.883	30.943
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		52.768	109.125	52.765	109.125
Σύνολο Παθητικού		1.532.621	1.551.840	1.532.781	1.551.953

37

³⁷ https://www.eydap.gr/userfiles/FinancialResults/2017/etisia_oik_ekthesi_2017.pdf , σελ. 114 (επίσκεψη 1/12/2021)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ 1ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016
ΟΜΙΛΟΣ

2017	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικά Χρεογράφων	Αποτελ. (κέρδη) εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2017	63.900	40.502	22.207	355.765	502	421.890	904.766
Καθαρά Κέρδη χρήσεως						43.427	43.427
Λοιπές μεταβολές μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος					649	4.901	5.550
Μερίσματα						(11.715)	(11.715)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017	63.900	40.502	22.207	355.765	1.151	458.503	942.028
2016							
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2016	63.900	40.502	22.207	355.765	(619)	485.185	966.940
Καθαρά Κέρδη χρήσεως						24.049	24.049
Λοιπές μεταβολές μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος					1.121	(13.859)	(12.738)
Μερίσματα						(73.485)	(73.485)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2016	63.900	40.502	22.207	355.765	502	421.890	904.766

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2017	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικά Χρεογράφων	Αποτελ. (κέρδη) εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2017	63.900	40.502	22.207	355.765	502	422.003	904.879
Καθαρά Κέρδη χρήσεως						43.477	43.477
Λοιπές μεταβολές μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος					649	4.901	5.550
Μερίσματα						(11.715)	(11.715)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2017	63.900	40.502	22.207	355.765	1.151	458.666	942.191
2016							
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2016	63.900	40.502	22.207	355.765	(619)	485.285	967.040
Καθαρά Κέρδη χρήσεως						24.062	24.062
Λοιπές μεταβολές μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος					1.121	(13.859)	(12.738)
Μερίσματα						(73.485)	(73.485)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2016	63.900	40.502	22.207	355.765	502	422.003	904.879

38

³⁸ https://www.eydap.gr/userfiles/FinancialResults/2017/etisia_oik_ekthesi_2017.pdf , σελ. 115 (επίσκεψη 1/12/2021)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 1ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 & 2016

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2016	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2016
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	66.473	41.324	66.523	41.337
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	44.963	45.539	44.963	45.539
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών	(8.184)	(8.168)	(8.184)	(8.168)
Μειώσεις /Μεταφορές ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	(55)	(935)	(55)	(935)
Έσοδα χρεογράφων	(60)	(66)	(60)	(66)
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	14.838	2.944	14.838	2.944
Λοιπές Προβλέψεις	(308)	1.900	(308)	1.900
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(19.096)	(13.848)	(19.089)	(13.838)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	503	4.431	503	4.431
Απομείωση χρεογράφων	-	18.067	-	18.067
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες: (Αύξηση) Μείωση				
Απαιτήσεων	3.215	5.843	3.240	5.835
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	1.241	121	1.241	121
Αύξηση (Μείωση)				
Λειτουργικών Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	(17.293)	2.056	(17.294)	2.055
Εγγυήσεις καταναλωτών	90	85	90	85
Εισφορά εργαζομένων για αποζημίωση	1.857	1.911	1.857	1.911
Πλέον:				
Προσαυξήσεις Πελατών εισπραχθείσες	5.010	3.857	5.010	3.857
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(130)	(36)	(130)	(36)
Καταβεβλημένοι φόροι	(24.750)	(52.646)	(24.750)	(52.646)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	68.314	52.379	68.395	52.393
Επενδυτικές Δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	(14.992)	(8.442)	(14.991)	(8.442)
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	(842)	(901)	(842)	(901)
Είσπραξη επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών	4.633	1.253	4.633	1.253
Τόκοι εισπραχθέντες	7.336	7.624	7.326	7.614
Μερίσματα εισπραχθέντα	60	66	60	66
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(3.805)	(400)	(3.814)	(410)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Μερίσματα πληρωθέντα	(50.132)	(31.854)	(50.132)	(31.854)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(50.132)	(31.854)	(50.132)	(31.854)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	14.377	20.125	14.449	20.129
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	280.544	260.419	279.471	259.342
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	294.921	280.544	293.920	279.471

39

³⁹ https://www.eydap.gr/userfiles/FinancialResults/2017/etisia_oik_ekthesi_2017.pdf , σελ. 116 (επίσκεψη 1/12/2021)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΣΗΜ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2019	31.12.2018 Αναμορφωμένο σημ.42	31.12.2019	31.12.2018 Αναμορφωμένο σημ.42
Κύκλος εργασιών	5	323.750	322.413	323.744	322.396
Κόστος πωληθέντων	6	(160.460)	(182.433)	(160.460)	(182.433)
Μικτό Κέρδος		163.290	139.980	163.284	139.963
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	5	3.331	5.318	3.331	5.317
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	6	(61.180)	(61.098)	(61.130)	(61.030)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	6	(30.947)	(29.413)	(30.947)	(29.413)
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	22	(2.608)	9.877	(2.608)	9.877
Κέρδη Εκμεταλλεύσεως		71.886	64.664	71.930	64.714
Λοιπά έξοδα		(1.349)	(1.539)	(1.349)	(1.539)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	9	18.912	21.877	18.908	21.869
Χρηματοοικονομικά έξοδα	10	(5.442)	(4.730)	(5.442)	(4.730)
Κέρδη προ Φόρων		84.007	80.272	84.047	80.314
Φόρος εισοδήματος	11	(25.939)	(32.364)	(25.939)	(32.364)
Κέρδη μετά από Φόρους		58.068	47.908	58.108	47.950
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ)	12	0,55	0,45		
Προτεινόμενο μέρισμα (σε Ευρώ)				0,38	0,27

40

⁴⁰ https://www.eydap.gr/userfiles/FinancialResults/2019/etisia_oik_ekthesi_2019.pdf , σελ.144 (επίσκεψη 1/12/2021)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Καθαρά κέρδη χρήσης	58.068	47.908	58.108	47.950
Αποτίμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.	909	(1.436)	909	(1.436)
Αναλογιστικά κέρδη - ζημίες προγραμμάτων καθορισμένων παροχών - Λοιπά εισοδήματα που δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους	(28.309)	1.206	(28.309)	1.206
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	30.668	47.678	30.708	47.720

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

⁴¹ https://www.eydap.gr/userfiles/FinancialResults/2019/etisia_oik_ekthesi_2019.pdf , σελ.144 (επίσκεψη 1/12/2021)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Υπεραξία	13	3.357	3.357	3.357	3.357
Λοιπές άυλες ακινητοποιήσεις	14	619	950	619	950
Ενοώματες ακινητοποιήσεις	15	799.219	825.402	799.219	825.402
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	16	3.607	-	3.607	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές	17	-	-	1.210	1.210
Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	18	3.126	1.703	3.126	1.703
Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	19	7.186	9.380	7.186	9.380
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαιτηση	20	89.295	86.499	89.295	86.499
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		906.409	927.291	907.619	928.501
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	21	13.219	11.355	13.219	11.355
Απαιτήσεις από Πελάτες & Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	22	183.345	186.165	183.357	186.146
Λοιπές Απαιτήσεις	23	26.880	25.245	26.830	25.204
Τρέχουσες Φορολογικές Απαιτήσεις	11	4.372	-	4.372	-
Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα	24	428.642	383.552	427.725	382.615
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		656.458	606.317	655.503	605.320
Σύνολο Ενεργητικού		1.562.867	1.533.608	1.563.122	1.533.821
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	25	63.900	63.900	63.900	63.900
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		40.502	40.502	40.502	40.502
Αποθεματικά Κεφάλαια	26	365.769	364.860	365.769	364.860
Συσσωρευμένα κέρδη (κέρδη εις νέον)	27	480.969	479.965	481.213	480.169
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		951.140	949.227	951.384	949.431
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Υποχρεώσεις για παραχές στο προσωπικό	28	339.184	300.115	339.184	300.115
Προβλέψεις	29	48.918	55.132	48.918	55.132
Επιχορηγήσεις επενδύσεων	30	143.000	147.272	143.000	147.272
Εγγυήσεις Καταναλωτών	31	18.612	18.488	18.612	18.488
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	16	2.697	-	2.697	-
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		552.411	521.007	552.411	521.007
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	32	40.500	43.603	40.500	43.603
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	11	-	4.582	-	4.582
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	16	960	-	960	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	32	17.856	15.189	17.867	15.198
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		59.316	63.374	59.327	63.383
Σύνολο Παθητικού		1.562.867	1.533.608	1.563.122	1.533.821

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ 1ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018
ΟΜΙΛΟΣ

2019	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικά Χρεογράφων	Αποτελ. (κέρδη) εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την							
31^η Δεκεμβρίου 2018	63.900	40.502	22.207	355.765	(13.112)	479.965	949.227
Καθαρά Κέρδη χρήσεως	-	-	-	-	-	58.068	58.068
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην Καθαρή Θέση	-	-	-	-	909	(28.309)	(27.400)
Μερίσματα	-	-	-	-	-	(28.755)	(28.755)
Υπόλοιπο την							
31 Δεκεμβρίου 2019	63.900	40.502	22.207	355.765	(12.203)	480.969	951.140
2018							
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την							
31^η Δεκεμβρίου 2017	63.900	40.502	22.207	355.765	1.151	458.503	942.028
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9	-	-	-	-	(12.827)	(25.127)	(37.954)
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15	-	-	-	-	-	18.774	18.774
Υπόλοιπο την							
1^η Ιανουαρίου 2018	63.900	40.502	22.207	355.765	(11.676)	452.151	922.849
Καθαρά Κέρδη χρήσεως	-	-	-	-	-	47.908	47.908
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην Καθαρή Θέση	-	-	-	-	(1.436)	1.206	(230)
Μερίσματα	-	-	-	-	-	(21.300)	(21.300)
Υπόλοιπο την							
31 Δεκεμβρίου 2018	63.900	40.502	22.207	355.765	(13.112)	479.965	949.227

⁴³ https://www.eydap.gr/userfiles/FinancialResults/2019/etisia_oik_ekthesi_2019.pdf , σελ.146 (επίσκεψη 1/12/2021)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2019	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικά Χρεογράφων	Αποτελ. (κέρδη) εις νέον ¹	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2018	63.900	40.502	22.207	355.765	(13.112)	480.169	949.431
Καθαρά Κέρδη χρήσεως	-	-	-	-	-	58.108	58.108
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην Καθαρή Θέση	-	-	-	-	909	(28.309)	(27.400)
Μερίσματα	-	-	-	-	-	(4028.755)	(28.755)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2019	63.900	40.502	22.207	355.765	(12.203)	481.213	951.384
2018	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικά Χρεογράφων	Αποτελ. (κέρδη εις νέον)	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2017	63.900	40.502	22.207	355.765	1.151	458.666	942.191
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9	-	-	-	-	(12.827)	(25.127)	(37.954)
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15	-	-	-	-	-	18.774	18.774
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2018	63.900	40.502	22.207	355.765	(11.676)	452.313	923.011
Καθαρά Κέρδη χρήσεως	-	-	-	-	-	47.950	47.950
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην Καθαρή Θέση	-	-	-	-	(1.436)	1.206	(230)
Μερίσματα	-	-	-	-	-	(21.300)	(21.300)
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2018	63.900	40.502	22.207	355.765	(13.112)	480.169	949.431

44

⁴⁴ https://www.eydap.gr/userfiles/FinancialResults/2019/etisia_oik_ekthesi_2019.pdf , σελ.147 (επίσκεψη 1/12/2021)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 1ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2019	1.1-31.12.2018 Αναμορφωμένο σημ.42	1.1-31.12.2019	1.1-31.12.2018 Αναμορφωμένο σημ.42
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	84.007	80.272	84.047	80.314
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	43.331	44.127	43.331	44.127
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών	(7.046)	(6.548)	(7.046)	(6.548)
Μειώσεις /Μεταφορές ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	794	-	794	-
Μειώσεις /Μεταφορές ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	(57)	(662)	(57)	(662)
Έσοδα χρεογράφων	(33)	(59)	(33)	(59)
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	(4.393)	1.628	(4.393)	1.628
Λοιπές Προβλέψεις	(1.869)	10.368	(1.869)	10.368
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(18.879)	(21.818)	(18.874)	(21.810)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	5.442	4.730	5.442	4.730
Απομείωση χρεογράφων				
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
(Αύξηση) Μείωση				
Απαιτήσεις και συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	865	5.534	863	5.519
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	(1.866)	(656)	(1.866)	(656)
Αύξηση (Μείωση)				
Λειτουργικών Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	1.671	1.125	1.653	1.162
Εγγυήσεις καταναλωτών	124	101	124	101
Εισφορά εργαζομένων για αποζημίωση	2.007	1.959	2.007	1.959
Πλέον:				
Προσαυξήσεις Πελατών εισπραχθείσες	6.856	8.935	6.856	8.935
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(346)	(232)	(346)	(232)
Καταβεβλημένοι φόροι	(32.260)	(16.519)	(32.260)	(16.519)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	78.348	112.285	78.373	112.357
Επενδυτικές Δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	(16.158)	(15.413)	(16.158)	(15.413)
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	(603)	(857)	(603)	(857)
Είσπραξη επιχορηγήσεων	2.775	3.892	2.775	3.892
Τόκοι εισπραχθέντες	9.294	8.844	9.289	8.836
Μερίσματα εισπραχθέντα	33	59	33	59
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(4.659)	(3.475)	(4.664)	(3.483)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Πληρωμές υποχρεώσεων από μισθώσεις	(849)	-	(849)	-
-Μερίσματα πληρωθέντα	(27.750)	(20.179)	(27.750)	(20.179)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(28.599)	(20.179)	(28.599)	(20.179)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	45.090	88.631	45.110	88.695
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	383.552	294.921	382.615	293.920
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	428.642	383.552	427.725	382.615

Ισολογισμός		
Ποσά σε μονάδες νομίσματος παρουσίασης		
	2017	2016
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Ενσώματα πάγια		
Ακίνητα	2.661.873,64	2.716.751,19
Μηχανολογικός εξοπλισμός	51.683.156,52	47.201.352,21
Λοιπός εξοπλισμός	96.805,47	77.861,47
Σύνολο	54.441.835,63	49.995.964,87
Άυλα πάγια στοιχεία		
Λοιπά άυλα	14.387,69	14.782,08
Σύνολο	14.387,69	14.782,08
Προκαταβολές και μη κυκλοφορούντα στοιχεία υπό κατασκευή	134.723,26	6.352.677,53
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	39.442,52	55.434,86
Λοιπά	19.785,01	19.785,01
Σύνολο	193.950,79	6.427.897,40
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	54.650.174,11	56.438.644,35
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Αποθέματα		
Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά	67.518,13	75.084,79
Προκαταβολές για αποθέματα	0,00	0,00
Σύνολο	67.518,13	75.084,79
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές		
Εμπορικές απαιτήσεις	4.810.879,92	5.086.799,12
Δουλεωμένα έσοδα περιόδου	11.136,58	8.822,49
Λοιπές απαιτήσεις	546.592,37	626.267,51
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία		
Προπληρωμένα έξοδα	7.949,66	8.580,95
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	2.469.558,74	2.858.137,77
Σύνολο	7.846.117,27	8.588.607,84
Σύνολο κυκλοφορούντων	7.913.635,40	8.663.692,63
Σύνολο ενεργητικού	62.563.809,51	65.102.336,98
Καθαρή θέση		
Καταβλημένα κεφάλαια		
Κεφάλαιο	2.730.556,90	2.730.556,90
Σύνολο	2.730.556,90	2.730.556,90
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο		
Αποθεματικά νόμων ή καταστατικού	10.419.365,96	11.558.574,57
Αποτελέσματα εις νέο	6.213.892,49	4.714.089,46
Σύνολο	16.633.258,45	16.272.664,03
Σύνολο καθαρής θέσης	19.363.815,35	19.003.220,93
Προβλέψεις		
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους		
Λοιπές προβλέψεις	0,00	0,00
Σύνολο	0,00	0,00
Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Δάνεια	3.513.757,12	3.912.829,30
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.544.694,69	1.490.828,28
Κρατικές επιχορηγήσεις	37.101.585,10	39.104.104,69
Σύνολο	42.160.036,91	44.507.762,27
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Τραπεζικά δάνεια		
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθ. Δανείων	399.072,18	376.838,70
Εμπορικές υποχρεώσεις	275.218,62	418.996,11
Φόρος εισοδήματος	295.695,61	646.780,41
Λοιποί φόροι και τέλη	5.662,10	16.851,92
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	0,00	71.566,53
Λοιπές υποχρεώσεις	2.823,38	16.256,73
Έξοδα χρήσεως δουλεωμένα (56.01)	61.485,36	44.063,38
Σύνολο	1.039.957,25	1.591.353,76
Σύνολο υποχρεώσεων	43.199.994,16	46.099.116,05
Σύνολο καθαρής θέσης, προβλέψεων και υποχρεώσεων	62.563.809,51	65.102.336,98

46

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

	2017	2016
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	6.178.226,97	6.071.119,53
Κόστος πωλήσεων	-5.846.144,26	-5.992.836,58
Μικτό αποτέλεσμα	332.082,71	78.282,95
Λοιπά συνήθη έσοδα	20.413,01	28.011,23
	352.495,72	106.294,18
Έξοδα διοίκησης	-1.004.458,18	-1.067.012,36
Έξοδα διάθεσης	-217.591,93	-215.970,06
Λοιπά έξοδα και ζημιές	-8.650,35	-12.927,40
Λοιπά έσοδα και κέρδη	2.993.425,11	3.122.628,77
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων	2.115.220,37	1.933.013,13
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	48.882,86	40.012,24
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	-264.195,56	-279.571,01
Αποτέλεσμα προ φόρων	1.899.907,67	1.693.454,36
Φόροι εισοδήματος	-400.104,64	-496.194,48
Αποτέλεσμα περιόδου μετά από φόρους	1.499.803,03	1.197.259,88

47

⁴⁷ https://www.deyaalex.gr/arxeia/isologismos/xrhm_kat_2017_1.pdf (επίσκεψη 1/12/2021)

Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Περιόδου

	Κεφάλαιο	Αποθεματικά νόμων & καταστατικού	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2016	2.730.556,90	12.748.813,83	3.516.829,58	18.996.200,31
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο		-1.190.239,26		-1.190.239,26
Αποτελέσματα περιόδου			1.197.259,88	1.197.259,88
Υπόλοιπο 31.12.2016	2.730.556,90	11.558.574,57	4.714.089,46	19.003.220,93
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο		-1.139.208,61		-1.139.208,61
Αποτελέσματα περιόδου			1.499.803,03	1.499.803,03
Υπόλοιπο 31.12.2017	2.730.556,90	10.419.365,96	6.213.892,49	19.363.815,35

Κατάσταση χρηματοροών

	2017	2016
Χρηματοροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Αποτέλεσμα πρό φόρων	1.899.907,67	1.693.454,36
Πλέον ή μείον προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις και απομειώσεις ενσώματων και άυλων παγίων	2.939.253,26	3.053.987,44
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων επενδύσεων	-1.849.896,77	-1.930.412,14
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων ειδικού τέλους	-1.138.943,09	-1.190.070,61
Ζημιές / (κέρδη) από αποτιμήσεις	15.992,34	0,00
Χρεωστικοί και Πιστωτικοί τόκοι (καθαρό ποσό)	215.312,70	239.558,77
Λειτουργικές χρηματοροές πριν τις μεταβολές κεφ κίνησης	2.081.626,11	1.868.517,82
Πλέον ή μείον μεταβολές λογαριασμού κεφαλαίου κίνησης		
Μεταβολή αποθεμάτων	7.566,66	29.105,02
Μεταβολή απαιτήσεων	352.376,11	-322.968,02
Μεταβολή υποχρεώσεων	-167.143,37	158.339,94
Λειτουργικές χρηματοροές	2.274.425,51	1.730.994,76
Μείον:		
Πληρωμές για χρεωστικούς τόκους	-264.195,56	-279.571,01
Πληρωμές για φόρο εισοδήματος	-751.189,44	-213.401,83
Σύνολο εισροών (εκροών) λειτουργικών δραστηριοτήτων	1.259.040,51	1.238.021,92
Χρηματοροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	-1.166.775,36	-1.233.362,74
Αγορά επενδυτικών και συμμετοχικών τίτλων	0,00	-15.992,34
Τόκοι εισπραχθέντες	48.882,86	40.012,24
Εισπράξεις επιχορηγήσεων	0,00	0,00
Λοιπές εισροές (εκροές) που δεν περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο	-152.888,34	445.007,27
Σύνολο εισροών (εκροών) επενδυτικών δραστηριοτήτων	-1.270.780,84	-764.335,57
Χρηματοροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις / πληρωμές δανείων	-376.838,70	-355.843,92
Σύνολο εισροών (εκροών) χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων	-376.838,70	-355.843,92
Συμφωνία μεταβολής διαθεσίμων		
Καθαρή μεταβολή στα ταμειακά διαθέσιμα ή ισοδύναμα της χρήσης	-388.579,03	117.842,43
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου	2.858.137,77	2.740.295,34
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου	2.469.558,74	2.858.137,77

48

Ισολογισμός		
Ποσά σε μονάδες νομίσματος παρουσίασης		
	2019	2018
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Ενσώματα πάγια		
Ακίνητα	2.559.280,38	2.610.577,01
Μηχανολογικός εξοπλισμός	46.743.471,96	48.889.327,77
Λοιπός εξοπλισμός	294.928,50	145.056,56
Σύνολο	49.597.680,84	51.644.961,34
Άυλα πάγια στοιχεία		
Λοιπά άυλα	7.162,39	10.604,79
Σύνολο	7.162,39	10.604,79
Προκαταβολές και μη κυκλοφορούντα στοιχεία υπό κατασκευή	653.189,61	418.638,22
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	8.351,12	39.442,52
Λοιπά	25.628,01	19.785,01
Σύνολο	687.168,74	477.865,75
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	50.292.011,97	52.133.431,88
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Αποθέματα		
Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά	74.892,30	39.684,19
Προκαταβολές για αποθέματα	0,00	0,00
Σύνολο	74.892,30	39.684,19
Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές		
Εμπορικές απαιτήσεις	2.106.049,32	2.095.941,07
Δουλεωμένα έσοδα περιόδου	6.199,74	6.684,12
Λοιπές απαιτήσεις	35.984,05	424.024,51
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία		
Προπληρωμένα έξοδα	115.221,05	152.555,10
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	3.777.344,83	3.333.218,20
Σύνολο	6.040.798,99	6.012.423,00
Σύνολο κυκλοφορούντων	6.115.691,29	6.052.107,19
Σύνολο ενεργητικού	56.407.703,26	58.185.539,07
Καθαρή θέση		
Καταβλημένα κεφάλαια		
Κεφάλαιο	2.730.556,90	2.730.556,90
Σύνολο	2.730.556,90	2.730.556,90
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο		
Αποθεματικά νόμων ή καταστατικού	8.869.458,32	10.115.443,59
Αποτελέσματα εις νέο	5.383.614,29	3.827.871,85
Σύνολο	14.253.072,61	13.943.315,44
Σύνολο καθαρής θέσης	16.983.629,51	16.673.872,34
Προβλέψεις		
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους		
Λοιπές προβλέψεις	767.516,27	749.997,97
Σύνολο	767.516,27	749.997,97
Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Δάνεια	2.792.895,98	3.184.922,56
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.660.005,06	1.602.387,10
Κρατικές επιχορηγήσεις	33.471.479,58	35.327.084,88
Σύνολο	37.924.380,62	40.114.394,54
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Τραπεζικά δάνεια		
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθ. Δανείων	392.026,58	373.003,40
Εμπορικές υποχρεώσεις	189.707,89	114.748,02
Φόρος εισοδήματος	4.914,19	0,00
Λοιποί φόροι και τέλη	34.519,58	27.597,26
Όργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης	1.592,45	704,39
Λοιπές υποχρεώσεις	49.287,98	48.004,88
Έξοδα χρήσεως δουλεωμένα (56.01)	60.128,19	83.216,27
Σύνολο	732.176,86	647.274,22
Σύνολο υποχρεώσεων	38.656.557,48	40.761.668,76
Σύνολο καθαρής θέσης, προβλέψεων και υποχρεώσεων	56.407.703,26	58.185.539,07

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

	2019	2018
Κύκλος εργασιών (καθαρός)	6.144.662,22	5.938.600,82
Κόστος πωλήσεων	-6.076.170,70	-6.306.551,04
Μικτό αποτέλεσμα	68.491,52	-367.950,22
Λοιπά συνήθη έσοδα	11.043,01	7.165,57
	79.534,53	-360.784,65
Έξοδα διοίκησης	-1.382.460,23	-1.108.704,12
Έξοδα διάθεσης	-211.417,20	-231.056,54
Λοιπά έξοδα και ζημιές	-2.548,48	-8.891,23
Λοιπά έσοδα και κέρδη	3.220.138,54	3.229.943,34
Αποτελέσματα προ τόκων και φόρων	1.703.247,16	1.520.506,80
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	60.360,84	53.411,06
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	-193.378,96	-210.508,92
Αποτέλεσμα προ φόρων	1.570.229,04	1.363.408,94
Φόροι εισοδήματος	-14.486,60	-15.489,21
Αποτέλεσμα περιόδου μετά από φόρους	1.555.742,44	1.347.919,73

50

Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης Περιόδου

	Κεφάλαιο	Αποθεματικά νόμων & καταστατικού	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2018	2.730.556,90	10.419.365,96	2.479.952,12	15.629.874,98
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο		-303.922,37		-303.922,37
Αποτελέσματα περιόδου			1.347.919,73	1.347.919,73
Υπόλοιπο 31.12.2018	2.730.556,90	10.115.443,59	3.827.871,85	16.673.872,34
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο		-1.245.985,27		-1.245.985,27
Αποτελέσματα περιόδου			1.555.742,44	1.555.742,44
Υπόλοιπο 31.12.2019	2.730.556,90	8.869.458,32	5.383.614,29	16.983.629,51

Κατάσταση χρηματορρών

	2019	2018
Χρηματορρές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Αποτέλεσμα προ φόρων	1.570.229,04	1.363.408,94
Πλέον ή μείον προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις και απομειώσεις ενσώματων και άυλων παγίων	3.251.747,33	3.231.630,99
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων επενδύσεων	-2.033.756,19	-2.038.106,52
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων ειδικού τέλους	-1.184.092,31	-1.190.209,73
Προβλεψεις	42.766,70	0,00
Ζημιές / (κέρδη) από αποτιμήσεις	0,00	0,00
Χρεωστικοί και Πιστωτικοί τόκοι (καθαρό ποσό)	133.018,12	157.097,86
Λειτουργικές χρηματορρές πριν τις μεταβολές κεφ.κίνησης	1.779.912,69	1.523.821,54
Πλέον ή μείον μεταβολές λογαριασμού κεφαλαίου κίνησης		
Μεταβολή αποθεμάτων	-35.208,11	27.833,94
Μεταβολή απαιτήσεων	415.750,64	-286.588,67
Μεταβολή υποχρεώσεων	123.497,42	-308.921,84
Λειτουργικές χρηματορρές	2.283.952,64	956.144,97
Μείον:		
Πληρωμές για χρεωστικούς τόκους	-193.378,96	-210.508,92
Πληρωμές για φόρο εισοδήματος	-14.486,60	-15.489,21
Σύνολο εισορών (εκροών) λειτουργικών δραστηριοτήτων	2.076.087,08	730.146,84
Χρηματορρές από επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	-1.435.575,82	-714.888,76
Αγορά επενδυτικών και συμμετοχικών τίτλων	0,00	0,00
Τόκοι εισπραχθέντες	60.360,84	53.411,06
Εισπράξεις επιχορηγήσεων	116.257,93	1.149.893,66
Λοιπές εισορές (εκροές) που δεν περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο	0,00	0,00
Σύνολο εισορών (εκροών) επενδυτικών δραστηριοτήτων	-1.258.957,05	488.415,96
Χρηματορρές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις / πληρωμές δανείων	-373.003,40	-354.903,34
Σύνολο εισορών (εκροών) χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων	-373.003,40	-354.903,34
Συμφωνία μεταβολής διαθεσίμων		
Καθαρή μεταβολή στα ταμειακά διαθέσιμα ή ισοδύναμα της χρήσης	444.126,63	863.659,46
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου	3.333.218,20	2.469.558,74
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου	3.777.344,83	3.333.218,20

51

⁵⁰ https://www.deyaalex.gr/arxeia/isologismos/xrh_m_kat_2019.pdf (επίσκεψη 1/12/2021)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΣΗΜ.	31-ΔΕΚ-'17	31-ΔΕΚ-'16
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ			
ΑΚΙΝΗΤΑ	6.1	526.469,68	498.106,99
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	6.1	12.971.125,31	13.387.779,74
ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	6.1	44.237,73	47.245,12
ΣΥΝΟΛΟ		13.541.832,72	13.933.131,85
ΑΥΛΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
ΛΟΙΠΑ ΑΥΛΑ	6.2	10.664,51	11.041,51
ΣΥΝΟΛΟ		10.664,51	11.041,51
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	6.3	0,00	8.640,25
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
ΛΟΙΠΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ		2.700,00	2.700,00
ΛΟΙΠΑ		40.077,69	25.403,73
ΣΥΝΟΛΟ		42.777,69	28.103,73
ΣΥΝΟΛΟ ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ		13.595.274,92	13.980.917,34

52

⁵¹ https://www.deyaalex.gr/arxeia/isologismos/xrhm_kat_2019.pdf (επίσκεψη 1/12/2021)

⁵² https://www.deyao.gr/deyao/oikonomika_stoixeia/isologismoj/ (επίσκεψη 1/12/2021)

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ			
ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ		218.574,33	204.130,00
ΣΥΝΟΛΟ		218.574,33	204.130,00
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	7.2.1	1.670.755,12	1.503.067,49
ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	7.2.2	41.728,85	24.531,16
ΤΑΜΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ		2.746.429,53	2.771.213,77
ΣΥΝΟΛΟ		4.458.913,50	4.298.12,42
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΩΝ		4.677.487,83	4.502.942,42
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		18.272.762,75	18.483.859,76

53

⁵³ https://www.deyao.gr/deyao/oikonomika_stoixeia/isologismoi/ (επίσκεψη 1/12/2021)

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΣΗΜ.	31-ΔΕΚ-'17	31-ΔΕΚ-'16
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ			
ΚΑΤΑΒΛΗΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
ΚΕΦΑΛΑΙΟ		3.900.276,48	3.900.276,48
ΣΥΝΟΛΟ		3.900.276,48	3.900.276,48
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ			
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΝΟΜΩΝ Η ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ		4.915.695,57	5.168.367,57
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		(5.505.743,15)	(5.811.265,79)
ΣΥΝΟΛΟ		(590.047,58)	(642.898,22)
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ		3.310.228,90	3.257.378,26
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ			
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ	9.1	259.609,97	237.031,81
ΣΥΝΟΛΟ		259.609,97	237.031,81
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ		-	(0.02)
ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	10.1.3	14.235.284,94	14.441.282,29
ΣΥΝΟΛΟ		14.235.284,94	14.441.282,29

54

⁵⁴ https://www.deyao.gr/deyao/oikonomika_stoixeia/isologismoj/ (επίσκεψη 1/12/2021)

ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ		-	140.203,78
ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	10.2.1	66.808,91	24.303,93
ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ		-	15.542,60
ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΤΕΛΗ		8.118,64	8.156,81
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ		27.481,58	27.494,95
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	10.2.2	312.041,43	308.786,22
ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ		53.188,38	23.679,13
ΣΥΝΟΛΟ		467.638,94	548.167,42
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		14.702.923,88	14.989.449,69
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ, ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		18.272.762,75	18.483.859,76

55

⁵⁵ https://www.deyao.gr/deyao/oikonomika_stoixeia/isologismoj/ (επίσκεψη 1/12/2021)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 - 34^η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ			
ΠΟΣΑ ΣΕ €	ΣΗΜ.	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	18	2.449.869,42	2.487.963,25
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ		(1.993.539,81)	(2.342.944,61)
ΜΙΚΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ		456.329,61	145.018,64
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΗΘΗ ΕΣΟΔΑ		296.403,81	168.722,99
ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		(667.846,14)	(705.668,36)
ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΖΗΜΙΕΣ		(1.035,69)	(15.262,14)
ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΚΕΡΔΗ		223.008,96	413.122,93
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ		279.860,55	5.934,06
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ		33.934,11	34.651,49
ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ		(8.272,09)	(16.083,19)
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ		305.522,57	24.502,36
ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΕΞΟΔΟ)		-	(15.542,60)
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ		305.522,57	8.959,76

56

⁵⁶ https://www.deyao.gr/deyao/oikonomika_stoixeia/isologismoj/ (επίσκεψη 1/12/2021)

Ισολογισμός της 31/12/2019

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Σημείωση	31/12/2019	31/12/2018
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
<u>Ενοίκια πάγια</u>			
Ακίνητα	6.1	745.922,84	534.698,24
Μηχανολογικός εξοπλισμός	6.1	12.251.903,19	12.656.769,95
Λοιπός εξοπλισμός	6.1	139.319,70	111.815,64
Σύνολο		13.137.145,73	13.303.283,83
<u>Άλλα πάγια στοιχεία</u>			
Λοιπά άυλα	6.2	9.910,51	10.287,51
Σύνολο		9.910,51	10.287,51
Προκαταβολές και μη κυκλοφορούντα στοιχεία υπό κατασκευή	6,3	217.751,40	284.022,61
<u>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία</u>			
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι		2.400,00	2.400,00
Λοιπά		40.937,69	40.937,69
Σύνολο		261.089,09	327.360,30
Σύνολο μη κυκλοφορούντων		13.408.145,33	13.640.931,64
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
<u>Αποθέματα</u>			
Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά		236.759,94	219.826,36
Σύνολο		236.759,94	219.826,36
<u>Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές</u>			
Εμπορικές απαιτήσεις	7.2.1	1.728.679,14	1.564.639,41
Λοιπές απαιτήσεις	7.2.2	56.381,64	78.578,24
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		2.646.448,44	2.763.499,72
Σύνολο		4.431.509,22	4.406.717,38
Σύνολο κυκλοφορούντων		4.668.269,16	4.626.543,74
Σύνολο ενεργητικού		18.076.414,50	18.267.475,38

ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ		31/12/2019	31/12/2018
Καθαρή θέση			
<u>Καταβλημένα κεφάλαια</u>			
Κεφάλαιο		3.900.277,48	3.900.277,48
Σύνολο		3.900.277,48	3.900.277,48
<u>Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο</u>			
Αποθεματικά νόμων ή καταστατικού		4.915.695,57	4.915.695,57
Αποτελέσματα εις νέο		(5.696.507,03)	(5.592.459,98)
Σύνολο		(780.811,46)	(676.764,41)
Σύνολο καθαρής θέσης		3.119.466,02	3.223.513,07
Προβλέψεις			
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους	9,1	295.184,56	286.701,70
Σύνολο		295.184,56	286.701,70
Υποχρεώσεις			
<u>Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις</u>			
Κρατικές επιχορηγήσεις	10.1.3	14.228.161,69	14.312.295,71
Σύνολο		14.228.161,69	14.312.295,71
<u>Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</u>			
Εμπορικές υποχρεώσεις	10.2.1	54.175,79	74.684,63
Λοιποί φόροι και τέλη		12.984,22	18.250,75
Οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης		34.673,79	34.648,99
Λοιπές υποχρεώσεις	10.2.2	331.768,43	317.380,53
Έξοδα χρήσεως δουλεωμένα		-	0,00
Σύνολο		433.602,23	444.964,90
Σύνολο υποχρεώσεων		14.661.763,92	14.757.260,61
Σύνολο καθαρής θέσης, προβλέψεων και υποχρεώσεων		18.076.414,50	18.267.475,38

Κατάσταση αποτελεσμάτων κατά λειτουργία

	Σημείωση	01/01-31/12/2019	01/01-31/12/2018
Κόστος εργασιών	18	2.615.606,07	2.445.698,94
Κόστος πωλήσεων		(2.210.500,92)	(2.051.742,27)
Μικτό αποτέλεσμα		405.105,15	393.956,67
Λοιπά συνήθη έσοδα		73.488,28	40.151,66
		478.593,43	434.108,33
Έξοδα διοίκησης		(817.237,88)	(758.543,68)
Λοιπά έξοδα και ζημιές		(5.888,38)	(2.614,70)
Λοιπά έσοδα και κέρδη		206.432,00	206.862,09
(Ζημία) / Κέρδος προ τόκων και φόρων		(138.100,83)	(120.187,96)
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα		44.807,61	47.127,08
(Ζημία) / κέρδος προ φόρων		(93.293,22)	(73.060,88)
Φόρος εισοδήματος - έξοδο		(10.753,83)	(13.655,95)
(Ζημία) / κέρδος περιόδου μετά από φόρους		(104.047,05)	(86.716,83)

Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης				
	Κεφάλαιο	Αποθεματικά νόμων & κατ/κού	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2018	3.900.276,48	4.915.695,57	(5.505.743,15)	3.310.228,90
Μεταβολές λογιστικών πολιτικών και διόρθωση λαθών	1,00	-	-	1,00
Αποτελέσματα περιόδου	-	-	(86.716,83)	(86.716,83)
Υπόλοιπο 31.12.2018	3.900.277,48	4.915.695,57	(5.592.459,98)	3.223.513,07
Υπόλοιπο 01.01.2019	3.900.277,48	4.915.695,57	(5.592.459,98)	3.223.513,07
Αποτελέσματα περιόδου	-	-	(104.047,05)	(104.047,05)
Υπόλοιπο 31.12.2019	3.900.277,48	4.915.695,57	(5.696.507,03)	3.119.466,02